

Lietuvos Respublikos Seimo *devintoji sesija*

2020 m. rugsėjo 15 d.
435 ir 436 posėdžiai

Stenogramos

235

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

IX (RUDENS) SESIJA

2020 m. rugsėjo 15 d.

Rytinis posėdis Nr. 435

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. rugsėjo 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3873GR (<i>Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (J. Neverovič)	8
Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4240GR ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4573GR (<i>Respublikos Prezidento gražinti Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (S. Krėpšta)	13
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto 500-ųjų gimimo metinių“ projekto Nr. XIIIIP-5159 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Gumuliauskas)	21
Šios rezoliucijos priėmimas	23
Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5024 pateikimas (A. Gumuliauskas)	24
Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3899(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3900(2) svarstymas	25
Seimo nario A. Vinkaus kalba	26
Seimo narės R. Šalaševičiūtės kalba	26
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3779(2) svarstymas	27
Seimo nario S. Gentvilo kalba	28
Seimo narės A. Kubilienės kalba	28
Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1, 2, 6, 8, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4382(2) svarstymas	29
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5035 pateikimas (A. Zananavičius)	29
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Australijos bendrojo susitarimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIIIIP-5036 pateikimas (A. Zananavičius)	30
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 3, 8, 17, 25, 28, 35, 37, 41, 43, 44, 45, 49, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 95, 96, 97 straipsnių, Įstatymo 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71 ¹ , 79 ¹ ir 83 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5016, Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 25 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5017, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5018, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 64 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5019 ir Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5020 pateikimas (A. Zananavičius)	30
Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 10, 18 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4944 pateikimas (A. Zananavičius)	34
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aistės Audickaitės ir Dalios Audickienės peticijos“ (projektas Nr. PNP-99) priėmimas	35

Vakarinis posėdis Nr. 436

Ministro Pirmininko S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 straipsnį)	37
Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5151 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5152 pateikimas (V. Šapoka)	41
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5037 pateikimas (R. Sinkevičius)	42
Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5129ES pateikimas (R. Sinkevičius)	45
Alternatyviųjų degalų įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5137ES, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 32, 36, 37, 39 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5138 ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5139 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	48
Administracinių nusižengimų kodekso 320 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5077 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	55
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39 ¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5130 pateikimas (Ž. Vaičiūnas)	55
Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 72 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5058ES pateikimas (E. Jankevičius)	57
Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 362, 364, 365 ⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17 ³ , 365 ³ , 365 ⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4997ES ir įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 ir 72 straipsnių, XIV skyriaus ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais bei 86 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4998ES pateikimas (E. Jankevičius)	58
Notariato įstatymo Nr. I-2882 2, 3, 19, 20, 20 ² , 22, 26, 37, 38, 44 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 20 ³ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5107 pateikimas (E. Jankevičius)	58
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4942 ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4943 pateikimas (K. Mažeika)	59
Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5097, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6, 25, 26 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5098, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 5, 6, 23, 28 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5099, Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5100, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5101 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5102 pateikimas (K. Mažeika)	63
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5053 ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5054 pateikimas (K. Mažeika)	64
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5136 pateikimas (B. Bradauskas)	65
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	69

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IX (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 435 STENOGRAMA

2020 m. rugsėjo 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami Seimo nariai, gerbiami svečiai, pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. rugsėjo 15 dienos posėdį. (*Gongas*) Prašau registruotis. Gerbiami kolegos, vienam iš mūsų kolegų vakar suėjo apvali data. Leiskite visų mūsų vardu pasveikinti J. Rimkų su gražia data. (*Plojimai*)

Darbotvarkės... Registruojamės. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 107 Seimo nariai.

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. rugsėjo 15 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kolegos, Liberalų frakcijos vardu siūlome išbraukti iš darbotvarkės 1-14 klausimą – Elektroninių ryšių įstatymą, kur yra įteisinamas Lietuvos piliečių sekimas užsienyje. Tai, mano manymu, visiškai neapgaltotas antidemokratiškas įstatymo projektas. Anksčiau buvo bandymas pakeisti Elektroninių ryšių įstatymą įteisinant totalinį sekimą, dabar – tik piliečių, būnančių užsienyje, sekimą. Prašome teikti balsuoti dėl šito įstatymo projekto išbraukimo iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Taip pat siūlyčiau frakcijos vardu išbraukti iš darbotvarkės 2-14 klausimą, įstatymo projektą Nr. XIII-5136 dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos, nes šiuo metu ta lengvata galioja turizmo sektoriui iki 2022 metų galo. Pasmė vienais metais pailginti... Tikrai nežinome, kas bus po metų ar po dvejų metų, gal visai kitokių sprendimų reikės. Siūlau išbraukti iš darbotvarkės. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKAS. B. Bradauskas.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas Pirmininke, noriu priminti, kad surinkti 48 parašai.

PIRMININKAS. Primenu, kad galutinį sprendimą priima Seimas. Daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš tikrai noriu paremti gerbiamo E. Gentvilo poziciją dėl to masiško sekimo. Ir taip Lietuvoje yra daugiausia klausomasi pokalbių, o paskui mes priimame tokius įstatymus, A. Lukašenka mokosi ir pritaiko Baltarusijoje.

PIRMININKAS. Dėl darbotvarkės daugiau pasiūlymų nėra. Nuosekliai – E. Gentvilas frakcijos vardu siūlė išbraukti įstatymą dėl elektroninių priemonių (koks ten projekto numeris?), darbotvarkės 1-14 klausimas. Balsuojame. Pritariantys E. Gentvilo pasiūlymui balsuoja už, kad būtų išbrauktas iš darbotvarkės. (*Balsai salėje*) Ir P. Gražulio pasiūlymui.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 59, prieš – 5, susilaikė 39. Pasiūlymui pritarta.

Kitas pasiūlymas yra V. Ažuolo – 2-14 klausimą išbraukti iš darbotvarkės, tai yra Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Tie, kurie pritaria V. Ažuolo pasiūlymui, kad būtų išbraukta, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 55, prieš – 21, susilaikė 34.

Gerbiami kolegos, lygu. Reikia apsispręsti bent vienam Seimo nariui, balsuojame iš naujo. Balsuojame pakartotinai, nes buvo lygus balsų skaičius.

Balsavo 110 Seimo narių: už – 55, prieš – 23, susilaikė 32. Balsuojame dar kartą.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 55, prieš – 25, susilaikė 32 Seimo nariai. Lieka darbotvarkėje.

Ar visai darbotvarkei galime pritarti bendru sutarimu? Darbotvarkei pritariame bendru sutarimu.

10.08 val.

Žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3873GR (pateikimas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3873. Pranešėjas – J. Neverovičius, Prezidento vyriausiasis patarėjas. Pateikimas. Prašom.

J. NEVEROVIČ. Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, norėčiau pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą dėl grąžinimo pakartotinai svarstyti Žuvininkystės įstatymą Nr. VIII-1756. Norėčiau pradėti nuo to, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei. Tai suponuoja reikalavimą įstatymo leidėjui reguliuojant šią veiklą derinti įvairias konstitucines vertybes: asmens ūkinės veiklos laisvę ir iniciatyvą, sąžiningos konkurencijos laisvę, žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą.

Įvertinus Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatyme įtvirtinamą teisinį reguliavimą, darytina išvada, kad jis nėra pagrįstas skaidrumo ir objektyvumo principais, neužtikrina atsakingo ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo, sąžiningos konkurencijos laisvės ir sudaro prielaidų piktnaudžiauti, vykdant verslinę žvejybą.

Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo 9 straipsniu keičiamas Žuvininkystės įstatymo 14¹ straipsnis, reguliuojantis teisės į žvejybos kvotą suteikimą kalbant apie verslinę žvejybą vidaus vandenyse. Keičiama nuostata, kuria įtvirtinama galimybė be aukciono suteikti teisę į žvejybos kvotą ūkio subjektams, jau turėjusiems suteiktą žvejybos kvotą tam tikrame ežere, polderyje ar tvenkinyje, ir turint omenyje nustatytą maksimalų ūkio subjektų skaičių, kuriems tokios kvotos galėtų būti suteikiamos, tai kelia abejonių dėl sąžiningos konkurencijos laisvės užtikrinimo minėtuose vidaus vandenyse. Toks teisinis reguliavimas sumažintų ūkio subjektų, neturėjusių žvejybos kvotų minėtuose vidaus vandenyse, galimybes gauti teises į žvejybos kvotas šiuose vidaus vandenyse.

Atkreiptinas dėmesys, kad dėl šios nuostatos pastabų pateikė ir Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, išvadoje nurodydamas, kad jei minėtuose vidaus vandenų telkiniuose ūkio subjektai anksčiau turėjo žvejybos kvotas, tai pasiekus įstatymu nustatytą maksimalų ūkio subjektų skaičių ne aukcionų būdu suteikus teises į žvejybos kvotas, aukcionas neturėtų būti skelbiamas. Taip sumažintos galimybės anksčiau neturėjusiems teisės į žvejybos kvotas ūkio subjektams patekti į verslinės žvejybos rinką vidaus vandenyse. Atsižvelgiant į tai, svarstyтина, ar siūlomu teisiniu reguliavimu būtų užtikrinama sąžiningos konkurencijos laisvė.

Analogišką vertinimą pateikė ir Konkurencijos taryba, nurodydama, kad teisių į žvejybos galimybes suteikimas vadovaujantis istoriškumo principu sukuria prielaidas iškraipyti sąžiningą konkurenciją. Teisės į žvejybos galimybes suteikimas atsižvelgiant į ankstesnių metų žvejybos kvotą gali privilegijuoti ilgiau šioje rinkoje veikiančius ūkio subjektus kitų subjektų, siekiančių dar tik pradėti vykdyti verslinę žvejybą, atžvilgiu. Dėl šių priežasčių siūlomas reglamentavimas gali varžyti ūkio subjektų ūkinės veiklos laisvę ir konkurenciją atitinkamoje rinkoje, nes taip galimai užkertamas kelias naujiems ūkio subjektams, norintiems pradėti vykdyti atitinkamą ūkinę veiklą, tačiau negalintiems pasiremti istoriškumo principu, patekti į rinką.

Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymu keičiamos ir atitinkamos nuostatos, reguliuojančios verslinę žvejybą jūrų vandenyse. Šio straipsnio 13 straipsniu keičiamas Žuvininkystės įstatymo 17¹ straipsnis ir minėtu Žuvininkystės įstatymo pakeitimu atsisakoma nuostatos, įtvirtinančios 10 % mokesčių, kai keičiamasi nelygiavertėmis individualiomis žvejybos galimybėmis. Visgi nėra aišku, kokiais argumentais remiantis minėtas mokestis yra panaikinamas. Pažymėtina ir tai, kad nurodytas reguliavimas buvo įvertintas ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos. Šių metų birželio 2 dieną antikorpucinio vertinimo išvadoje pabrėžiama, kad kompensacijos mo-

kėjimas už apsigėtimą nelygiavertėmis žvejybos galimybėmis buvo nustatytas 2016 metais keičiant Žuvininkystės įstatymą, tad siūlymu atsisakyti kompensacijų mokėjimo apsigėčiant nelygiavertėmis žvejybos galimybėmis būtų sugražinama galimybė pasinaudoti teisinio reglamentavimo spragomis, tai yra nelygiavėčių žvejybos galimybių apsigėtimais ar jų perleidimu, nemokamai gauta teisė į valstybės turtą, žvejybos galimybes parduoti kitiems ūkio subjektams ir taip pelnytis valstybės sąskaita.

Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo 15 straipsniu keičiamas Žuvininkystės įstatymo 17⁴ straipsnis, įtvirtinantis verslinės žvejybos jūrų vandenyse bendruosius teisės į žvejybos galimybes suteikimo principus. Pagal galiojančio Žuvininkystės įstatymo redakcijos 17⁴ straipsnio 10 dalį teisės į žvejybos galimybes tų rūšių žuvų, kurių Lietuvos Respublikos žvejybos laivai niekada negaudė, ir likusios pagal atskaitos duomenis nesuteiktos teisės į žvejybos galimybes suteikiamos aukciono būdu žemės ūkio ministro nustatyta tvarka. Pradinio aukciono kaina yra 1 % nuo tam tikros rūšies žuvų žvejybos galimybių vertės.

Pirminiame Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatymo projekte, kurį parengė Žemės ūkio ministerija, buvo siūloma Žuvininkystės įstatyme įtvirtintą pradinę aukciono kainą sumažinti, nurodant, kad pradinė aukciono kaina yra 0,1 % nuo bendrosios kiekvienais metais pagal įsigytą teisę į žvejybos galimybes skirtų tam tikros rūšies žuvų individualių žvejybos galimybių vertės. Galutiniame įstatyme pradinės aukciono kainos įtvirtinimo šiame įstatyme iš viso atsisakyta. Toks pakeitimas aiškinamas tuo, kad nėra tikslingas to aukciono pradinės kainos nustatymas, kadangi šis kainos dydis nėra pagrįstas jokiais ekonominiais ar kitais skaičiavimais. Taip pat paaiškinama, kad aukciono kainą privalo lemti konkurencijos sąlygos rinkoje. Nors pritartina tam, kad galutinę aukciono kainą turėtų lemti konkurencijos sąlygos rinkoje, pažymėtina, kad atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus specifiką, ypač į tai, kad žuvų ištekliai nėra neišsemiami, yra būtini saugikliai jų atkūrimui ir saugojimui.

Būtų tikslinga įstatyme įtvirtinti aukciono pradinės kainos nustatymo kriterijus, jei ne tokios pradinės kainos dydį, kurį iš tiesų galėtų būti sunku pagrįsti atitinkamais ekonominiais skaičiavimais, nes galimos situacijos, kai esant labai siauroms atitinkamoms rinkoms pradinės aukciono kainos pasiūlymas priklausytų, pavyzdžiui, nuo vienintelio aukcione dalyvaujančio pirkėjo. Taigi nesant įstatyme įtvirtintų atitinkamų aukciono pradinės kainos nustatymo kriterijų kiltų rizika, kad teisės į atitinkamas žvejybos galimybes būtų suteiktos už neproporcingai žemą kainą. Kaip nurodoma ir Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimo išvadoje, visai panaikinus pradines visiems vienodai taikomas aukciono kainas, žvejybos galimybės galėtų būti parduodamos už bet kokią kainą, kurią pasiūlytų vienintelis aukciono dalyvis. Pavyzdžiui, už 1 euro centą aukciono dalyvis galėtų įsigyti žvejybos galimybes 15 metų. Šioje išvadoje Specialiųjų tyrimų tarnyba pabrėžė, kad lieka neaišku, ar nesant konkurencijos aukcione ir dalyvaujant vieninteliui dalyviui jis įgytų žvejybos galimybę už savo pasiūlytą kainą, ar aukcionas būtų laikomas neįvykusiu. Be to, nurodoma, kad nesant nustatytos pradinės aukciono kainos ūkio subjektai gali sukurti tokias situacijas ir sutarti dėl nekonkuravimo, kad kuo pigiau būtų įsigyjama teisė naudotis valstybės turtu – žuvų ištekliais.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Žuvininkystės įstatymo pakeitimo įstatyme įtvirtintas teisinis reguliavimas nėra grįstas skaidrumo ir objektyvumo principais, neužtikrina atsakingo ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo, sąžiningos konkurencijos laisvės bei sudaro prielaidas piktnaudžiavimui vykdant verslinę žvejybą. Prašome Seimo įvertinti pateiktus argumentus ir pritarti Prezidento veto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nori nemažai Seimo narių. Pirmasis klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi A. Skardžius.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, atkreipsiu dėmesį, kad opozicijos atstovai ne vieną kartą priimant šį įstatymą atkreipė dėmesį, kad jis iškraipo konkurenciją. Tačiau kausimas yra ne tik teisinis ir ekonominis, bet ir aplinkosauginis plačiąja prasme. Aplinką mes juk ne tik paveldime iš tėvų, bet pasiskoliname ir iš savo vaikų. Jūsų, kaip aplinkosaugos klausimus kuruojančio Prezidento vyriausiojo patarėjo, norėčiau paklausti, koks jūsų požiūris į verslinės žvejybos draudimą Kuršių mariose? Ar galėtumėte atsakyti?

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų klausimą. Kadangi šitas įstatymas ir šitas veto nesusiję, nenorėčiau išsiplėsti prie konkrečiai jūsų klausiamos temos, bet noriu pasakyti, kad Prezidentas labai rimtai vertina visus klausimus, susijusius su gamtos ištekliais, taip pat klausimus, susijusius su bioįvairove. Kaip tik šiuo metu yra rengiamas Prezidento pasisakymas Jungtinių Tautų Asamblėjoje, kur, manau, bioįvairovė bus tinkamai įvertinta ir bus pateiktas Prezidento matymas jau konkrečiai.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi E. Pupinis.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, ar nemanote, kad šiuo atveju į vieną vietą suplakami vidaus vandenys ir Kuršių marios arba kiti atviri vandenys, kur, tarkime, Kaliningrado sritis Kuršių marias košia savo tinklais, o mūsų verslas, tai yra tas, kuris per šimtus metų gaudė žuvį, kuris dabar yra paveldimas būtent Rusnės ir kitų pamario krašto žvejų, šiandien yra ribojamas vien dėl to, kad suplakama į vieną vidaus vandenys ir atviri vandenys, Kuršių marios. Aš atstovavau šiai apygardai visą kadenciją ir žinau tą problematiką. Čia turbūt, gerbiamas pranešėjau, jūs, kaip kuruojantis šią sritį, vis dėlto turėtumėte aiškiai atsakyti, kodėl taip yra daroma ir ką manote apie tą tradicinę verslinę žvejybą, kuri yra paveldima?

PIRMININKAS. Laikas!

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Aš asmeniškai esu prieš komercinę žvejybą vidaus vandenyse.

J. NEVEROVIČ. Labai ačiū gerbiamam Seimo nariui už klausimą. Mes labai konkrečiai referavome tas vietas, kurios neatitinka konstitucinių pamatinių principų, ir siūlome Seimui kartu su Vyriausybe iš naujo svarstyti priemones pagal tuos prioritetus, apie kuriuos jūs ir kalbate, kurie atsižvelgtų ir į vietos bendruomenių, ir visus istorinius, ir tarptautinius niuansus. Todėl siūlome iš naujo išsamiai, kompleksiskai įvertinti visus įmanomus instrumentus, kaip sureguliuoti šitą sritį.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi P. Čimbaras.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš čia, kairėje pusėje, gerbiamas pranešėjau, čia. Norėčiau paklausti irgi panašaus klausimo. Kaip žinote, įvairūs maži verslai mėgsta tam tikrą pastovumą. Priešingu atveju, konkuruojant jiems su dideliais monopoliniais vienetais, atsiranda tam tikrų problemų, tam tikros rinkos monopolizuoja. Vėlgi čia turbūt tas klausimas, ar nemanote, kad vis dėlto reikia ieškoti ir būdų, jeigu jau saugome kažkokius vietinius žvejus verslininkus, tarkim, ieškoti protingų būdų, kaip juos saugoti, o jeigu jau einame kitu keliu, tai ar nereikėtų priimti ryžtingų sprendimų, kad ypač vidaus vandenyse jų neliktų? Kaip čia pasakius, geriau sudaužyti valtis, negu kankintis – čia pagal Bibliją. Padėtume surasti naujas darbo vietas ir naujus užsiėmimus. Ar nemanote, kad vis dėlto reikėtų ryžtingesnių sprendimų, priimti konkrečius, tokius, kurie duotų žmonėms atsakymus?

J. NEVEROVIČ. Čia labai gera pastaba kalbėti apie konkrečias grupes, bet taip pat, matyt, reikėtų vertinti ir bendrą vaizdą. Čia jau paminėta bioįvairovė. Tam, kad priimtume konkrečius pasiūlymus, konkrečius sprendimus, įtvirtintus įstatyme, reikėtų išsamios analizės ir stiprios nuomonės iš Vyriausybės ir iš ministerijos. Todėl kreipiamės su pasiūlymu svarstyti, kokie tie sprendimai galėtų būti.

PIRMININKAS. Klausia P. Čimbaras.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai ir gerbiamas patarėjau, kai aš ryte jūsų paklausiau, kuo skiriasi specializuota žvejyba nuo verslinės žvejybos, jūs nesugebėjote man atsakyti, kuo tai skiriasi.

Kreipiuosi į Seimo narius – nepainiokime įstatymų. Čia nėra kalbama apie verslinę žvejybą su tinklais vidaus vandenyse. Išvis nėra kalbama, šitame įstatyme nėra. Čia yra tikrai vidaus vandenų, yra specializuota pagal Aplinkos ministerijos nustatytą tvarką, kai verslininkas gali žvejoti ungurį arba seliavą. Viskas! Tinklų nėra.

Gerbiamas patarėjau, kai aš stovėjau prieš Prezidentą, kai jis davė priesaiką, jis pasakė – aš radau Lietuvą tris kartus susiskaldžiusią. Dabar aš klausiu, kodėl Prezidentas skaldo visą žvejų sistemą? Kuršių mariose kvotos nemokamos, Baltijos jūroje kvotos...

PIRMININKAS. Klauskite.

P. ČIMBARAS (*LSDDF*). ...nemokamos. Aš klausiu, kodėl vidaus vandenų jie perka visas kvotas? Prašom atsakyti, kuo jie skiriasi nuo kitų?

J. NEVEROVIČ. Gerbiamas Seimo narys, ačiū už jūsų klausimą. Atsakymas yra tas pats, per pusvalandį nepasikeitė. Tai yra mes mūsų dekretu kalbame apie maksimalų ūkio subjektų skaičių ir jų galimybę dalyvauti konkurse dėl kvotų. Nediskutuoju apie jokių kitų klausimų, ką jūs čia bandote suponuoti.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, aš nežvejoju, tačiau klausimų turiu. Pirmiausia, žinoma, būtų didelis pageidavimas, kad prie vetuojamų įstatymų būtų prezidentūros konkretūs siūlymai, ką keisti tame įstatyme. Tačiau aš norėčiau jūsų paklausti. Kai kalbame apie istoriškumą ir konkurenciją, tai ne tik šitame sektoriuje, bet ir transporto sektoriuje po šita vėliava ateina kartais ir užsienio įmonės, kurios dempinguoja kainas iš neaiškių, nešvarių pinigų, kiek apskritai gražus lozungas dėl konkurencijos, jūsų galva, gali padėti ateiti užsienio įmonėms, kurios yra maitinamos iš neaiškių finansinių šaltinių? Ir tokių pavyzdžių tam tikruose Lietuvos sektoriuose egzistuoja.

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų klausimą. Kalbant apie konkrečius pasiūlymus, kaip ir minėjau, sritis yra labai specifinė, yra daug niuansų, kaip jūsų kolegos atkreipė dėmesį: ir bioįvairovė, ir bendruomenių interesai, ir istorija, ir tarptautiniai dalykai, todėl mūsų nusiteikimas ir sutarimas su Vyriausybe ir su ministerija buvo, kad turėtų būti įvertinta visapusiškai, tad yra pateikti pasiūlymai, pagal kuriuos vertintų visus tuos aspektus.

Kalbant apie jūsų klausimą, kad ateina iš išorės ir konkuruoja, iš tikrųjų mūsų argumentas dėl konkurencijos liečia verslinę žvejybą vidaus vandenyse. Visi argumentai, kurie yra pateikti dėl jūrų vandenų, yra nukreipti į korupcijos ir piktnaudžiavimo stabdymą, tai yra tai, ką sakė STT, tai yra tai, ką ir mes pastebime, kad yra sudaromos galimybės veikti neskaidriai, naudoti valstybės išteklius ir nemokėti jokių mokesčių.

PIRMININKAS. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi K. Starkevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjas, Žuvininkystės įstatyme šios problemos sprendžiamos jau daugiau negu dešimt metų. Mes vargstame – mes buvome pateikę ir Žemės ūkio ministerija, Kaimo reikalų komitetas – ir niekaip nerandame bendros tvarkos, kaip galėtume išspręsti šią problemą. Aš noriu jūsų paklausti: teikdamas šį klausimą, ar jūs, jūsų atstovas buvo susitikęs su Žemės ūkio ministerijos atstovais, su Kaimo reikalų komitetu? Jeigu nebuvote, kodėl? Jūs niekada neišspręsite šio klausimo vieni be šių autoritetų žmonių pagalbos. Todėl, sakyčiau, kodėl jūs to nepadarėte, jeigu nepadarėte?

J. NEVEROVIČ. Labai ačiū už jūsų klausimą. Taip, galiu pasakyti, kad susitikome ir kalbėjome ne vieną kartą ir su ministerijos atstovais, ir su pačiu ministru, ir turime patikinimą, kad ministerija visapusiškai įvertins šios srities reguliavimą ir pateiks sprendimus.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjas, iš tikrųjų mano klausimas, gal pratęsiu šiek tiek Arvydo mintį, kad šiuo metu, kas yra blogai, o šis įstatymas pataisytų, aš čia nekalbu apie vidaus vandenį, kad tie subjektai, kurie neturi gamybos priemonių, o tokių yra, gauna kvotas. Ir tas kvotas jie paprasčiausiai po to parduoda. Aš čia sakau preliminarai, kad geriau įsivaizduotume: už maždaug už 1 kilogramą – 1 euras. Jeigu turi 200 tonų kvotą, tai už nieką (nežvejojamas) jis gauna 200 tūkst. eurų, ir tas pardavimas, ko ir klausė Arvydas, faktiškai vyksta mūsų Rytų kaimynės laivams. Perka, tiesiog superka, net ir per latvius, estus šias kvotas superka mūsų Rytų kaimynė, su kuria mes dabar turime daug problemų.

Kaip šis įstatymas išspręs šią problemą, kad tas, kas neturi gamybos priemonių, nespekuliuotų kažkada įgyta teise?

J. NEVEROVIČ. Ačiū už jūsų iškeltą klausimą. Bijau, kad mūsų argumentai neatsako į tą klausimą, nes sprendėme dėl tos rizikos, apie kurią kalbėjau. Tie sprendimai, kurie atlieptų jūsų iškeltą problemą, turėtų atsirasti ministerijos parengtame visapusiškame įstatymo projekte, kuris reaguotų į visus klausimus, kurie buvo čia iškelti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Laikas baigėsi.

Gerbiami kolegos, perskaitau Statuto 165 straipsnio 2 dalį. M. Majauskas. Replika.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmininke, dėl vedimo tvarkos. Norėjau paklausti, kokią mes čia pasirinksiame procedūrą, nes Prezidentas vetavo be pataisų. Mes nelabai ką galime ir tobulinti.

Komitetas negali priimti jokių papildomų sprendimų. Arba galime laikyti įstatymą nepriimtu, arba, matyt, jau išspręsti veto šioje stadijoje.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs neleidote man pateikti ir neišklausėte teisybės. Išklau- sykite teisybę. Pratęsiu, kad Statuto 165 straipsnio 2 dalis skelbia, kad ne vėliau kaip kitą posė- džių dieną, ką mes ir darome, Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, tai yra pasisakantieji už, alternatyvus balsavimas, ar laikyti įstatymą nepriimtu – balsuo- jantieji ir pasisakantieji pasisako prieš. Taigi dabar turėtų būti motyvai: 2 kalbantieji už ir 2 kal- bantieji prieš. Kalbantieji prieš pasisako, kad įstatymą laikytume nepriimtu. P. Čimbaras – mo- tyvai už.

P. ČIMBARAS (MSNG). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, kurie užduodate klausimą patarėjui, aš manau, kad jūs tikrai negavote atsakymo. Aš kreipiuosi dar kartą. Mes jau sužlugdė- me vieną kartą mūsų žuvininkystės sektorių, tai yra laivyną, jeigu mes ir toliau parceliuosime kvotas žvejų, kurie negaudo, o tenkinsime kaimyninės šalies žvejus, kurie augina istoriškumą, tai tuoj neliks ir mūsų lietuviško laivyno, ir neliks laivų, o gaudys mūsų visi kaimynai. Kaip tik šitas įstatymas, kuris buvo dabar, šitą problemą būtų išsprendęs. Aiškiai galiu pasakyti, Prezidento patarėjas akivaizdžiai maišo net straipsnius. Seimo narių prašau palaikyti, kad atmetume ir kad įstatymas išsigaliotų. Jeigu yra pastebėjimų, tai man labai gaila, kodėl prezidentūra nieko nepatei- kia, nė vieno siūlymo, nė vieno pastebėjimo, tik akcentuoja, kad yra blogai.

Taip, žuvininkystės sektorius yra specifinis. Tie, kurie Seime jau antrą kadenciją, tai mes čia aštuonerius metų svarstome ir visą laiką nesusitariame. Bet šitas įstatymas jau reikalingas dėl to- limųjų vandenų, Baltijos jūros, Kuršių marių ir specializuotų vidaus vandenų. O dabar 28 straip- sniai, Seimas priėmė, o prezidentūra turi tik tris pastabas, be jokių pasiūlymų. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad nebuvo ką pasiūlyti, taip sakant, galimai iš piršto laužtas, blogas įstatymas.

Taip, diskutuokime. Gerbiami prezidentūros atstovai, Kaimo reikalų komitetas svarstė, buvo pateikimo stadija, buvo priėmimo stadija, mes jūsų nė vieno komitete nematėme. Kodėl jūs nedis- kutavote? Galėjote *pilnai* diskutuoti, teikti pasiūlymus, galėjote ateiti kartu su ministerija, bet jūs neatėjote. Jūs paprasčiausiai pasityčiojote iš Seimo. Jūs spręskite...

PIRMININKAS. Laikas.

P. ČIMBARAS (MSNG). ...o mes su ministerija kaip nors paslapčiomis pasitarsime. Negali- ma taip elgtis su Seimu. Mes priimame sprendimus. Kitą kartą prašau bent pagarbos, bent ateiki- te. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Palionis – motyvai prieš.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu pasakyti, kad čia jokių paslapčių nebuvo. Mes prisiminkime Vyriausybės projektą, pristatytą Seime praeitų metų rugsėjo 23 dieną. Vyriausybė nesiūlė jokių pasiūlymų dėl kvotų perskirstymo. Dėl to prezidentūra ir nerašė jokių kitokių alternatyvų savo dekrete. Dabar, nenorėdamas kartoti argumentų, kuriuos išsakė Prezi- dento patarėjas, norėčiau atsakyti ir į K. Starkevičiaus klausimą. Nėra tokios galimybės parduoti žvejybos kvotas, jeigu tu jų net negauni, neturėdamas savo įrangos, nes tu jas gali parduoti tik išžvejojęs 70 % tos skirtos kvotos. Dabar šitas įstatymo projektas po pakeitimų leidžia tai padaryti po 30 % išžvejojimo, dar didesnę kvotą paskirstyti.

Gerbiami kolegos, aš noriu pritarti Prezidento veto ir priminti, kad ministerija siūlė pakeiti- mus, kurie yra susiję su reglamento įgyvendinimo nuostatomis, taip pat sudaryti sąlygas Baltijos jūros priekrantės žvejybą vykdančioms ūkio subjektams panaudoti žvejybos galimybes, kurios nėra išnaudojamos Baltijos atviroje jūroje, paskatinti Baltijos žvejus, žvejojančius ūkio subjektus laimikį parduoti Lietuvos Respublikoje. O dabar po įstatymo pakeitimo išeina tokia situacija, kad gudresni žvejybos subjektai galės pasidvigubinti kvotas, negu dabar turėjo, reorganizuodami įmo- nes arba parduodami tas kvotas kitų šalių žvejams. Siūlau pritarti Prezidento veto.

PIRMININKAS. M. Majauskas – motyvai prieš.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, puikiai suprantame, kad įsta- tymas yra skirtas siaurai interesų grupei ir juo akivaizdžiai yra iškraipoma konkurencija, pažeid- džiamas lygiateisiškumo principas, nes tam tikrai grupei ne aukciono būdu yra suteikiama gali- mybė uždirbti, gauti pajamas. Taip pat yra panaikinami mokesčiai tam tikroms interesų grupėms.

Tai iš tiesų tokio įstatymo priimti mes ir neturėjome. Dabar, deja, atsidūrėme ten, kur esame. Kviečiu pritarti Prezidento veto – balsuoti prieš ir laikyti įstatymą nepriimtą.

PIRMININKAS. Motyvai už – K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia prieš tai kalbėjo apie mokesčius, kas nesumokės, tai iš tikrųjų aš nematau įstatyme skylių, kad kažkas mokesčių tikrai nemokėtų. Tačiau paprastai, kai vetuojamas įstatymas, tai teikiami ir pasiūlymai. Aš to pasigendau. Ir pats ministras pripažino, kad vis dėlto išlieka galimybė, kad tos kvotos tų, kurie ir neturi gamybos priemonių, bus parduodamos užsienio subjektams. Tie užsienio subjektai, aš visiškai atversiu kortas, kaip jie nusiperka mūsų kvotas, nusiperka istoriją, kai per kaimyninių šalių – latvių ir estų firmas jie perka šias mūsų kvotas, o patenka jau į trečiąją šalį – būtent Rusijos žvejams. Negirdėjau nė vieno atvejo, kad šias kvotas pirktų Skandinavijos šalių žvejai. O perka, deja, tik tų šalių, nes ten žuvelės, kurios čia gaudomos, yra mėgstamas jų produktas. Tai šiek tiek matau... Jeigu reikia šį įstatymą, kad jis būtų, pateikti siūlymai... o dabar laukiu iš ministerijos, niekaip nesulaukiu greitesnio to įstatymo sprendimo, jei jis bus vetuotas. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Gerbiami kolegos, balsuosime alternatyviai. Tie, kurie balsuoja, kad svarstytume gražintą įstatymą iš naujo, balsuoja už, tie, kurie balsuoja už tai, kad laikytume įstatymą nepriimtą, balsuoja prieš. Kitaip sakant, pritaria Prezidento nuomonei. Balsuojame.

Balsavo 113 Seimo narių: už – 39, prieš – 74. Įstatymas laikomas nepriimtu.

10.39 val.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4240GR, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4573GR (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-3 klausimas – Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4240GR. Pranešėjas – S. Krėpšta, Prezidento vyriausiasis patarėjas. Pateikimas. Prašom.

S. KRĖPŠTA. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šiandien esu įpareigotas jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento šių metų liepos 9-osios dekretą, kuriuo Seimui gražinamas pakartotinai svarstyti Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymas. Tuo pačiu dekretu ir remdamasis tais pačiais argumentais, Lietuvos Respublikos Prezidentas gražino Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹ straipsniu įstatymą.

Brangindamas jūsų laiką, Lietuvos Respublikos Prezidento motyvus, jums leidus, dėl abiejų įstatymų pristatysiu vienu metu.

Prieš eidamas prie detalių, noriu atkreipti jūsų dėmesį, jog Lietuvos Respublikos Prezidentas vetuoja ir teikia pasiūlymus dėl šiais įstatymais numatomų pokyčių, susijusių su valstybės ir savivaldybių įmonių priežiūros ir valdymo organų performavimo laikotarpiu. Prezidentas siūlo užtikrinti, kad pagal naujus principus, numatytus šiame Seimo priimtame įstatyme, priežiūros ir valdymo organai nebūtų formuojami paskubomis. Tiek valstybės ir savivaldybių įmonių stebėtojų tarybos, tiek valdybos kompetencija apima bendrovės veiklai itin reikšmingas funkcijas, todėl šių kolegialių priežiūros ir valdymo organų efektyvi ir sklandi veikla yra nepaprastai svarbi valstybei ir savivaldybėms įgyvendinant savo, kaip atitinkamų bendrovių dalyvių ir savininkų, turtines ir neturtines teises. Šios teisės, be kita ko, nėra savitikslių. Kaip išaiškino Konstitucinis Teismas, valstybės turtas turi duoti naudą visuomenei, turi būti tausojamas, nešvaistomas ir racionaliai tvarkomas.

Pagrindinis Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo tikslas ir vienas iš pagrindinių Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo įstatymo tikslų yra numatyti papildomus reikalavimus dėl

valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių visuotiniuose akcininkų susirinkimuose renkamų kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudėties. Sudėties pokyčiai iš esmės apima nuostatas, kad organuose turi būti bent po vieną valstybės deleguotą tarnautoją ir ne mažiau kaip pusę nepriklausomų narių. Kartu įstatyme numatomi narių nepriklausomumo reikalavimai.

Kadangi minėtais įstatymų pakeitimais numatomi pokyčiai turi tiesioginę įtaką valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių kolegialių organų sudarymo tvarkai, būtina užtikrinti, kad įgyvendinant šiuos pokyčius nekils grėsmė bendrovių veiklai ir atitinkamai viešąjį interesą atitinkantiems jų veiklos tikslams. Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą Stebėtojų tarybą renka ir gali atšaukti visuotinis akcininkų susirinkimas, valdybos narius išrenka ir atšaukia iš pareigų Stebėtojų taryba, o jei ji nesudaroma, – visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdybos ir stebėtojų narių skaičius ir kadencija, kuri negali būti ilgesnė kaip ketveri metai, nustatomi bendrovės įstatuose.

Bet, nepaisant įstatuose numatytos kadencijų trukmės, Prezidento grąžintų Seimui pakartotinai svarstyti įstatymų pakeitimai iš esmės nurodo, kad kolegialūs priežiūros ir valdymo organai pagal šiuos pakeitimus turi būti suformuojami artimiausiame tokios įmonės eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tai reiškia, kad įsigaliojus šiems pakeitimams iš esmės tuo pačiu ar panašiu laikotarpiu turėtų būti keičiami, tai yra atšaukiami ir iš naujo sudaromi, visų valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių kolegialūs priežiūros ir valdymo organai, šių bendrovių stebėtojų tarybos ar valdybos. Tokiu atveju būtų neatsižvelgiama į esamų valdymo organų kadencijos trukmę ir praėjusiu kadencijos laikotarpiu įgyvendinamas bendrovių strategijas bei kitus reikšmingus tęstinius uždavinius, kuriems daro įtaką šių organų sprendimai, jų veiklos kokybė, ir rezultatus.

Tokie santykinai skubūs ir visas valstybės ir savivaldybių valdomas bendroves ir jų dukterines bendroves apimantys pokyčiai gali kelti grėsmę šių bendrovių, įskaitant ir turinčių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių statusą, kolegialių priežiūros ir valdymo organų efektyviai ir sklandžiai veiklai. Tai gali reikšmingai sutrikdyti bendrovių veiklą, pakenkti jų įgyvendinamiems strateginiams projektams ir taip didinti bendrą valstybės ir visuomenės pažeidžiamumą.

Dėl poreikio nesibaigus kadencijai atšaukti ir iš naujo išrinkti keičiamų kolegialių organų narius gali būti pažeisti esamų narių teisėti lūkesčiai, sumažėti potencialių naujų kompetentingų narių paskatos kandidatuoti ir eiti tokias pareigas. Be to, pokyčiams įgyvendinti gali reikėti atlikti bendrovių įstatų ir kitų jų veiklą reglamentuojančių vidaus teisės aktų pakeitimus. Taip atliekami pokyčiai gali sudaryti prielaidų skubotiems, neskaidriems, abejonių dėl kokybės, pagrįstumo ir teisėtumo keliantiems sprendimams, kurie neatitiktų Konstitucijoje įtvirtintų valstybės ir savivaldybių turto valdymo principų.

Grąžindamas Seimui šiuos įstatymus tobulinti, Prezidentas teikia pasiūlymą. Prezidentas siūlo grąžinamuose įstatymuose numatyti priežiūros ir valdymo organų sudarymo pokyčius pradėti taikyti ne nuo lapkričio 1 dienos, o po šios datos įprasta tvarka palaipsniui sudaromiems naujiems valdymo ir kontrolės organams. Atitinkamai esami veikiantys bendrovių kolegialūs priežiūros ir valdymo organai savo funkcijas galėtų vykdyti iki kadencijos, kuriai jie buvo sudaryti, pabaigos arba kol bus sudaryti nauji atitinkami priežiūros ir valdymo organai.

Gerbiami Seimo nariai, kviečiu palaikyti Prezidento teikiamus įstatymų pasiūlymus, kurie leistų užtikrinti sklandų ir tvarų pokyčių įgyvendinimą, kuris nekeltų grėsmės valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių veiklos tęstinumui bei su tuo susijusiems visuomenės poreikiams, nacionaliniam saugumui, viešajam interesui. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Klausimai dėl pirmojo projekto. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi A. Skardžius.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, iš tiesų kelia nerimą valdančiųjų noras čia paskutinėmis dienomis, paskutinę savaitę staiga pakeisti ir performuoti svarbių valstybei įmonių valdymo organus. Tebūnie vienu ar keliais žmonėmis, bet, matyt, nori įgyvendinti tam tikrus pakeitimus. Ar jūs nematote čia rizikos, jog bandoma paskutinėmis man-

dato savaitėmis padaryti valdymo arba galbūt kokius nors net ir esminius įmonių strateginius pakeitimus pritraukiant vienus ar kitus žmones į įmonių valdybas?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Vienas iš pagrindinių Prezidento motyvų vetuojant ir siūlant patikslinti šį įstatymą ir buvo siekis išvengti to skubotumo ir automatinio įpareigojimo būtent formuoti valdybas ir kontroliuojamus organus iš naujo. Prezidentas siūlo tai daryti nuosekliai, natūraliai, tada, kai baigiasi kadencija, kad ir kada ji pasibaigtų.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi V. Ažuolas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, kaip jūs tada įsivaizduojate, kaip valstybė turi valdyti savo turtą, per ką? Per nepriklausomus? O kas tada parenka nepriklausomus? Vienas UAB'as parenka nepriklausomus? Ir kaip tada valstybė savo tikslus gali įgyvendinti, Vyriausybė per valdybas, nuo kurių nepriklauso? Gal jūs matėte, kaip atrodo kapitalo grąža, kuri įmonė grąžina daugiausiai? Paskelbta – „Lietuvos geležinkeliai“ 35 mln. Tai 32 mln. ji gauna dotacijų iš valstybės biudžeto už keleivių vežimą. Kodėl jūs talkinate šiam melui? Kodėl atimate iš Vyriausybės instrumentą, tuo pačiu ir iš Seimo, kuris yra atsakingas už valstybės turtą, atlieka valstybės turto savininko funkcijas, kad jis neturėtų instrumento, o pinigai būtų plaunami į kokias nors kompanijas Bermuduose ar kur nors Brazilijoje, kaip „Klaipėdos nafta“ elgiasi.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Be abejo, valstybės turtas turi būti valdomas racionaliai, siekiant viešojo intereso. Tik norėčiau patikslinti, kad Prezidentas nesiūlo keisti Seimo priimto įstatymo turinio. Prezidentas siūlo koreguoti tik datą, nuo kada yra įpareigojimas performuoti valdybas būtent pagal naujus principus. Prezidentas siūlo, kad tai vyktų natūraliai, tuomet, kai baigiasi vieno ar kelių narių kadencijos, kada ir šiuo metu turintis teisę akcininkas tam tikromis sąlygomis performuoti, keisti valdybas, tuo metu, be abejo, tie nauji principai būtų įgyvendinami. Siūlome tai daryti nuosekliai, neskubant ir nesiverčiant per galvą.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi T. Tomilinas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Sveiki. Iš tikrųjų šiek tiek stebina ta veto gausa ir veto kryptingumas. Neseniai Prezidentas vetavo, kad reikia parduoti „Problematiką“ ir „Kelių priežiūrą“, po to dėl valdybų tas iškyla, bet taip koncentruodamiesi į Prezidento pasiūlymą valstybės atstovu galėtume papildyti tik naujai sudaromas valdybas.

Dabar klausimas, kur įstatyme parašyta, kad dabartines valdybas reikia atleisti, reikia pakeisti? Čia yra kalbama tik apie vieną valstybės atstovą, kuriuo būtų papildomos dabar esančios valdybos. Pridedamas vienas žmogus. Kokią gali labai neigiamą įtaką padaryti vienas valstybės atstovas? Nieko. Jis daugumos neturės, balsuoti kitaip negalės. Tik vienintelis dalykas – valstybė žinos, kas dedasi jo įmonėse.

Pažiūrėjus pateiktą informaciją, kurios Ekonomikos ministerijos Biudžeto ir finansų komitetas paprašė, uždavėme vieną klausimą, ar atrinktas valdybos narys pagal visas procedūras reikalaujantis įstatymų...

PIRMININKAS. Klauskite, laikas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kraupu žiūrėti, kad dauguma atsakymų yra ne.

PIRMININKAS. Laikas, klauskite. Gerbiami kolegos, pabrėžiu, kad kol kas svarstome Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4240 ir klausimai turėtų būti susiję su juo, ne su antruoju. Dėl antro projekto, kurį jūs pristatėte, bus kiti klausėjai, tai pat yra užsiregistravę.

Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi V. Bakas. (*Balsai salėje*) Įjunkite V. Ažuolo mikrofoną ir užduokite klausimą, ne komplimentus.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš tik noriu paklausti, kodėl taip bijoma vieno Vyriausybės atstovo dabartinėse valdybose, kad valstybė žinos, kas dedasi tose įmonėse, nes pasekmė – kritęs didžiųjų įmonių pelningumas, jų įnašas į biudžetą. Tai valdybos jau yra užvaldytos dabar, nes ten nėra valstybės atstovų, daugelio valstybių...

PIRMININKAS. Šis klausimas yra dėl antrojo projekto. Svarstome pirmąjį. (*Balsai salėje*) Klausia T. Tomilinas. Ruošiasi V. Bakas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Bet atsakymą vis tiek turi pateikti ar ne? Aš nelabai suprantu. (*Balsai salėje*)

S. KRĖPŠTA. Aš galiu atsakyti.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Čia susiję klausimai.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Galiu pakomentuoti. Tikrai Prezidentas palaiko įstatymo turinį ir nesiūlo keisti jūsų įvardintų tikslų, kad atsirastų tam tikras stipresnis indėlis būtent iš valstybės atstovų, išlaikant, kad būtų bent pusę narių nepriklausomų, tačiau tą pokytį siūlo įgyvendinti labai nuosekliai, neskubant ir tiesiog natūraliai keičiant valdybų sudėtį.

PIRMININKAS. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiamas pranešėjau, tie klausimai tiesiogiai susiję, aspektai yra skirtingi, bet esmė yra ta pati. Mano klausimas pratęsia Valiaus klausimą. Tikrai matome, kaip buvo paskirti atstovai į valstybės įmonių valdybas, kaip buvo laikomasi visų reikalingų procedūrų. Taigi, ar jums kartais neatrodo, kad yra tam tikro prieštaravimo? Jūs nešate gerovės valstybės vėliavą, jūs keičiate socioekonominės politikos madas. Akivaizdžiai kalbate apie biudžeto perskirstymo didinimą, vadinasi, pasitikite valstybės vaidmeniu ekonomikoje. Šiuo atveju, akivaizdu, kad anuitetų pensijų sistemos sukūrimas „Sodroje“ ir valstybinio banko kūrimo idėja yra susijusi su visiškai kitokia politikos mada, kai valstybės vaidmuo...

PIRMININKAS. Klauskite.

T. TOMILINAS (LVŽSF). ...tampa svaresnis ekonominėje veikloje. Kodėl toks disonansas iš Prezidentūros pusės?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Prezidento siekis, susijęs su šiais dviem įstatymais, tai iš tikrųjų užtikrinti, išlaikyti profesionalumą valstybės, savivaldybių valdymo organuose, išlaikyti jų nepriklausomumą ir atlikti šį pokytį, kurį Seimas nusprendė atlikti, labai nuosekliai, t. y. neskubant, atrenkant būtent konkurso keliu geriausius kandidatus į valdybas. Prezidentas tiesiog siūlo tą pokytį atlikti įprasta tvarka, nekeičiant didelio kiekio valdymo organų vienu metu.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas. Ruošiasi V. Poderys.

V. BAKAS (MSNG). Gerbiamas patarėjau, iš tikrųjų ačiū už veto, aš tiesiog noriu priminti, kad ir „Lietuvos geležinkeliuose“, ir kitose valstybės įmonėse, kai dar valstiečiai ėjo su skaidrumo, nepakantumo korupcijai vėliava, valdybos buvo performuotos, padarytos nepriklausomos, nes iš parlamentinio tyrimo mes matėme, kaip per valstybės įmones buvo organizuojama ir partijoms parama, ir politikams parama, kaip buvo įdarbinami draugai, bičiuliai, partiečiai. Mano klausimas yra toks, ar jums neatrodytų, kad politikų atstovavimas valstybės įmonių valdybose apskritai yra nesuderinamas su valstybės įmonių veikla, kuri turėtų būti orientuota į rezultatą? Šiuo atveju yra didžiulė rizika...

PIRMININKAS. Klauskite.

V. BAKAS (MSNG). ...politizuoti valstybės įmones, galbūt apskritai nereikėtų politikų atstovų, nes yra ministerijos, kurios gali valdyti įmones ir...

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Valdant valstybės, savivaldybių įmones, be abejo, svarbu suderinti du tikslus – tai profesionalų ekspertinį valdymą ir akcininkų strateginius tikslus, visuomenės interesus. Geriausias būdas tą pasiekti (rodo tarptautinė patirtis) turint pakankamą nepriklausomų narių skaičių – apie pusę. Tai yra geroji užsienio šalių praktika, ji yra išlaikoma šiame įstatyme. Tiesiog norime, kad tas pokytis, adaptavimasis prie naujos sistemos būtų įgyvendintas nuosekliai ir neskubant.

PIRMININKAS. Klausia V. Poderys.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, Pirmininke. Gerbiamas patarėjau, aš, kaip vienas iš autorių, norėčiau tik pasidžiaugti, kad Prezidentas iš esmės pritarė ir vieno, ir kito įstatymo pačiai esmei ir tikslui, dėl ko buvo sudaryti. Tik aš norėčiau atkreipti dėmesį į vieną Prezidento dekretą pagrindžiančią nuostatą, kad įsigaliojus įstatymui reikėtų visų įmonių valdybas ir tarybas peržiūrėti ir pakeisti narius. Ne. Jeigu kalbėtume tiksliai apie įmonių skaičių, – kokios septynios, aštuonios, tik su jomis yra susiję. To didžiojo Armagedono nebūtų. Bet iš principo tikrai pasisakau, reikia palaikyti Prezidento dekretą ir teikimą pakartotinai svarstyti. Dėkui.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už komentarą ir neturiu ko pridurti.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjui. Turime baigti procedūrą dėl pirmojo projekto. Dabar dėl motyvų du – už, du – prieš. Pranešėjau, galėtumėte prisėsti. Tie, kurie pasisako už tai, kad būtų svarstomas gražintas įstatymas iš naujo, pasisako už. Kurie mano, kad reikia laikyti įstatymą nepriimtu, pasisako prieš.

M. Majauskas – motyvai už.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Yra toks posakis – nereikia viduryje brastos keisti arklių. Šiuo atveju mes kalbame net ne apie vidurį brastos, bet jau apie pabaigą, perbridus, beveik išlipus kitame krante, staiga sugalvojama, kad reikia apsigręžti, grįžti atgal ir pakeisti arklius. Iš tiesų šiai Vyriausybei, šiai valdančiajai daugumai liko vos kelios savaitės. Galbūt ji gaus iš naujo pasitikėjimą, galbūt jo negaus, bet šiandien mes žinome, kad šios Vyriausybės ir šios valdančiosios daugumos įgaliojimai nutrūks. Todėl dabar, paskutiniu momentu, bandyti performuoti valstybės kontroliuojamų įmonių valdybas, performuoti tarybas būtų tikrai neatsakinga. Todėl kviečiu pritarti Prezidento veto ir svarstyti klausimą iš naujo su Prezidento pataisomis. Ačiū.

PIRMININKAS. P. Urbšys – motyvai prieš.

P. URBŠYS (MSNG). Aš dabar nesuprantu, kas yra už, kas yra prieš. Nes jeigu tas, kuris pasisako prieš, tai jis pasisako už Prezidento veto. Ką tik kalbėjo Seimo narys už, bet jis pasisako irgi už Prezidento veto. Tai gal neklaidinkime vienas kito.

PIRMININKAS. Įsiterpsiu, M. Majauskas labai teisingai pasisakė ir motyvavo taip, kaip ir priklausė.

P. URBŠYS (MSNG). Tai jūs norite pasakyti, kad jeigu dabar pasisakysiu prieš, tai aš pasisakysiu prieš Prezidento veto?

PIRMININKAS. Jūs tada pasisakysite už tai, kad įstatymas būtų laikomas nepriimtu. M. Majauskas pasisakė už tai, kad įstatymas būtų svarstomas iš naujo su Prezidento pasiūlymais, jis pridėjo pasiūlymus.

P. URBŠYS (MSNG). Gera. Esmė yra ta, kad teko girdėti iš valdančiosios daugumos atstovų, kad čia nieko baisaus nėra, o kalbama tik apie vieną valstybės tarnautoją, kuris būtų deleguotas į valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių visuotinių akcininkų susirinkimus, renkamus kolegialius priežiūros ir valdymo organus. Bet nutyliama esminė problema, būtent ką ir nurodo Prezidentas savo veto, – šios įstatymo įsigaliojimo ir taikymo nuostatos suponuoja, kad iš esmės tuo pačiu ar panašiu laikotarpiu turėtų būti keičiami, tai yra atšaukiami ir visų valstybės, savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių visuotinių akcininkų susirinkimu iš naujo sudaromi kolegialūs priežiūros ir valdymo organai. Čia iš principo atidaroma Pandoros skrynja. Todėl ir Prezidentas sako: neskubėkime, yra kadencijos, kadencijos baigiasi ir tą dalyką reikia daryti taip, kad nebūtų sutrikdyta tų svarbių valstybinių įmonių ir savivaldybių įmonių veikla.

PIRMININKAS. Jūsų pasiūlymas – svarstyti iš naujo su Prezidento pasiūlymais. Vadinasi, jūs kalbėjote už. Tada A. Skardžius – motyvai prieš.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Tiesiog pati svarstymo procedūra yra ganėtinai paini dėl to, kad jūs neleidote žmonėms užduoti klausimų. Šie įstatymai (tiek kitas, tiek dabartinis, kurį mes svarstome) yra susiję. Nacionalinio saugumo pirkimai nėra pirkimai bokserių ar auksinių šaukštų iš „Nota Bene“. Tuos sprendimus priėmė Gynybos taryba, ten apsiėjo be viešųjų pirkimų ir be viso kito. Tai įmonės, kurios nacionaliniam saugumui... dabar yra visos, kad paslėptų galus. Po kiek iš „Statoilo“ perkame dujas, niekas nežino. Piliečiai nežino, bet sako: mokėkite. Kiek kainuoja laivo „Independence“ nuoma piliečiams, sako, nereikia žinoti. Tai – nacionalinio energetinio saugumo reikalas, bet jūs, kvailiai, apmokėkite. Mokėsite iki 2044 metų, mokės vaikai, kurie nėra gimę.

O štai „Klaipėdos nafta“ tuo metu (nepriklausomos valdybos) 140 mln. investuoja į Brazilijos uostus. Kodėl? Tai galbūt laivas galėtų pradėti komerciniais pagrindais veikti ir tada girtis, kad štai atpigo dujos. Bet kai ant piliečių sprando pakabinami tokie nacionalinio saugumo objektai, energetinio saugumo objektai, piliečiai yra nepajėgūs mokėti.

Todėl aš manau, kad valstybė turi valdyti savo įmones, kad kapitalo grąža būtų ne tokia kaip geležinkelių ir plaunami elektrifikavimo pinigai po 100 mln., tegul tai europiniai, bet tai vis tiek

yra mūsų pinigai. Ir privalo būti daugiau negu pusė. Ir nestabdykite mūsų įstatymo, dėl kurio dabar neva ekspertinė išvada buvo reikalinga, kuris turėjo jau grįžti į Seimą. O šį siūlau laikyti nepriimu, nes nereikalingas toks.

PIRMININKAS. Laikas. Ir P. Gražulis – motyvai prieš.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, mano motyvai – prieš Prezidento veto, man tikrai nesuprantama Prezidento logika. Jis kuria gerovės valstybę, bet ar šiandien mes neturime pavyzdžių, kaip visi šitie „nepriklausomi“ ekspertai ir valdybos nariai prisikuria šalia esančių įmonių ir kaip parazitai ėda valstybines įmones. Ar jūs nematote, ar jūs patariate Prezidentui? Ar jūs nematote? Pradėkime nuo „Rubicono“. Pradėkime nuo tų privačių įmonių, kurios tiesiog daro milžinišką žalą Lietuvos valstybei, ir jūs sakote, reikia palaipsniui, kai išvogs valstybę, tada daryti perversmą, pertvarką.

Siūlomas tik vienas, bent vienas valdybos narys, kad būtų Vyriausybės atstovas. Ne, nereikia. Tegul vagia ir kad niekas nežinotų, kaip vagia. A. Skardžius paminėjo ne vieną įmonę, ne vieną pavyzdį. Čia apskritai daromas milžiniškas nusikaltimas valstybei, kaip „nepriklausomi“, niekam neatsakingi, atsakingi vienam, kaip sakoma, asmeniui, kuris parinko juos, tai yra R. Mašiuliui, per savo įmonę, jam tarnauja. Klausykite, Prezidentas, pasirodo, glėbesčiuojasi su R. Mašiliu, savo veikla padariusiu didžiausią žalą valstybėje tiek per Suskystintųjų dujų terminalą, tiek per „Klaipėdos naftą“. Nejaugi nemato Prezidentas? Jūs patarkite jam. Jūs nežlugdykite Prezidento ir nedarykite gėdos visai valstybei, Lietuvos žmonėms. Valdyboje turi būti deleguota mažiausiai 51 % Vyriausybės ir valstybės atstovų. Galų gale Vyriausybę formuoja Seimas, tvirtina Prezidentas. Yra atsakomybė ir atskaitomybė.

O dabar, klausykite, kas yra? Nepriklausomi ekspertai, kurie gina tik vagis ir patys vagia.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, Statuto pamokėlės bus po pamokų, o dabar paaiškinu, kad ši situacija dėl šio projekto yra kitokia, nei buvo dėl ano projekto. Aną projektą Prezidentas siūlė laikyti nepriimtu. Šiuo projektu Prezidentas siūlo svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo ir teikia pataisas. Taigi dėl pasisakymų yra sudėtinga suprasti, už ką žmogus pasisako, ir aš suprantu, kad P. Gražulis nepasisakė už tai, kad įstatymas būtų laikomas nepriimtu. Jūs pasisakote, kad būtų priimtas, tai tada turite balsuoti už tai, kad būtų svarstomas iš naujo. Tai yra balsuojantieji už balsuoja už tai, kad įstatymas būtų svarstomas iš naujo, balsuojantieji prieš pasisako už tai, kad įstatymas būtų laikomas nepriimtu. Aišku? Balsuojame.

Gerbiami kolegos, balsavo 109 Seimo nariai: 107 balsavo už tai, kad įstatymas būtų svarstomas iš naujo, 2 balsavo prieš.

E. Gentvilas – replika po balsavimo.

E. GENTVILAS (LSF). Replika po balsavimo. Norėčiau, kad rinkėjai išgirstų. P. Gražulį reikia išrinkti dar vienai kadencijai, kad pagaliau perskaitytų Statutą. (*Balsas salėje: „Neblogas pasiūlymas.“*)

PIRMININKAS. P. Gražulis. Buvo paminėta pavardė. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Kadangi ponas E. Gentvilas paminėjo mano pavardę, tai noriu pasakyti, kad aš labai aiškiai pasisakiau, aš savo motyvais pasisakiau prieš Prezidento pateiktus pasiūlymus. Nesuprato tik vienas E. Gentvilas.

PIRMININKAS. Dabar yra užsirašiusių Seimo narių klausti dėl projekto Nr. XIII-4573, tai yra Valstybės ir savivaldybių turto valdymo projektas. Prašom pranešėją atgal į tribūną. Klausia Seimo narys A. Skardžius. Ruošiasi M. Majauskas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gal, Pirmininke, pranešėjas nori pasakyti porą žodžių dar prieš tai?

PIRMININKAS. Pranešėjas savo pranešime aiškiai pasakė, kad jis kalba ir apie vieną, ir apie kitą projektą kartu.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, Pirmininke, bet jūs neleidote kolegoms klausti dėl vieno ir dėl kito projekto, nes jie, dar kartą priminsiu, yra susiję. Tai aš gerbiamo pranešėjo norėčiau paklausti. Kodėl jūs, kaip aukščiausio valstybės pareigūno, valstybės Prezidento, patarėjas, manote, kad valdybos turėtų būti sudarytos iš nepriklausomų narių? Kaip žinome, tokia sąvoka apskritai neegzistuoja. Mes matome jūsų buvusius kolegas, buvusios Prezidentės patarėjus, sukaišiotus į visas strategines įmones, į valdybas. Aš nevardinsiu dabar dėl laiko stokos pavardžių. Ar tai yra teisinga?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau patikslinti, kad būtent valdybos sudėčių forma yra nuspręsta ir priimta Seimo, Prezidentas nesiūlo to keisti. Pakeitimai numato tam tikrą didesnę indėlį deleguotų narių valstybės tarnautojų, taip pat numato valdybų ir priežiūros organų profesionalumą. To Prezidentas nesiūlo keisti. Kaip minėjau, Prezidentas siūlo numatyti tam tikrą normalų laikotarpį, kada tie nauji principai, priimti Seimo, būtų įgyvendinti.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi E. Pupinis.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Prezidento patarėjau, 2018 metais Lietuva, stodama į EBPO, pasižadėjo iš tikrųjų depolitizuoti įmonių valdymą. Bet matome dabar tendenciją, kad po įstojimo šitas pažadas yra pamirštas, jis yra kvestionuojamas tiek A. Skardžiaus lūpomis, tiek V. Ažuolo lūpomis, tiek kitų valdančiųjų. Mes matome trajektoriją, kad iš esmės kvestionuojamas nepriklausomų ekspertų dalyvavimas įmonių valdyme. Ar gali prezidentūra pasisakyti aiškiai ir konkrečiai ne tik dėl įsigaliojimo datos, bet ir dėl nepriklausomų narių dalyvavimo įmonių valdybose? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų Prezidentas yra ne kartą akcentavęs, kad visų valstybės įmonių valdymas turi būti labai profesionalus, kad būtų nešama didžiausia nauda būtent tokių įmonių akcininkams, visuomenei. Tai yra tikrai tvirtai deklaruojama. Būtent šiuose numatytuose įstatymuose yra išlaikomas principas, kad bent pusė narių būtų nepriklausomi taip, kaip apibrėžta pagal nepriklausomumo kriterijus.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi V. Ažuolas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėju, jūs, atsakydamas į ankstesnius klausimus, galbūt ne dėl to įstatymo užduotus, sakėte, kad dar galima svarstyti, ir čia panašiai kaip S. Gentvilas norėčiau paklausti, ar tikrai verta svarstyti. Ar tikrai čia ne per didelis nepasitikėjimas deleguotais asmenimis, nes yra sukurti mechanizmai, kai iš tikrųjų tie asmenys, galbūt ne iš valstybės tarnybos, kurie yra pavaldūs tiesiogiai savo įvairiems viršininkams ir interesų grupėms, gali būti nesąžiningi? Ar jūs vis dėlto norite pasakyti, kad reikia grįžti ir svarstyti naują modelį, ar vis dėlto prezidentūra nori likti prie senojo modelio ir tarptautinio bendradarbiavimo organizacijos, kurios siūlo, ar iš tikrųjų tai nepasiteisino? Ačiū.

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Seimas vasarą, liepos mėnesį, priėmė pakeitimus, susijusius būtent su valdybų formavimu. Prezidentas iš principo palaiko pasiūlytus pakeitimus, kurie išlaiko nepriklausomumo, profesionalumo kriterijus ir numato, perkelia tam tikrus Vyriausybės nutarimuose buvusius kriterijus į įstatymo lygmenį. Dėl turinio Prezidentas neturi siūlymų jo keisti, tiesiog nori užtikrinti, kad tie nauji principai nebūtų daromi chaotiškai ir vienu metu, nes tai sukeltų rizikas ir pakankamai pagrįstas rizikas.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas. Ruošiasi P. Gražulis.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Aš gal tada norėčiau paklausti, kaip Prezidentas vertina, kad dabar nėra nė vieno valstybės atstovo strateginėse įmonėse ir valstybė net nežino, kas ten vyksta, kas ten dedasi? Pasekmes turime – mažėjantis jų pelningumas ir įnašas į valstybės biudžetą. 20 mln., 15 mln. ar 50 mln. kažkam atrodo nedaug, kažkam daug. Bet kai mes diskutuosime apie pensijų didinimus, kitus dalykus, sakysime, neturime iš ko. Kaip atrodo, ar neturi būti nė vieno nario dabar esančiose valdybose?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Iš principo būtent akcininko, savininko strateginius tikslus ir užtikrina pats akcininkas veikdamas, nustatydamas lūkesčius, keldamas tikslus valdyboje. Tai yra pats esminis instrumentas, kaip savininkas, šiuo atveju valstybė, ir, be abejo, jos akcininkai, visuomenė, siekia visuomenei svarbių tikslų. Šis mechanizmas ir išlieka. Pridedamas papildomas dalykas – nepriklausomumo kriterijai, pridedamas vienas narys, tiesiogiai deleguojamas. To Prezidentas nesiūlo keisti, tiesiog siūlo patvirtinti numatant labai laipsnišką, nuoseklų perėjimą prie naujos sistemos.

PIRMININKAS. Ir klausia P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pranešėju, apskritai man labai įdomiai skamba, kad jeigu jau valstybės tarnautojas arba Vyriausybės paskirtas atstovas į valdybą, tai jis yra nekompetentingas, nesąžiningas. Iš karto uždedama etiketė. Man atrodo, šitie žmonės yra daug atsakingesni, nes jeigu juos skiria Vyriausybė, Vyriausybę skiria Prezidentas, jis yra kontroliuojamas. O jeigu

nepriklausomas, tai jis gali ką nori daryti. Tą ir daro. Kodėl jūs, kaip Prezidento patarėjas, nenorite, kad mes sukurtume gerovės valstybę, kad būtų kontroliuojami visi pareigūnai ir atsakingai veiktų valstybinės įmonės?

S. KRĖPŠTA. Dėkoju už klausimą. Norėčiau dar kartą akcentuoti, kad Prezidentas nekvestionuoja naujos sistemos, kurią Seimas patvirtino vasarą. Prezidentas vetuoja ir siūlo užtikrinti, kad procesas pereinant prie tos naujos sistemos būtų labai nuoseklus, ne verčiantis per galvą ir nechaotiškas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsakėte į visus klausimus. Ačiū pranešėjui.

Kolegos, motyvuojantys... Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, gal karčiai pajuokaujant galima sakyti, kad valdantieji nusivylė profesionalų Vyriausybę, todėl vėl viską politizuoja. Čia tas atgarsis kiekvieną kartą, kad valstybės įmonėse turėtų dirbti tik valstybės patikėti žmonės, prieštarauja tikrai gerajai praktikai, kuriai mes esame išipareigoję stodami į EBPO. Čia toks Europos direktyvų perkėlimas. Perkeliame direktyvą, o po to bandome jos išvengti. Taip pat su EBPO pažadais – žadėjome depolitizuoti, ne viską padarėme, o kai įstojome, tai atgrėžėme atgal. Aš kviečiu vis dėlto pritarti Prezidento pasiūlytam įstatymo projektui ir kviečiu balsuoti už, kad mes jį patobulintume ir vienu metu nebūtų pakeitimai daromi visose įmonių valdybose, kas sukeltų ir didelį resursų poreikį, ypač Ekonomikos ir inovacijų ministerijai. Iš tikrųjų tai nebūtų sąžininga ir prieš pačius įmonių vadovus ir valdybas, nes vidury kelio būtų keičiami arkliai. Kviečiu pritarti pasiūlytam Prezidento veto.

PIRMININKAS. Prieš pradedant motyvus prieš, noriu pasakyti, kad motyvuojantys prieš kalbės už tai, kad priimtas Seimo įstatymas būtų laikomas nepriimtu. A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Pirmininke, aš labai gerbiu jūsų patirtį, bet yra čia daugiau patyruosiu asmenų, ne tik jūs vienas, Statuto žinovų, todėl aš kalbėsiu tai, ką aš norėsiu šiuo atveju.

Aš tikrai manau, kad toks įstatymas nereikalingas absoliučiai, nes bandoma išlaikyti asmenis, kurie statė Visagino atominę elektrinę, iššvaistė šimtus milijonų, tada tie asmenys nuėjo į „Klaipėdos naftą“, sudarė sutartį su „Statoilu“, įkūrė „Litgasą“, su Bermudais sutartį sudarė, iš ten nuėjo į „Lietuvos geležinkelius“ tie patys valdybų nariai ir sėkmingai sėdi šluodamiesi atlyginimus, penkis kartus didesnius nei Prezidento, ir plaudami milijonus už elektrifikavimą su abejotinos reputacijos ispanų įmone „Elecnor“.

Tokios valdybos tikrai nereikalingos ir taip gerovės valstybės mes nesukursime, gerbiami Prezidento patarėjai. Todėl iš esmės reikia pertvarkyti valstybės valdomas įmones, kad jos duotų realią grąžą. Žmonių yra pakankamai valstybėje, nereikia jų nuvertinti. O vieno UAB'o parinkti vadovai, kaip minėjau, galite sekti visą grandinę, kaip jie keliavo iš vienos aferos išplaudami pinigus su ročildais ir smitais, dabar sėkmingai plauna pinigus kitur, dar į Braziliją ruošiasi investuoti.

Tikrai reikia padaryti galą, iš esmės pertvarkyti, sistemiškai pertvarkyti, valstybės įmonių valdymą, nes Seimas ir Vyriausybė yra valstybės turto savininkai. Valstybės turtas turi būti naudojamas efektyviai, racionaliai, kad duotų didžiausią naudą piliečiams.

PIRMININKAS. Motyvai už – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Tikrai dėkoju gerbiamam Seimo nariui A. Skardžiui už teisybę, nes V. Ažuolas, kuris kalba... Čia kalbama tik apie vieną valstybės tarnautoją, labai akivaizdžiai pasakė A. Skardžius, kalbama apie esminę pertvarką ir tam reikalingas pretekstas. Pretekstas yra tas, kad kuo skubiau būtų įteisintas vadinamojo supermeno, valstybės tarnautojo, atsiradimas valstybės ir savivaldybių įmonių priežiūros ir valdymo organuose. Bet santykis vis tiek išlieka tas pats – ne valstybės tarnautojo atstovavime. Vadinasi, jūs jau esate paruošę savus privačius atstovus tam, kad užpildytume šitas kvotas. Tai apie ką jūs kalbate?

Prezidentas šiuo atveju neina kategorišku keliu – jisai bando vis dėlto atrasti tam tikrą kompromisą ir savotiškai bando sustabdyti šią buldozerį. Šitas siūlymas vis dėlto tikrai leidžia mums vadovautis ne emocijomis, o ramiai apgalvoti ir nuspręsti, leisti nuspręsti kitam Seimui, kuris bus išrinktas, todėl pritarkime Prezidento veto.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas Eugenijau Gentvilai, visi supranta, kad dar kartą tu supras-tum, pasakysiu, dėl ko aš kalbu prieš. Aš kalbu prieš Prezidento veto ir pateiktą argumentaciją. Man atrodo, tie, kurie iš tikrųjų myli valstybę, mato, kas darosi valstybinėse įmonėse, kaip yra plaunami pinigai vadinamųjų niekam neatsakingų, nepriklausomų valdybos narių.

Mes štai matėme, dėl ko ministrą J. Narkevičių taip labai tarkuoja „nepriklausoma“ žiniask-laida, o jisai atskleidė tik vieną – elektrifikavimo projektą, kur buvo pavogta apie 140 mln. ir su-darytas sandoris su įmone, kuriai iškelta baudžiamoji atsakomybė dėl pinigų plovimo. Bet tai ir Prezidentą tenkina, tenkina, vienu žodžiu, ir žiniasklaidą, kuri kovoja su korupcija ir nemato šitų blogybių. Užuoť būtų pagirtas ministras J. Narkevičius, atskleidęs, kaip pinigai plaunami, deja, Prezidento nuolat yra puolamas.

Gerbiami patarėjai, patarkite Prezidentui. Nemanau, kad jis yra korumpuotas žmogus, – są-žiningas. Ir jūs, buvęs ministras, o dabar patarėjas, labai gerai žinote, kas darosi energetikos sek-toriuje, kuriame sėdi konservatoriai, ponas D. Tučkus ir „Lietuvos energijos“ viršininko pavaduo-tojas, kuris vadovauja strategiškai, kaip išplauti pinigus iš Lietuvos. Ar gali? O D. Tučkaus tėvas portfeliuką nešioja V. Landsbergiui vyresniajam. Ar jūs to nežinote, buvęs ministre, nežinote tų dalykų? Ir jus tai tenkino? Jus tenkino šitie dalykai. Ar tai gali būti (...) valstybei...

PIRMININKAS. Laikas.

P. GRAŽULIS (MSNG). ...ir kam reikia laiko? Seniai reikėjo padaryti šias pertvarkas, tik atėjus valstiečiams į Seimą, į daugumą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, vėl turėsime balsuoti alternatyviai. Tie, kurie mano, kad projektas turi būti tęsiamas su Prezidento pasiūlymais arba be jų, tie turi balsuoti už. Tie, kurie mano, kad įstatymas turi būti nepriimtas, ir kaip P. Gražulis pasisakė prieš, tai jis pasisakė, kad įstatymas būtų nepriimtas, kad būtų laikomas nepriimtu, tai tie balsuoja prieš. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 103, prieš – 1. Replika po balsavimo – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Netyčia balsavau už L. Kasčiūną, nors turėjau už save balsuoti, jei-gu galite... (*Balsai salėje: „Ooooooo...“*) Kaltas, prisipažįstu.

PIRMININKAS. Dėl protokolo – Ž. Pavilionis balsavo už save.

11.22 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto 500-ųjų gimimo metinių“ projektas Nr. XIII-5159 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lie-tuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto 500-ųjų gimimo metinių“ projektas Nr. XIII-5159. Pranešėjas – A. Gumuliauskas. Pateikimas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, šių metų rugpjūčio 1 dieną sukako 500 metų nuo Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto gimimo. Analogiš-ką rezoliuciją jau priėmė Lenkijos Seimas, ir mes, būdami solidarūs su jais, taip pat...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, paprašysiu... Atsiprašau A. Gumuliausko. Dėl grąžintų įstatymų pamiršome paskirti komitetus ir svarstymo datas. Atsiprašau dar kartą, kolega. Dėl na-cionalinio saugumo yra siūlomas Ekonomikos komitetas ir siūloma svarstyti rugsėjo 17 dieną. Ga-lime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėl Valstybės ir savivaldybių turto valdymo įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti rugsėjo 17 dieną. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju. Profesoriau, tęskite.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Taigi tęsiu toliau. Žygimantas Augustas sustiprino Lenkijos ir Lietuvos santykius, jis buvo Lenkijos ir Lietuvos valstybės stiprios jungties su Baltijos jūra kon-cepcijos autorius bei jos įgyvendintojas. Žygimantas Augustas taip pat įėjo į lenkų ir lietuvių tole-rancijos istoriją, likdamas ištikimas katalikybei, kartu pripažino tarpreliginį diskursą ir rūpinosi, kad būtų gerbiama stačiatikybė ir protestantizmo išpažinėjų teisės.

Taigi, turėdami galvoje šiuos Žygimanto Augusto nuopelnus, mes, analogiškai kaip ir Len-kijos Seimas, raginame prisiminti Lietuvos Didžiojo kunigaikščio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto gyvenimą bei pasiekimus. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju, bet nenueikite. Jūsų nori paklausti Seimo nariai. Klausia A. Ažubalis, ruošiasi A. Anušauskas.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Kolega, aš tik noriu paklausti. Kolega, kas jums teikia siūlymus dėl Lietuvos istorinio kalendoriaus? Šiuo atveju, kai praėjusiais metais mes galėjome pažymėti ir paminėti 1219 metais sudarytos pirmos Lietuvos tarptautinės sutarties 800 metų jubiliejų, tai tuo metu aš jūsų tribūnoje nemačiau. Dabar jūs siūlote ir teikiate pažymėti Žygimanto Augusto metus, tuo pat puikiai kaip istorikas žinodamas, kad Lietuvoje šis karalius yra vertinamas nevienareikšmiškai. Žinote visą Liublino unijos istoriją ir žinote atplėštas to meto teritorijas. Tai yra seni laikai ir dabar mes keliame šį klausimą, kuris Lietuvai iš tikro buvo nei pliusas, nei minusas. Buvo toks karalius, taip, buvo. Kunigaikštis buvo. Bet jeigu reikėtų pasakyti, ką jis tikrai davė Lietuvai, LDK, tai galima būtų surasti...

PIRMININKAS. Laikas, klauskite.

A. AŽUBALIS (*TS-LKDF*). ...galima būtų surasti ir kitiems karaliams. Tai ar mes visus karalius dabar minėsime?

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Audroniau. Aš noriu pasakyti, kad 1219 metus mes pažymėjome paskelbdami Žemaičių metus. Taip, kadangi ten buvo minimi pirmiausia žemaičiai, ir turiu pasakyti, kad daugiau kartoti 1219 metų taikos sutarties su Haliču ir Voluine mums neatrodė tikslinga.

Dabar visiškai sutinku dėl skirtingų istoriografinių požiūrių į Žygimanto Augusto politinę veiklą, bet jūs, gerbiamas Audroniau, pastebėkite, kad šitoje rezoliucijoje kaip tik kalbama apie jo kultūrinius ir tolerancijos pasiekimus. Be to, niekas nesiūlo skelbti Žygimanto Augusto metų, nors būtent šiais metais sukanka jo 500 gimimo metinės. Tai toks atsakymas.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, žinote, prabėgo 500 metų ir mes norime tuos žmones, kurie gyveno prieš pusę tūkstantmečio, matyti kaip dabartinius žmones, ir įdedame tuos dalykus į jų charakteristikas, kurios, ko gero, tuo metu visai kitą turinį turėjo. Lenkų ir lietuvių tolerancijos istorija. Gal tada būtų gerai žinoti, kaip lietuvių kalba, kokios būsenos raštija buvo tuo metu, kaip jis prie to prisidėjo? Tas religinis diskursas, tikrai žinome, kas Europoje tuo metu dėjosi. Vis dėlto kontekstas prieš pusę tūkstantmečio visai kitas buvo. Tie patys žodžiai buvo vartojami visai kita prasme. Tai atrodo, kaip dažnai taip jau būna...

PIRMININKAS. Laikas, klauskite.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). ...kad dabartiniai žmonės įdeda į praeitį dabartines sąvokas. Mes žinome tų pavyzdžių, kai apkaltina V. Kudirką antisemitizmu...

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Aš visiškai sutinku su jumis, gerbiamas Arvydai. Tačiau noriu vis dėlto pabrėžti, kad iš tikrųjų Žygimanto Augusto valdymo laikais mūsų kultūra tikrai išgyveno pakilimo laikotarpį. Čia turiu galvoje ir lietuvių kalbą, vis dėlto mes tuo metu gyvenome Renesanso laikotarpiu. Dabar niekas negalėtų paneigti vis dėlto religinės tolerancijos. Prisiminkime, kada pirmą kartą ant laužo buvo sudeginti vadinamieji eretikai. XVII amžiuje. O XVI amžiuje to tiek Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, tiek Lenkijos Karalystėje neatsitiko. Taigi apie toleranciją, aš manau, verta kalbėti, lygiai taip pat kaip verta kalbėti apie kultūros pasiekimus įvairiose srityse.

PIRMININKAS. Klausia Ž. Pavilionis. Ruošiasi V. Juozapaitis.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Pritariu rezoliucijai. Manau, mums reikia tikrai dar nemažai padaryti, kad LDK paveldas taptų mūsų paveldu, tuo labiau kad kitos šalys jį vis bando pasisavinti. Net ir savo sūnų esu Augusto vardu pavadinęs.

Tačiau, norėdami priartinti tai prie realybės, mes kreipiamės į Vyriausybę prašydami, kad Vyriausybė steigėtų daugiau stipendijų čia norintiems studijuoti Baltarusijos studentams. Galbūt galėtume dar kartą atkreipti šiame kontekste dėmesį, kad jie galėtų studijuoti pas mus istoriją, nes, kiek žinau, Vilniaus universitete jau yra nemažai tokių norinčių studijuoti. Gal, nekeičiant rezoliucijos teksto, jūs galėtumėte paraginti savo Vyriausybę ne tik žodžiais, bet ir darbais, taip sakanč, atsižvelgti į dabartinę realybę ir dar daugiau padėti universitetams tą paklausą iš baltarusių pusės patenkinti, tuo labiau kad tai yra mums, aš manau, naudinga.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Žygimantai, jūs turbūt sutiksite, kad rezoliucija yra tam tikras politinio požiūrio išreiškimas. Be abejonės, tai nėra susiję su kokiais nors labai konkrečiais darbais. Be abejonės, mūsų komisija turėtų kreiptis šituo klausimu, ką jūs ką tik pasakėte, į Vyriausybę. Aš manau, kad Vyriausybė imsis tam tikrų veiksmų.

PIRMININKAS. Ir klausia V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas profesoriau, ištis tos abejonės buvo išsakytos dėl vertinimo ir laikmečio neatitikimo, ir sąvokų pasikeitimo. Aš suprantu, kad yra teikiama tokia politinė rezoliucija, kuri faktiškai yra visiškai tuščia. Na, pasakyti tai, kad mes prisiminkime, tai yra nieko nepasakyti. Bet jeigu jūs užsimenate apie Renesanso atgimimą ir Lietuvos kultūrinį paveldą, kuomet Žygimantas Augustas valdė, tai gal derėtų čia prisiminti ir jo motiną karalienę Boną Sforcą, gal tada tikrai būtų ir tarptautiniame kontekste visai kitas požiūris ir iš tikrųjų praplėstume ir paties Žygimanto Augusto vaidmenį, nes be mamos turbūt nebūtų Žygimanto Augusto. O karalienė Bona Sforca, tarp kitko, į Lietuvą atvežė pomidorus, agurkus ir bulves. Taigi nuo čia pradedo mūsų...

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Ir ne tik, ir ne tik.

PIRMININKAS. Laikas.

A. GUMULIAUSKAS (*LVŽSF*). Gerbiamas profesoriau, jūsų pastabos labai taiklios, tačiau Bona Sforca šiuo atžvilgiu yra atskira politinė veikėja, kuri iš tikrųjų padarė daug tiek dėl Lietuvos, tiek dėl Lenkijos europėjimo. Aš manau, kad Bonos Sforcos atitinkama data bus taip pat pažymėta. Šiuo atveju jūs tikrai teisingai pastebėjote paskutinę pastraipą, tačiau dar kartą noriu pakartoti, kad mes tekstą deriname su Lenkijos puse. Paskutinė pastraipa yra analogiška tiek Lenkijos rezoliucijoje, tiek Lietuvos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausiančiųjų neužsirašė. Diskutuoti taip pat Seimo nariai neužsirašė.

Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. A. Matulas – motyvai už.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, nežinau, ar visi žinote, kad 2018 metais Pasvalyje yra pastatytas paminklas Žygimantui Augustui. Noriu priminti, kyla klausimas tikriausiai, kodėl būtent Pasvalyje? Todėl, kad 1557 metais Pasvalyje Žygimantas Augustas ir Livonijos ordinas pasirašė tris reikšmingas istorines sutartis, taip nukreipė kylančią grėsmę iš Rytų ir, be abejo, išgarsino mūsų mažą miestelį. Todėl aš dar kartą noriu padėkoti šito paminklo mecenatui Pasvalio garbės piliečiui P. Kizniui ir paraginti pritarti, balsuoti už tą rezoliuciją. Vis dėlto reikšmingas istorinis įvykis, buvo labai gražus minėjimas prie šito paminklo rugpjūčio 1 dieną Pasvalyje. Taigi kviečiu atvykti į gražųjį Pasvalį aplankyti šito paminklo ir šeštadienį atidaromo paminklo B. Brazdžioniui.

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, Pirmininke. Abejojantiems dėl Žygimanto Augusto vaidmens galiu pacituoti tik vieną faktą: Lietuvos ekonomika dar nepasiekė to lygio, kurį turėjo Žygimantui Augustui valdant, kaip procentą nuo labiausiai klestinčios Vakarų Europos BVP dalies. Taigi tikrai yra ką paminėti. Tai yra valdovas, kuriam valdant iš tiesų suklestėjo ne tik ekonomika, bet ir Lietuvos kultūra, kurios paminklais mes iki šiol gėrimės ir džiaugiamės. Aš manau, kad jis tikrai vertas paminėjimo šia rezoliucija ir visais kitais įmanomais būdais. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau motyvuojančių Seimo narių neužsirašė. Taigi turime spręsti. Kas už tai, kad rezoliucija būtų priimta be pataisų? Balsuojame.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 66 Seimo nariai: už – 65, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Rezoliucija priimta. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, darbotvarkėje 11 val. 30 min. yra numatyta pertraukėlė. Tai ją ir padarysime. Būtų toks prašymas apleisti vietas, kad jas būtų galima šiek tiek dezinfekuoti. Pertrauka – iki 11 val. 50 min., 12 minučių.

Pertrauka

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, nustatytas pertraukos laikas baigėsi. Maloniai prašau užimti darbo vietas. Tęsiame šios dienos rytinį plenarinį posėdį.

11.51 val.

Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIII-5024 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektas Nr. XIII-5024. Pranešėjas – A. Gumuliauskas. Prašom. Pateikimas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). ...Seimo šimtmečio metai ir Seime, konkrečiai Seimo Pirmininkui, gimė pasiūlymas dėl Lietuvos Respublikos Aleksandro Stulginskio medalio sukūrimo. Ši idėja buvo perduota mūsų Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijai, mes kolegialiai svarstėme šią idėją ir parengėme Lietuvos Respublikos Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projektą.

Turiu pasakyti, kad Seimas kol kas neturi tokio apdovanojimo, kurį būtų galima teikti už parlamentarizmo idėjas, demokratijos ir valstybingumo puoselėjimą. Aš manau, kad šiuo įstatymu gali gimti graži tradicija, kad kiekvienais metais gegužės 15 dieną, kai Steigiamasis Seimas 1920 metais Lietuvos valstybę paskelbė Lietuvos Respublika, būtų įteikiama žvaigždė asmeniui, kuris tikrai prisidėjo prie jau minėtų dalykų. Tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti daug Seimo narių. A. Navickas. Nematau salėje. A. Anušauskas. Prašom, kolega, klausti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, aš įsivaizduoju, Seimas tikrai neturi apdovanojimų, nes mūsų apdovanojimų sistema yra kiek kitokia, tai yra žinybinė, dar yra prezidentūra, kuri teikia valstybinius apdovanojimus.

Mano klausimas būtų susijęs... Na, žinau, A. Stulginskį žinome iš istorijos, žinome jo nuopelnus, tačiau pirmas Prezidentas vis dėlto buvo A. Smetona. Aš suprantu, kad viskas kinta laikui bėgant ir požiūris tų žmonių kito, bet mano klausimas, ar nebūtų pavyzdžiui, geriau kokia nors signatarų žvaigždė, kuri apimtų įvairių pažiūrų žmones, o ne suasmenintas?

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš noriu štai ką pasakyti, kad vis dėlto A. Smetona ir A. Stulginskis yra šiek tiek kito lygio, jeigu žiūrėtume per parlamentarizmo prizmę. Vis dėlto A. Stulginskis vadovavo Steigiamajam Seimui ir aš manau, kad jis buvo pirmas Seimo Pirmininkas. Kadangi tai yra Seimo apdovanojimas, aš manau, yra simboliška, kad būtų A. Stulginskio vardu ir pavadinama šita žvaigždė. Tai gal tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Šarknickas. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tikrai neskirstyčiau to laikotarpio prezidentų nuopelnų. Visi jie yra verti.

Mano klausimas būtų dėl apdovanoti siūlomų kandidatų, kuriuos turės teisę teikti Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys arba Seimo nariai. Tačiau, žinodami įvairius kiekvieno laikotarpio, kiekvienos kadencijos tam tikrus politinius atspalvius, ar nemanytumėte gal palikti tuos Seimo narius ramybėje ir tegul sprendžia Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys, kad neįgautų tam tikro atspalvio? Tai būtų toks šventas, geras reikalas. Ačiū.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad mes turime tam tikros patirties Seime skiriant Laisvės premiją, skiriant G. Petkevičaitės-Bitės apdovanojimą. Kai toje komisijoje (o apdovanojimo skyrimo tvarka yra gana smulkiai aprašyta projekte) dalyvauja skirtingų politinių pažiūrų žmonės, tai man atrodo, kad vis dėlto priimamas tokių bendrų pažiūrų konsensusas. Kol kas nepastebėjau, kad kiltų konfliktų, pavyzdžiui, dėl Laisvės premijos. Aš manau, kad mes tokiu keliu eisime ir būtų dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas kolega, jūs atsakėte į klausimus. Dabar motyvai po pateikimo. P. Gražulis. P. Gražulis kalba už.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš manau, kad tikrai yra gana gera idėja. A. Stulginskis buvo pirmasis atkurtos Lietuvos Prezidentas, išrinktas demokratiniu būdu. Jūs žinote raidą po to mūsų valsty-

bės, kai, vienu žodžiu, faktiškai įsigalėjo diktatūra mūsų valstybėje. Jis buvo šalininkas demokratijos. Tikrai didžiulis nuopelnas jo ir to meto Seimo, kuriam jis vadovavo atgaunant tiek Klaipėdos kraštą, tiek Vilniaus kraštą. Tikrai, aš manau, reikia ir šitą žmogų pagerbti, ir tikrai bus didelė garbė tiems asmenims, kurie gaus šį A. Stulginskio vardą apdovanojimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. S. Jovaiša – motyvai prieš.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš nesu taip jau visiškai kategoriškai prieš, tiesiog galbūt pasakau tokį retorinį pastebėjimą. O kaip dėl kitų prezidentų? Ar iš tikrųjų A. Smetona, taip neigiamai vertinamas, kad apie jį nebūtų galima kalbėti, ar apie kitus iškilus to meto politikus? Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamieji kolegos, kadangi nuomonės išsiskyrė, balsuojame po pateikimo dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės įstatymo projekto.

Balsavo 47 Seimo nariai: už – 46, prieš nėra, susilaikė 1.

Replika po balsavimo – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Noriu reaguoti į bandymus tarsi supriešinti Prezidentą A. Smetoną ir Seimo Pirmininką A. Stulginskį. Seimas šiuo atveju pasisakė už tai, kad būtų tai susieta su Seimu. Bet ką aš išgirdau iš Seimo nario P. Gražulio apie tariamą diktatūros įsigalėjimą, tai vis dėlto man keista girdėti iš jo lūpų. Man tada tegul jis paaiškina, koks A. Smetona buvo diktatorius, jeigu, kai buvo sprendžiamas klausimas priešintis ar nesipriešinti sovietų okupacijai, Prezidentas buvo už priešinimąsi, bet dauguma iš ministrų kabineto nusprendė, kad to dalyko nereikia daryti. Tai kur čia ta diktatūra yra?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replika po balsavimo – P. Saudargas. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tiesų keista, kad čia dar kilo kažkokia diskusija. Aš tame kontekste noriu pastebėti, kuo Prezidentas A. Stulginskis yra absoliučiai unikalus ir Lietuvoje, ir visoje Europoje. Tai yra vienintelis Prezidentas politinis kalinys, perėjęs Gulago lagerius. Kito tokio neturime. Jam tikrai turime išreikšti pačią aukščiausią pagarbą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinioji replika. P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš manyčiau, kad tikrai labai gerą pastabą pasakė Seimo narys ponas P. Saudargas. Iš tikrųjų krikščionims demokratams, kadangi jis buvo krikščionių Vyriausybės deleguotas į Seimo Pirmininkus, ne Vyriausybės, o valdančiosios daugumos, tai, gerbiamas Sergejau, nereikėtų kalbėti prieš. Žiūrėkite jo biografiją, jis buvo tikrai vienintelis politinis kalinys ir jis nepabėgo iš Lietuvos kaip kiti prezidentai, niekur nepasitraukė, jis buvo įkalintas ir kovojo iki galo už Lietuvą.

PIRMININKĖ. Mieli kolegos...

P. GRAŽULIS (MSNG). ...O čia pasipriešinti okupacijai ar nesipriešinti – visiškai skirtingi dalykai, gerbiamas Povilai.

PIRMININKĖ. Replika po balsavimo turėtų būti trumpa. Nebeįsivėlkime į diskusijas, bet E. Jovaišai suteikiu žodį.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Nežinau, kuria ausim Petras girdėjo, ką aš sakiau, aš sakiau, kad nesu prieš, netgi balsavau už. Tiesiog pasinaudojau teise pasisakyti ir paklausti, kodėl mes neatkreipiame dėmesio į kitus iškilus to laikotarpio politinius veikėjus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vieni kitus supratome. Viskas puiku, balsavimas įvyko. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Papildomas nėra numatytas. Siūloma svarstyti gruodžio 13 dieną. Galime tam pritarti? Pritariame bendru sutarimu?

12.01 val.

Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3899(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3900(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-7 klausimas – Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3899(2). Švietimo ir mokslo komiteto pranešėjas – E. Pupinis. Prašome. Ir buvo lydimasis, gal jūs kartu dėl abiejų išvadas. Lydimasis – Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Tribūnoje – E. Pupinis. Komiteto išvada.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, gerbiama pirmininke, komitetas įdėmiai svarstė minėtą Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo projektą, kuris buvo keičiamas dėl to, kad yra pasikeitęs Švietimo įstatymas, kur įvestos tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriaus, atvejo vadybininko pareigybės. Tai iš tikrųjų komitetas apsvaistęs bendru sutarimu pritarė didžiajai daliai Teisės departamento pastabų, Savivaldybių asociacijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastaboms ir pasiūlymams ir siūlo Seimui jas svarstyti. Buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo – Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją M. Navickienę. Taip pat išvados dėl abiejų įstatymų.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Socialinių reikalų ir darbo komitetas 2020 m. gegužės 4 d. svarstė projektą Nr. XIII P-3899 ir iš esmės buvo nuspręsta pritariti Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir siūlyti Seimo paskirtam pagrindiniam komitetui jį patobulinti atsižvelgiant į dėl projekto pateiktas pastabas ir pasiūlymus, kuriems pritarė Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar vienas komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas buvo paskirtas kaip papildomas. V. Kravčionok. Gerbiamas G. Kinduryš pavaduoja. Prašom.

G. KINDURYŠ (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas iš esmės pritarė abiem įstatymų projektams ir nutarė siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Teisingumo ministerijos ir Vyriausybės pastabas, kurioms komitetas pritarė. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Išgirdome komiteto išvadas. Diskusija. A. Vinkus. Prašom į tribūną. Ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, pats keičiamo įstatymo pavadinimas byloja apie tai, kad kalbame apie labai jautrų klausimą – apie vaikų priežiūros teisinio reglamentavimo tobulinimą. Ypač noriu pabrėžti, kad kalbame ne apie kokią nors prabangą, o apie minimalią vidutinę vaiko priežiūrą, todėl nekyla abejonių, kad keliama tikslai yra pateisinami ir reikalingi. Kadangi vaiko priežiūra yra daugialypė sąvoka, tai, kaip paaiškino teikiamo įstatymo pataisą pristatęs pranešėjas, jau prieš trejus metus buvo ieškoma sisteminių sprendimų. Buvo įteisintas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumas, kuris, žinau, ir Kretingos savivaldybėje labai sėkmingai dirba, tačiau yra daug kitų neišspręstų klausimų, apibrėžtos jo funkcijos ir įgaliojimai.

Iš aiškinamojo rašto argumentų matyti, kad taikant šį modelį praktikoje iškilo spęstinų problemų, dėl ko ir teikiamas minėto tarpinstitucinio koordinatoriaus funkcijų reglamentavimo ir kitų teisinių nuostatų patobulintas variantas. Manau, logiška, kad savivaldybėse turėtų veikti bendras atvejo vadybos modelis, nepriklausomai nuo to, ar paslaugos vaikui teikiamos koordinuotai, ar asmens lygiu. Taip pat logiškai atrodo ir siūlymas nustatyti privalomą koordinuotai teikiamų paslaugų teikimą vaiko atstovams pagal įstatymą, kai vaikui skiriamos minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės.

Taigi aiškinamajame rašte pateikti ir žodžiais išsakyti argumentai įtikina mane šio projekto priėmimo tikslingumu. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu diskutuoti R. Šalaševičiūtę. Prašom, kolege.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mieli kolegos, aš užsirašiau kalbėti už, todėl labai trumpai, matyt, klaida įvyko ir prie svarstymo atsiradau. Noriu kolegoms, kurie dirba Seime jau ilgus metus, arba kolegoms, kurie dirbo savivaldybėse arba su vaikais, linkusiais nusikalsti, tiesiog priminti šio įstatymo priėmimą prieš dešimt metų.

Iš tikrųjų buvo ir socializacijos centrai, kuriuose darbas su vaikais buvo sudėtingas, nes nebuvo tinkamo reglamentavimo. Priėmus įstatymą, gal ir buvo padaryta truputį klaidų, buvo remtasi užsienio praktika, Skandinavijos šalių, ypač Švedijos. Įgyvendinti buvo sudėtinga: tiek socializacijos centrams dirbti, tiek Švietimo ir mokslo ministerijai, kuri buvo atsakinga už šio įstatymo vykdymą. Palaipsniui buvo keičiamos tai vienos nuostatos, tai kitos, bet laukiamo rezultato, tokio, kad tikrai galėtume pasakyti, jog vaiko, linkusio nusikalsti, minimali ir vidutinė priežiūra yra vykdoma tinkamai ir duoda rezultatų, mes neturėjome.

Aš džiaugiuosi iniciatyva, kurią parodė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, pritardama toms nuostatomis, kurios atsirado dabar Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatyme. Juo labiau kad mūsų su A. Papirtiene iniciatyva buvo suvienodinti esamas Švietimo įstatymo nuostatas su Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo nuostatomis. Aš tik noriu akcentuoti tris svarbiausius dalykus.

Pirma. Čia įteisinamas tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius. Tai yra žmogus, kuris turi žinoti visą situaciją, turi vadovauti ir stengtis, kad vaikui skirtas atvejo vadybos procesas vyktų sklandžiai.

Antra. Labai svarbu, to mes visą laiką pasigedavome ir dar būdama vaiko teisių apsaugos kontroliere aš sakydavau, kad vaiką patalpinus į socializacijos centrą reikia aktyviai dirbti su tėvais, nes vaikas pasitaiso ir su gerais rezultatais grįžta į tą pačią šeimos aplinką, kur tėvai galbūt tikrai nemato reikalo su vaiku dirbti. Dėl tos situacijos mes šiandien turime įstatymo projekte labai aiškias nuostatas dėl darbo su vaiku, grįžusiu iš socializacijos centro, ir su tėvais.

Be abejo, įstatyme yra ir kitų nuostatų, susijusių su vaiko gerovės komisijų darbu. Kartais būna tikrai ne visai teisingai net teismams pateikiami prašymai dėl vidutinės priežiūros skyrimo, kai tą darbą galima atlikti vietoje su vaiku ir su šeima.

Iš tikrųjų nebekalbėsiu už. Kviečiu pritarti įstatymo projektui, kurio labai laukia Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

PIRMININKĖ. Išgirdome diskusijas. Motyvai. Motyvai po svarstymo. Kolegos, kadangi jūs jau kalbėjote, tai galbūt visi už. (*Balsai salėje*) Algirdai Sysai?

A. SYSAS (LSDPF). Aš irgi už.

PIRMININKĖ. Bendru sutarimu galime pritarti po svarstymo? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti. Prašom. Kolegos, balsuojame dėl Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo ir lydimąjo Vietos savivaldos įstatymo po svarstymo. Projektai Nr. XIIIIP-3899(2) ir Nr. XIIIIP-3900(2).

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 66, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta abiem įstatymų projektams.

12.11 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3779(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3779(2). Aplinkos apsaugos komitetas... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, Audito komitetas – P. Gražulis. Nepavyko man jūsų suklaidinti.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, Audito komitetas svarstė tiek Vyriausybės, tiek Seimo narių pateiktas pataisas, įstatymą patobulino ir bendru sutarimu pritarė jam.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu papildomo komiteto pranešėją R. Martinėlį. Sveikatos reikalų komiteto išvada. Prašom.

R. MARTINĖLIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas svarstė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju jums. Ir kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją G. Kindurį. Prašom, kolega.

G. KINDURYS (LVŽSF). Komitetas nusprendė pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norėčiau atsiklausti pagrindinio Audito komiteto pranešėjo. Dėl 1 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, komitetas jį svarstė, vienam iš jų nepritarė, kitam pritarė iš dalies. Ar norite ką nors komentuoti, ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Galime pritarti komiteto... Prieštaravimų nėra, pritariame Audito komiteto išvadai ir pasiūlymui pritarti iš dalies. Daugiau pasiūlymų nebuvo gauta. Diskusija. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, noriu atkreipti dėmesį į dabar vykstančią valstybinio turto centralizavimo reformą, dėl kurios dažnas turbūt grįžta iš įstaigų su skundais. Sakoma, klausykite, išrašomos milžiniškos sąskaitos iš valstybės Turto banko už naudojamą turtą, tačiau adekvačios paslaugos nėra teikiamos. Elementariai kartais pakeisti elektros lemputę reikia su-laukti ir ūkvedžio, ir dar ko nors, ir išeina, kad pats įstaigos vadovas turi rūpintis ūkiniais dar-bais, kurie iš tikrųjų turi būti atlikti centralizuoto turto operatoriaus.

Tačiau aš apie kitką, aš norėčiau pakalbėti apie gerovės valstybės paslaugų teikimą. Šiuo įsta-tymo pasiūlymu yra siūloma vėl suteikti darželiams, mokykloms, kurių steigėjas nėra valstybė, teisę gauti turtą panaudai. Daugelį savivaldybių dabar yra ištikusi tokia situacija, kad privačių steigėjų įsteigtos ikimokyklinės įstaigos, pavyzdžiui, Klaipėdoje sutrikusio vystymosi vaikų dar-želis „Svetliaciok“ jau 25 metus veikia ir gaudavo patalpas nemokamai, tačiau dabar yra užkirsta teisė gauti tai legaliai. Šis įstatymas tokias gerovės valstybės paslaugas, kurias teikia privačios įstaigos, leidžia vėl joms gauti, ir tai yra būtina.

Aš suprantu, kad tarp mūsų yra skirtumų, kad kalbame apie tai, kaip turi būti finansuoja-mos privačios mokyklos, privatūs darželiai, tačiau teisę gauti turtą ir teikti tas paslaugas, kurios jau yra teikiamos dešimtmečius arba dvidešimtmečius, kiekvienas iš mūsų žino tokias paslaugas teikiančias unikalias įstaigas kiekvienoje savivaldybėje, turime suteikti. Aš labai prašau kolegų pažiūrėti į šitai racionaliai, kad prieinamumas turi būti užtikrintas ir patalpos turi būti suteikia-mos panaudai ir privačioms nevalstybinėms įstaigoms, tokioms kaip darželiai ir mokyklos. Kvie-čiu jas paremti, nes išmušime pagrindą iš tikrai gerai veikiančių įstaigų. Ačiū už palaikymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Kubilienė taip pat nori dalyvauti diskusijoje. Maloniai kviečiame.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip svarstomo įstaty-mo iniciatorė iš tikrųjų noriu prašyti jūsų pritarti šio įstatymo 14 straipsnio pakeitimo projektui. Šito įstatymo esmė yra ta, kad nevyriausybiniams organizacijoms, kurios šiandien darbuojasi la-bai reikšmingose srityse, tai yra teikia psichologinę pagalbą ir kitokią pagalbą krizinio nėštumo ištiktoms moterims ir jų šeimoms, jų partneriams, ir įstaigoms, kurios vykdo neatlygintą palia-tyviąją pagalbą, galėtų būti suteikta teisė neatlygintinai naudotis valstybės ir savivaldybių nekil-nojamuoju turtu savo veiklai vykdyti.

Šitą projektą teikiu su viltimi dėl to, kad šiandien, manau, efektyviai spręsti visas problemas galime kartu tikrai su socialiniais partneriais. Nevyriausybinių organizacijos iš tikrųjų atlieka di-džiulį darbą tiek socialinėje srityje, tiek medicinos srityje. Labai svarbus momentas čia yra tas, kad šitos organizacijos iš tikrųjų sugeba iš privataus, socialiai atsakingo verslo gauti papildomą finan-savimą. Taigi valstybė, investuodama (taip galima pasakyti) į šitas nevyriausybines organizacijas, daro pačią geriausią investiciją. Manau, šitas projektas iš tikrųjų padidins paslaugų prieinamumą tiek paliatyviosios pagalbos srityje, tiek psichologinės pagalbos srityje ir, žinoma, švietimo srityje, taip pat manau, kad ženkliai prisidės prie žmogaus orumo puoselėjimo ir valstybės gerovės kėli-mo. Taigi, kolegos, kviečiu palaikyti šitą projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Kaip ir aptarėme su pagrindinio komiteto pranešėju, kad Vyriausybės išvadoms komitetas nepritarė ir mes tam neprieštaraujame.

Dar norėčiau atsiklausti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, buvo pasiūlymas. Jam pritarė pagrindinis komitetas iš dalies. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas nepriešta-rauja ir pranešėjas linksi galva. Pritarta iš dalies.

Gerbiamieji kolegos, motyvai po svarstymo. A. Vinkus – motyvai už. Prašau.

A. VINKUS (*LSDDF*). Gerbiami Seimo nariai, iš tiesų spartėjant gyventojų senėjimo procesui tiek pasaulyje, tiek Lietuvoje, sparčiai didėja su senyvo amžiaus žmonių sveikatos problemomis susijusių paslaugų poreikis. Dažnai tenka girdėti nusiskundimus artimųjų, kurie tiesiog sutrinka dėl sunkios ar terminalinės būklės artimųjų priežiūros. Tokių ligonių priežiūra reikalauja ne tik sunkaus fizinio darbo ir ypatingos dvasinės įtampos, bet ir atitinkamų medicinos žinių, kurių daž-niausiai neturi.

Užsienio valstybėse hospisų paslaugos ir tokių įstaigų tinklas yra gana plačiai išvystytas. Juos finansuojant dalyvauja įvairios institucijos: Bažnyčia, „Caritas“, Raudonasis Kryžius ir kitos

visuomeninės organizacijos, taip pat valstybė ir savivaldybės. Lietuvoje tokios įstaigos vis dar yra gana naujas ir nepaplitęs reiškinys. Valstybinės sveikatos priežiūros įstaigos tam stokoja reikiamų investicijų, o privačios investicijos taip pat yra gana ribotos. Todėl šiandien teikiama įstatymo pataisa, kuri suteiktų galimybę, be kitų įstatymo projektu įvardintų subjektų, panaudos teisėmis nuomoti patalpas nevyriausybinėms organizacijoms, teikiančioms nemokamą paliatyviąją pagalbą, bent iš dalies padėtų patenkinti šių trūkstančių paslaugų poreikį. Kartu tai parodytų valstybės ir savivaldybių rūpinimąsi tomis problemomis, kurios reikalauja neatidėliotino sprendimo. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuoti reikia. Balsuojame. Jūsų pageidavimas balsuoti išgirstas. Balsuojame.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

12.20 val.

Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1, 2, 6, 8, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4382(2) (svarstymas)

Dar vieno įstatymo projekto svarstymas – Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo Nr. VIII-1764 1, 2, 6, 8, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4382(2). Kviečiu R. Petrauskienę perskaityti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Mūsų sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam Nekilnojamojo turto kadastro įstatymo 1, 2, 6, 8, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl šio įstatymo projekto papildomų komitetų nebuvo. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų taip pat nėra gauta. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Nuoširdžiai dėkoju.

12.22 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-5035 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIIP-5035. Kviečiu užsienio reikalų viceministrą A. Zananavičių. Pateikimas.

A. ZANANAVIČIUS. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Užsienio reikalų ministerija teikia įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo ratifikavimo“ projektą. Projekto tikslas – ratifikuoti 2018 m. spalio 19 d. Briuselyje priimtą Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Singapūro Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą.

Susitarimas yra tarptautinė mišrioji sutartis ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 10 punktu yra ratifikuotina. Susitarimą ratifikavus Lietuva įvykdys susitarimo įsigaliojimui būtinas nacionalines procedūras. Susitarimu yra stiprinami Europos Sąjungos ir Singapūro ryšiai ir remiamasi bendru įsipareigojimu laikytis daugiašališkumo principo ir tarptautinėmis taisyklėmis pagrįstos tvarkos.

Remdamasi šiuo susitarimu, Europos Sąjunga ir jos valstybės narės galės veiksmingiau plėtoti dvišalius ryšius su Singapūru, stiprinti politinį dialogą ir aktyviau bendradarbiauti įvairiose srityse – darnaus vystymosi, demokratijos ir pagrindinių laisvių, teisingumo, saugumo, žmonių tarpusavio ryšių, informacinės visuomenės, švietimo ir kultūros, taip pat kitose srityse. Susitarimu bus stiprinamas bendradarbiavimas ir didinamas nuoseklumas sprendžiant pasaulines problemas, tokias kaip klimato kaita, be to, susitarimas yra svarbus žingsnis siekiant aktyvesnio Europos Sąjungos išitraukimo į politinį ir ekonominį Pietryčių Azijos gyvenimą. Susitarime taip pat numatytos įprastinės Europos Sąjungos politinės nuostatos dėl žmogaus teisių, Tarptautinio baudžiamojo teismo, masinio naikinimo ginklų, šaulių ir lengvųjų ginklų ir kovos su terorizmu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs labai aiškiai viską pasakėte, kolegos nenori jūsų klausti.

Mieli Seimo nariai, po pateikimo bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Papildomas komitetas nėra numatytas, kitų pasiūlymų nėra? Nėra. Siūloma svarstyti spalio 13 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Dėkoju.

12.25 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Australijos bendrojo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-5036 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Australijos bendrojo susitarimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIII-5036. Prašom, gerbiamas vice-ministre.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū, pone pirmininke. Užsienio reikalų ministerija teikia įstatymo „Dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Australijos bendrojo susitarimo ratifikavimo“ projektą. Projekto tikslas – ratifikuoti 2017 m. rugpjūčio 7 d. Maniloje sudarytą Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Australijos bendrąjį susitarimą. Susitarimas yra ratifikuotina tarptautinė sutartis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 10 punktą kaip tarptautinė mišrioji sutartis.

Susitarimą ratifikavus Seime, Lietuva įvykdys susitarimui įsigaliooti būtinas nacionalines procedūras. Susitarimas apima politinį bendradarbiavimą, sprendžiant bendro intereso užsienio politikos ir saugumo klausimus, be kita ko, susijusius su masinio naikinimo ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais, kovą su terorizmu, tarptautinės taikos bei saugumo skatinimu ir bendradarbiavimu daugiašaliais formatais. Taip pat apima bendradarbiavimą ekonomikos ir prekybos srityse, įskaitant ekonominės politikos dialogą, prekybos ir investicijų skatinimą, taip pat sektorių ekonomikos ir prekybos klausimais, kaip antai žemės ūkio, techninių prekybos kliūčių šalinimo, sanitarijos ir fitosanitarijos, viešųjų pirkimų ir intelektinės nuosavybės srityse.

Susitarimas taip pat apima sektorinį bendradarbiavimą, be kita ko, aplinkos, klimato kaitos, migracijos ir prieglobsčio, turizmo, mokslinių tyrimų ir inovacijų, švietimo ir kultūros, konsulinės apsaugos, asmens duomenų apsaugos, kovos su organizuotu nusikalstamumu bei elektroniniais nusikaltimais srityse. Susitarimas padės stiprinti Europos Sąjungos ir Australijos partnerystę, kuri pagrįsta bendromis vertybėmis ir principais, įskaitant pagarbą demokratijai, žmogaus teiseis ir pagrindinėms laisvėms, teisinę valstybę, taip pat tarptautinę taiką ir saugumą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių paklausti nėra. Gerbiamieji kolegos, po pateikimo bendru sutarimu? Pritariame bendru sutarimu. Kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Papildomas taip pat nesiūlomas, kaip ir dėl ankstesnio įstatymo projekto. Siūloma svarstyti spalio 13 dieną. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

12.28 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 3, 8, 17, 25, 28, 35, 37, 41, 43, 44, 45, 49, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 71, 84, 85, 87, 89, 90, 92, 95, 96, 97 straipsnių, Įstatymo 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 71¹, 79¹ ir 83¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIII-5016, Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 25 straipsnio ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5017, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 61 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5018, Žvalgybos įstatymo Nr. VIII-1861 64¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5019, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5020 (pateikimas)

Kitas įstatymo projektas ir čia jau būtų daugiau paketas. Darbotvarkės 1-12 klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5016 ir lydimieji: Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Krašto apsaugos siste-

mos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimas, Žvalgybos įstatymo ir dar vienas lydimasis – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašom juos kartu ir pateikti.

A. ZANANAVIČIUS. Dėkoju, ponia pirmininke. Įstatymų projektų tikslas yra sustiprinti diplomatinę tarnybą, pagerinant diplomatų ir kitų ministerijoje ir atstovybėse dirbančių asmenų garantijų paketą, taip pat pritraukti į diplomatinę tarnybą kompetentingus asmenis ir išlaikyti juos diplomatinėje tarnyboje. Taip pat atsižvelgti į Užsienio reikalų ministerijos darbuotojų atstovų – tiek profesinės sąjungos, tiek ir Darbo tarybos – pasiūlymus dėl papildomų socialinių garantijų diplomatams, kitiems ministerijoje ir atstovybėse dirbantiems žmonėms.

Projektais siūloma įtvirtinti reikalavimus, kad diplomatų atestacijos komisijoje daugiau kaip pusę narių sudarytų pagal diplomatinės tarnybos sutartį dirbantys diplomatai; nustatyti privalomą minimalų terminuotosios diplomato sutarties terminą – dvejus metus, jam suėjus asmuo galėtų kreiptis į užsienio reikalų ministrą, kad būtų sudaryta diplomato tarnybos sutartis; išplėsti ir patikslinti diplomatinės tarnybos darbuotojų garantijų aprėptį; pakeisti Užsienio reikalų ministerijoje dirbančių diplomatų pareigybių grupių sąrašą, jį papildyti atstovybėse esančiomis pareigybėmis, atitinkamai dalį ankstesnių pareigybių pakeisti naujomis; taip pat sumažinti pačių pareigybių grupių skaičių ir kai kurias pareigybių grupes perskirstyti, kad kiekviena pareigybių grupė ministerijoje turėtų lygiaverčių pareigų atstovybėse. Tai yra labai svarbu, norint užtikrinti sklandžią rotaciją.

Kiti tikslai yra suderinti Diplomatinės tarnybos įstatymo nuostatas su pasikeitusiu Vyriausybės įstatymu, kuris nustato, kad ministerijos kancleris yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, tačiau papildomai nustatyti, kad į ministerijos kanclerio pareigas gali būti skiriamas diplomatas, dirbantis pagal neterminuotą diplomato tarnybos sutartį.

Siūloma atsisakyti diplomatinio rango suteikimo pirma laiko kaip skatinimo priemonės ir tarnybinės veiklos vertinimo rezultato, atsižvelgiant į tai, kad skatinimo priemonių šiuo metu yra pakankamai.

Siūloma įtvirtinti specialiojo atašė sąvoką, kurioje nurodoma, kad specialiuoju atašė pagal terminuotą darbo sutartį asmuo gali būti priimtas tik įstatymų nustatytais atvejais, taip pat nustatyti, kad tokio statuso specialiajam atašė taikomos tos pačios socialinės garantijos kaip ir valstybės tarnautojams.

Taip pat siūloma įtvirtinti Vyriausybės diskreciją tvirtinti vieną koeficientą, taikytiną skirtingoms atstovybėse dirbantiems asmenims taikomoms išlaidų, kompensacijų, išmokų rūšims, ir suteikti teisę užsienio reikalų ministrui nustatyti jo korekcinis koeficientus.

Taip pat siūloma patikslinti Vyriausybei suteiktos teisės tvirtinti atstovybėse dirbančių diplomatų ir kitų valstybės tarnautojų vaikų ikimokyklinio ugdymo ir mokymosi išlaidų kompensavimo apimtį ir suteikti užsienio reikalų ministrui diskreciją nustatyti kompensuojamas išlaidas ir tvarką.

Nustatyti, kad diplomatui, laikinai perkeltam į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, taikoma Diplomatinės tarnybos įstatymo 43 straipsnio 4 dalis ir *mutatis mutandis* Valstybės tarnybos įstatymas.

Taip pat siūloma išplėsti galimybes išduoti diplomatinius pasus valstybės tarnautojams ar pareigūnams, kai tai būtina įgyvendinant Seimo priimtuose teisės aktuose nustatytus užsienio politikos ar nacionalinio saugumo tikslus, taip pat ir jų šeimų nariams.

Taip pat siūloma patikslinti kai kurių diplomatinės tarnybos nuostatų formuluotes, siekiant teisinio aiškumo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamasis pranešėjau, jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. J. Razma klausia pirmasis. Prašom. Ruošiasi A. Ažubalis.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų projekte yra daug tokių reikalingų, suprantamų nuostatų, bet man kelia abejonių rentų siūlymas. Gal dėl rentų galėtumėte patikslinti? Ar tai buvo ministro iniciatyva, ar tai yra numatyta Vyriausybės programoje ir šiuo atveju ji yra įgyvendinama? Ir kaip jūs paaiškintumėte, pavyzdžiui, kokiam nors medikui, kuris daro sudėtingas operacijas, 10 metų mokėsi, kurio alga mažesnė negu diplomato, kad štai diplomatui priklausytų ta renta, o medikui teks gyventi iš tos „Sodros“ pensijos?

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų mes turime atsižvelgti į situaciją, kad diplomatinė tarnyba yra vienintelė Lietuvos Respublikos tarnyba, kuri gyvavo nepertraukiamai 100 metų, bet diplomatinės tarnybos išlikimo klausimas yra ganėtinai aktualus. Norint, kad ji išliktų konkurencinga ir duotų naudą Lietuvos Respublikai, reikia, kad joje dirbtų ganėtinai daug kompetentingų žmonių ir kad ta tarnyba būtų patraukli.

Aš, atsakydamas į šį klausimą, galiu pasakyti labai paprastai. Per paskutinius penkerius metus iš diplomatinės tarnybos savo noru pasitraukė 26 jauni diplomatai. Tai yra maždaug pusė tų, kurie buvo priimti. Vadinasi, mes metų metus į tuos žmones investavome, jie paprasčiausiai kažką dar papildomai išmoko ir išėjo. Anksčiau to nebuvo. Galima sakyti, kad diplomatinė tarnyba savo patrauklumą praranda.

Dabar konkrečiai apie rentas. Tai yra tik viena iš paketo dalių. Įstatymų leidėjas, be abejo, spęs, kaip konkrečiai tas naujas paketas turėtų atrodyti. Mes pateikėme savo pasiūlymus, gavome tiems pasiūlymams pritarimą Vyriausybėje ir teikiame visą paketą Seimui.

Pati rentų idėja yra nenauja. Mes esame vienintelė statutinė tarnyba, neįtraukta į valstybės pensijų sistemą, mūsų vertikali karjera yra žymiai lėtesnė negu bet kuriose kitose statutinėse tarnybose, mūsų profesiniai reikalavimai yra išskirtiniai, o piniginis atlygis yra nemotyvuojantis. Dabar nesiimant priemonių diplomatinėje tarnyboje žiosis vis didesnė profesionalų trūkumo skylė. Rentos tai yra viso labo valstybės pažadas atsilyginti ateityje, jeigu dabar atsilyginti galimybių nėra. Tai turbūt toks būtų komentaras.

PIRMINKĖ. Dėkoju. Klausia A. Ažubalis. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pone viceministre, pirmiausia man keista, kad tokį svarbų įstatymo projektą pristatote jūs. Niekas asmeniškai, tačiau čia turėtų pristatyti ministras, ministras, kuris aštuonerius metus užima šitas pareigas ir puikiai žino skurdžius socialinius ekonominius saugiklius mūsų diplomatinei tarnybai. Jūs viceministru dirbate trejus metus ir jūs žinojote taip pat, kad jauni žmonės palieka diplomatinę tarnybą, bet kažkodėl šitie projektai su lydimaisiais tik dabar, prieš rinkimus, patenka į Seimą. Tai aš tik noriu paklausti, ar čia nėra tam tikro rinkiminio dalyko, kadangi iš tikrųjų susikūrė profsąjunga statutinėje organizacijoje, aišku, jus spaudžia...

PIRMINKĖ. Dėkoju, laikas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Mano klausimas yra paprastas, kodėl dabar ir kodėl nėra ministro, kas prisiims atsakomybę, kad štai 26 jauni diplomatai per penkerius metus paliko ministeriją?

PIRMINKĖ. Laikas, kolega.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Ačiū.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Galiu atsakyti, kad ministras šiuo metu yra pakeliui į Jungtines Amerikos Valstijas, kur kitą dieną kartu su sekretoriumi M. Pompėjumi pasirašys svarbią Lietuvai sutartį. Ministras tikrai norėjo šitą įstatymą pristatyti pats, bet vėlgi tai yra turbūt diplomatinės tarnybos specifiška, kad mes turime būti labai mobilūs. Pasikeitus mūsų partnerių planams užsienyje, ministras turėjo tiesiog išvykti į komandiruotę viena diena anksčiau, bet jis planavo ir ruošėsi šitą įstatymą pateikti.

Dabar aiškinant, kodėl susidarė gana sudėtinga situacija užsienio reikalų sistemoje, tai, be abejo, mes per tuos trejus metus nesėdėjome sudėję rankų. Prieš metus ar truputį daugiau vyko didžiulė valstybės tarnybos reforma ir mes buvome priversti taikytis prie naujo Valstybės tarnybos įstatymo, ir tam tikrose vietose atitinkamai per daug susilyginome su nestatutine valstybės tarnyba, dabar matome, kad tai neveikia. Dėl šito atsirado būtinybė nemažą dalį įstatymo nuostatų patikslinti.

Kita vertus, dėl laiko, kodėl pateikta būtent dabar. Na, pažiūrėjus įstatymo projektą, tai yra tikrai labai didelės apimties darbas, mes turėjome sužiūrėti begalę įstatymų, mes taip pat turėjome paraleliai diskutuoti su profesine sąjunga, su Darbo taryba. Ką pateikėme šiandien, atrodo, kad tai gana kokybiškas dokumentas, ir mums artimu laiku, jeigu jis bus priimtas labai nepakeistas, grįžti į Seimą vėl keisti Diplomatinės tarnybos įstatymo nereikės. Aš labai dėkoju jums už paramą, kurią jūs reiškiate užsienio reikalų tarnybai ir gindamas mūsų socialines garantijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ž. Pavilionis. Ruošiasi A. Sysas.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Aš norėčiau paprašyti kolegų palaikymo šių įstatymų pakeitimams, žinant, kad ši diplomatinė tarnyba yra ne tik demotyvuota, bet ir labai blogai finansuojama, dabar žiūriu į skaičius – 85 mln. yra maždaug tiek, kiek krašto apsaugos sistema kasmet gauna papildomai, ir šie skaičiai niekaip nesikeičia. Atsižvelgiant į tai, kad iššūkiai diplomatinei tarnybai yra milžiniški, žinome patys, kas vyksta Baltarusijoje, žinome, kaip ta šalis bandoma aneksuoti, daug šnekame apie tai, bet, kaip visą laiką, mūsų kalbos kalbomis ir baigiasi. Dabar diplomatinė tarnyba bando bent teisinėmis priemonėmis pagerinti savo situaciją. Tačiau aš kreipiuosi į valdančiuosius vis dėlto šią apverktiną situaciją, kai mūsų pagrindinės, galima sakyti, specialiosios diplomatijos pajėgos dar bando kaip nors tą situaciją pataisyti, paremti pinigais ir svarstant biudžetą, o šį įstatymo projektą priimti ir komitetuose mes jį bandysime kiek įmanoma tobulinti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Čia buvo kaip palinkėjimas, supratome. Taip?

A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, džiaugiuosi, kad sureagavote, nes socdemai praeitoje kadencijoje teikė pataisas kartu su profesine sąjunga. Jos pataisos buvo atmestos kaip tik man iš dešinės sėdinčiųjų dėka. Bet, gerbiamieji, jūsų aiškinimas, kad 26 jauni diplomatai išėjo todėl, kad nėra rentos, juokingai skamba šitoje valstybėje. Aš manau, jeigu mes sakome, kad „Lietuvos geležinkeliai“ buvo valstybė valstybėje, tai URM'as yra valstybė valstybėje turbūt kubu. Tai yra uždara kasta, kuri bando visokiais būdais neįsileisti nieko. Aš apie rentą neklausiu, nes tai yra nepagarba Lietuvos žmonėms.

Aš norėčiau paklausti, kodėl kanclerio pareigoms būtinai turi būti skiriamas diplomatas, nors tai yra ūkinė veikla kanclerio? Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Taip pat ačiū už neblėstantį dėmesį diplomatinei tarnybai. Daugelis jūsų teiktų pasiūlymų buvo vertingi ir mes vienu ar kitu būdu į juos atsižvelgėme.

Atsakant labai konkrečiai į klausimą dėl kanclerio, tai mes prisideriname prie Vyriausybės įstatymo. Užsienio reikalų ministerijos kancleris yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo pareigūnas. Vienintelis skirtumas yra, kad nedraudžiama diplomatui, kuris gerai žino sistemą ir turi nuolatinę sutartį, užimti ribotą laiką politinio (asmeninio) pasitikėjimo pozicijos pareigas ir po to grįžti be papildomų biurokratinių kliūčių į diplomatinę tarnybą. Tai yra vienas vienintelis skirtumas, kad nereikia išeiti iš diplomatinės tarnybos, bet grįžimas per penkerius metus bet kuriuo atveju yra automatinis. Mes viso labo padarome efektyvų sprendimą, leidžiantį išvengti biurokratijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Sabatauskas. Ruošiasi K. Masiulis.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, neradau įstatyme, kad jūs bandytumėte keisti ydingą praktiką, kai diplomatai gauna skirtingas kompensacijas už išlaidas. Pavyzdžiui, išlaidas vaikų mokymuisi. Dabar ambasadoriai gauna didesnes negu kiti diplomatai, pavyzdžiui, atašė. Kodėl paliekate tokią diskriminacinę sistemą, nes aš suprantu, kad ambasadoriaus rangas yra aukštesnis, jo pareigos didesnės atsakomybės, bet tai reguliuojama būtent įstatymu, tai yra nustatant jų atlyginimus. O kuo čia dėti vaikai, kodėl jie diskriminuojami? Kodėl jūs netaisote dėl šitos kompensacijos, kad ambasadoriaus vaikams yra didesnės kompensacijos negu kitų diplomatų?

A. ZANANAVIČIUS. Aš iš šitos aukštos tribūnos norėčiau visus patikinti, kad vaikų mokymosi išlaidos yra kompensuojamos vienodai visiems darbuotojams, ar tai būtų valstybės tarnautojas, ar tai būtų diplomatas. Čia yra kažkokios netikros žinios. Yra kompensuojamas procentas nuo mokymosi išlaidų iki tam tikros ribos. Šita bendra taisyklė yra taikoma visiems darbuotojams.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi penki įstatymų projektai, tai truputį ilgiau leidžiame ir visiems. K. Masiulis. Prašom klausti. Kolega klausia paskutinis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš nesu entuziastas ir tikrai nepritarsiu šitam projektui, nes tai prieštarauja mano filosofijai ir mąstymui. Dėstydamas universitete aiškinau, kad įvairios nomenklatūrinio mąstymo ir elitarinio mąstymo paveldo nuotrupos Lietuvoje egzistuoja ir jos vis labiau plinta. Na, tarp jų – privilegijuotos pensijos. Pensijos turėtų būti bendros ir sistema turėtų būti bendra.

Ten gali būti dar labai įvairių subtilumų ir panašiai, o mes dabar viską segmentuojame ir parceliuojame. Lygiai tas pats su valstybės tarnyba dedasi. Aš tikrai labai abejoju tuo, ką siūlote, ir nepritarisiu. Priimkite ne kaip klausimą, o kaip nepritarimą pačiai filosofijai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, atsakymai baigėsi ir klausimai taip pat. Po pateikimo motyvai. M. Adomėnas – motyvai už.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, iš tikrųjų reikėtų pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui, galite atsisėsti.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Tuo labiau kad net tas klausimas, kuris buvo kolegų iškeltas dėl rentų, nereikalauja papildomo finansavimo, tą ministerija atlieka iš savo vidinių lėšų ir sutaupymo. Sumos yra nedidelės, kalbame apie 130 tūkst. eurų per metus. Iš tikrųjų tai išspręstų daugelį klausimų, kurie diplomatams, šiuo metu atstovaujantiems Lietuvai, tikrai yra labai aktualūs. Ir jeigu mes norime turėti kokybišką diplomatinę tarnybą, kuri gali gerai atstovaudama Lietuvos interesams pelnyti daug didesnes sumas, galų gale per tarptautinio bendradarbiavimo sutartis, per eksporto rinkų atvėrimą, tai mes turime užtikrinti sąlygas, kad jie galėtų gerai savo pareigas vykdyti, nebijodami, kad karjeros pabaigoje liks be socialinių garantijų. Aš siūlyčiau pritarti šiam įstatymo projektui ir komitete tobulinti pagal tai, kaip Seimas matys esant reikalinga.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma – motyvai prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nesu kategoriškai prieš, tikrai reikalingi sprendimai, kurie skatintų gabius, išsilavinusius žmones ateiti į diplomatinę tarnybą ir joje būti, bet aš nemanau, kad tas toli horizonte esančių rentų klausimas būtų sulaikęs tuos 26 jaunos diplomatus. Jiems reikia, aš manau, gyventi čia ir dabar, gauti gerą atlyginimą, turėti dabar geras garantijas ir nestebėti tokių reiškinių, kai neskaidriai kur nors proteguojami ministro artimos aplinkos žmonės. Tai irgi jaunos žmonės, matyt, nenuteikia pozityviai.

Dėl tų dalykų aš susilaikysiu ir manau, kad iš tikrųjų mes turėtume eiti į tokią solidarią sistemą, kad būtų kuo mažiau visokių atskirų atvejų dėl valstybinių pensijų, dėl rentų, kad žmonės suprastų, kad yra bendra solidari pensinio aprūpinimo sistema. Jeigu ši nuostata bus išbraukta svarstymo stadijoje, tai aš kitiems dalykams mielai pritarsiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mielai kolegos, balsuojame po pateikimo.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 63, prieš nėra, susilaikė 10. Po pateikimo pritarta. Dėl pagrindinio įstatymo projekto kaip pagrindinis siūlomas Užsienio reikalų komitetas, kaip papildomi – Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir dar Žmogaus teisių komitetas. Dėl lydimąjo kaip pagrindiniai siūlomi Užsienio reikalų komitetas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas (projektas Nr. XIII-5117). Dėl lydimųjų projektų Nr. XIII-5118 ir Nr. XIII-5119 kaip pagrindinis siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ir dėl paskutinio lydimąjo projekto Nr. XIII-5120 kaip pagrindinis siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas nėra siūlomas. Visus šiuos įstatymų projektus siūloma svarstyti spalio 20 dieną. Galime pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

12.49 val.

Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 10, 18 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4944 (pateikimas)

Ir dar vienas įstatymo projektas. Darbotvarkės 1-13 klausimas – Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo 10, 18 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-4944. Gerbiamas pranešėjas – Užsienio reikalų ministerijos viceministras gerbiamas A. Zananavičius. Prašom.

A. ZANANAVIČIUS. Labai ačiū, pirmininke. Lietuvos Respublikos Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo 10, 18 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą.

Tikslai yra pakeisti deleguojamiems prokurorams nustatytus su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientus, pirmajai prokurorų pareigų grupei įtvirtinant didžiausią koeficientą 10,87 ir atitinkamai nuosekliai pakeičiant kitų prokurorų grupių koeficientus; išplėsti pirmąją prokurorų pareigų grupę, nurodant intervalą pagal didžiausią galimą prokuroro pareiginės algos koeficientą, kadangi šiuo metu galiojančiame įstatyme nustatyti nevienodi su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos koeficientai prokurorams, palyginti su kitomis deleguojamų asmenų grupėmis.

Kitas tikslas yra pakeisti įstatymo 18 straipsnio 1 dalį, atsisakant prievolės Užsienio reikalų ministerijai ir deleguojančiai institucijai teikti Vyriausybės įgaliotai įstaigai informaciją apie į primančią instituciją atrinktus dirbti pretendentes, kadangi tokio tipo informacijos teikimas yra laikytinas pertekliniu; taip pat atsisakyti teisinio reguliavimo, kai deleguojančioji institucija informaciją apie pretendento delegavimą turi pateikti Užsienio reikalų ministerijai Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos tvarka. Kadangi aprašyti šį procesą įgyvendinamajame teisės akte tikslo nėra, tai nustatyti trijų darbo dienų laikotarpį tokio pobūdžio informacijai pateikti; taip pat atlikti redakcinio pobūdžio 10 straipsnio 3 dalies 3 punkto pakeitimus. Ačiū, pone pirmininke.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas viceministre. Ž. Pavilionis. Prašom klausti.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš pritariu po pateikimo, tik klausimas yra toks. Ar šie pasiūlymai... Apskritai, ką daryti, kad mūsų deleguotų atstovų Briuselyje būtų kuo daugiau, nes, kiek aš suprantu, mes atrodome tragiškai, palyginti su latviais ir estais, neturime tų atstovų, kurie kritiniu momentu mums galėtų padėti. Kodėl yra susidariusi tokia situacija, kad tris kartus didesnė šalis turi bent dvigubai mažiau įtakingesnių žmonių Briuselyje?

A. ZANANAVIČIUS. Vienas iš sprendimo būdų būtų tiesiog didinti delegavimo biudžetą. Kaip žinote, jeigu žmogus yra deleguojamas į Europos Sąjungos institucijas, yra dvi galimybės. Viena galimybė, kad viską apmoka Europos Sąjungos institucijos. Deja, tokių postų yra labai nedaug. Dažniausias variantas yra, kad valstybė narė deleguoja savo žmogų ir moka dalį jo pragyvenimo išlaidų. Tos visos pozicijos yra pakankamai populiarios, nes, populiariai kalbant, tokia veikla atsiperka, nes yra tiesiog pagerinamas *įsitinklinimas* institucijose, turima daugiau informacijos ir kartu įtakos sprendimų priėmimams. Mes delegavimo biudžeto klausimą keliamo jau kažkelintus metus. Deja, visą laiką atsimušame į tas lubas, kad delegavimo biudžetas nelabai didėja. O iš tikrųjų Lietuvos valstybės tarnautojų ir ekspertų paklausa Briuselyje būtų tikrai gana didelė. Žmonių kvalifikacija gera, bet tiesiog nėra pinigų ir turime labai taupyti.

PIRMININKĖ. Nuoširdžiai dėkoju. Atsakėte į klausimus. Pateikimai padaryti. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu? Galime bendru sutarimu. Pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas, papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti rugsėjo 29 dieną. Dėkoju pranešėjui.

12.54 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aistės Audickaitės ir Dalios Audickienės peticijos“ (projektas Nr. PNP-99) priėmimas

Gerbiamieji kolegos, dar kelios minutės laiko. Tai visada pasiruošęs Peticijų komisijos pirmininkas P. Čimbaras norėtų pateikti rezervinį 1 klausimą – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Aistės Audickaitės ir Dalios Audickienės peticijos“ projektą. Prašom, kolega.

P. ČIMBARAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Peticijų komisija šių metų birželio 30 dieną posėdyje iš esmės išnagrinėjo peticiją ir priėmė sprendimą tenkinti joje pateiktą pasiūlymą pakeisti Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatytą tvarką, pagal kurią apskaičiuojami apskaitos vienetai skiriant socialinio draudimo senatvės pensiją asmenims, gavusiems iki 2018 m. sausio 1 d. paskirtas socialinio draudimo netekto nedarbingumo pensijas.

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktą nuomonę. Manytina, kad siekiant pagerinti neįgaliųjų padėtį tikslinga pakeisti Pensijų įstatymo nuostatas, nustatyti, kad, jeigu naudinga, asmenims, iki senatvės pensijos gavusiems netekto

nedarbingumo pensijas, apskaitos vienetai būtų apskaičiuojami ne pagal darbingumo pensijų koeficientus, o bendra tvarka. Prašau pritarti išvadai tenkinti peticijoje pateiktą pasiūlymą, nes šitam pritaria ir ministerija. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų niekas nenori išsakyti. Gerbiami kolegos, galime pritarti Peticijų komisijos pasiūlymui pritarti minėtai peticijai? Galime. Balsuojame. Prašom, balsuojame. Balsuojame dėl protokolinio nutarimo, kad būtų pritarta A. Audickaitės ir D. Audickienės peticijai.

Balsavo 72 Seimo nariai – vienbalsiai 72 pritaria peticijai. (*Gongas*) Priimta. Pritarta peticijai.

Gerbiami kolegos, rytinį posėdį baigsime. Registruojamės. Mes dabar registruojamės, kolegos. Na taip, kažkas prieš. Gerai, kolegos, dar kartą. Kad būtų viskas tvarkingai, ačiū už jūsų pastabumą, registruojamės. Kol vyksta registracija, jums kiekvienam dėkoju už rytinio posėdžio aktyvų darbą.

Užsiregistravo 61 Seimo narys. Rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

IX (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 436 STENOGRAMA

2020 m. rugsėjo 15 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. LIESYS ir I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Gerbiami kolegos, prašom užimti vietas. Pradedame rugsėjo 15 dienos vakarinį plenarinį posėdį. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 60 Seimo narių.

14.01 val.

Ministro Pirmininko Sauliaus Skvernelio atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 208 str.)

Pirmasis popietinės darbotvarkės klausimas – Ministro Pirmininko S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių raštu pateiktus klausimus pagal Seimo statuto 208 straipsnį. Kviečiu gerbiamąjį premjerą į tribūną.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Norėčiau pagarsinti klausimą, o po to atsakyti ir į klausimą, ir galbūt toms gerbiamoms Seimo narėms, kurios pasirašė po klausimu, ir individualiai. Klausimas Ministrui Pirmininkui S. Skverneliui.

„FNTT atliekamas tyrimas dėl galimai neskaidraus Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos vykdyto greitųjų koronaviruso testų pirkimo už 6 mln. eurų meta šešėlį ne tik ant jūsų vadovaujamos Vyriausybės vicekanclerio ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidato į Lietuvos Respublikos Seimą Luko Savicko, bet ir ant visos Vyriausybės. Dėl šio skandalo jau atsistatydino sveikatos apsaugos viceministrė, o kanclerio pavaduotojas viešai kalbėjo apie sveikatos apsaugos ministro atsakomybę. Rinkiminė kampanija eina į pabaigą ir tikėtina, kad teisėsaugos institucijos nespės užbaigti tyrimo ir pateikti visuomenei ir rinkėjams svarbių atsakymų.

Todėl norime, kad atsakymą pateiktumėte jūs, tad naudodamiesi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 208 str. 13 punktu prašome atsakyti, kodėl nesustabdėte Vyriausybės rūmuose planuoto, aptarinėto ir koordinuoto 0,5 mln. greitųjų testų pirkimo, kai tuos pačius testus ir mažesnę kiekį Krašto apsaugos ministerija įsigijo už keturis kartus mažesnę kainą?“

Atsakymas. Atsakydamas į jūsų klausimą noriu pažymėti, kad visas su greitųjų testų pirkiniais susijusias procedūras atliko atsakingos institucijos – Sveikatos apsaugos ministerija ir Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija griežtai laikydamosi tuo metu galiojusių viešųjų pirkimų įstatymų.

Būtų galima tuo ir baigti, tačiau mes puikiai suprantame, kad šis klausimas, kaip ir formuluotės, yra tiesiogiai sietinas su rinkimais. Kai kurios Seimo narės, pasirašiusios šį klausimą, faktiškai jį daro politinį ir apeliuoja į rinkimų kampanijos pabaigą, tai norėčiau pakalbėti plačiau ir atsakyti.

Na, pirmiausia tai mes jau turime, matyt, kasmetinę ydingą praktiką, kada prieš rinkimus bet koki tyrimą (ar ikiteisminį tyrimą) mes bandome politizuoti, nesvarbu, kokie rinkimai būtų – Seimo, Prezidento ar parlamento. Galime prisiminti vadinamąją auksinių šaukštų istoriją, kuri labai skambiai nuskambėjo, bet jeigu šiandien paklausčiau, kuo jinais pasibaigė, pasibaigė tuo, kad buvo pakenkta socialdemokratų Vyriausybei 2016 metais, o toliau baigėsi visiškai niekuo. Matyt, turime analogišką situaciją.

Vis dėlto kalbant apie šią istoriją reikėtų vėlgi laikytis to paties principo – jeigu teisėsaugai kyla klausimų, teisėsauga atlieka tyrimą. Tyrimą atlieka. Nereikia teisėsaugos taisyti, tegul ramiai dirba, tačiau mes vėlgi rinkimų metu bandome šį klausimą padaryti rinkimų kampanijos dalimi.

Pirmiausia dėl tos informacijos, kuri yra viešojoje erdvėje. Niekas labai ir nesigilino, ir negalėjo gilintis ir žinoti, kas yra tame tyrime, kam kokios pretenzijos reiškiamos, bet to ir nereikia. Užtenka viešai paskleisti žinią, nesvarbu, kokią žinią, o po to daryti panašaus pobūdžio renginius Lietuvos Respublikos Seime.

Suprantu, kad prieš rinkimus niekam nereikia tiesos, teisingumo nereikia, bet bent jau nacionalinis transliuotojas, turintis labai svarbią visuomenės informavimo misiją, galėjo šiek tiek daugiau pasivarginti ir pateikti tikslesnę informaciją visuomenei. Tuo labiau kad tai daro ne bet koks žurnalistas, o Žurnalistinių tyrimų skyrius. Transliuotojas, atlikdamas „tyrimą“ pagal savo kodeksą, švelniai tariant, suklydo. Noriu tikėtis, kad suklydo tiek atlikdamas elementarius aritmetinius veiksmus, tiek teikdamas informaciją visuomenei, nurodydamas nepilną informaciją apie greitųjų testų kainą, pasirašytas sutartis, tiekėjus, rinkos kainas, keltus reikalavimus tiekėjams dėl greitųjų testų ir pristatymo terminų, kas labai svarbu, ir kiekio. „Tyrėjai“ palygino KAM'o ir SAM'o pirkimus neįvertinę, kad šie pirkimai atlikti yra skirtingu laikotarpiu, ir institucijos kėlė skirtingus reikalavimus dėl pristatymo. Vienur pristatymo terminas buvo daugiau negu mėnuo, kitur reikėjo tai padaryti per savaitę arba nedelsiant.

Lygiai taip pat reikia paminėti ir tą faktą, kad KAM'as pirkto tuo metu ne iš vieno tiekėjo – tuo pat metu pasirašė (aišku, tai yra jau beveik po dešimties dienų) dvi sutartis. Vienos kaina yra apie 4 eurus, kitos kaina lygiai tokia pati arba labai artima tai, už kokią pirkto laboratorija.

Dėl aritmetikos. Aš suprantu, kad matematika – sunkus dalykas. Tai parodė ir šiuometiniai valstybiniai egzaminai, bet, norint nustatyti bent jau testų kainų vidurkį, reikėtų tai irgi įvertinti. Ne tik kad sudėti tris skirtingas kainas, padalinti iš trijų ir gauti aritmetinį vidurkį, bet vertinti ir kiekį – koks kiekis pagal pristatymo terminus kokia kaina buvo perkamas. Bet, matyt, tas aritmetinės detales patikslins ir tyrėjai.

Kitas momentas, kuris taip pat kelia didelį nerimą, kai kam tai atrodo nesvarbu, bet tyrimo metu atskleista ikiteisminio tyrimo medžiaga, jos nutekimas. Vėlgi mes turime sisteminę problemą, kad mūsų kolegos audringai diskutuoja apie tai, matyt, nes diskutuojame ne pirmus metus. Daug mes turėjome tokių atvejų, kai yra nutekinama arba su valstybės ir tarnybine paslaptimi susijusi informacija, arba ikiteisminio tyrimo medžiaga, bet apie tai institucijos faktiškai nekelia klausimų. Šį kartą šitas klausimas yra keliamas ir nežinau, kodėl tai traktuojama kaip kažkoks spaudimas teisėsaugai. Jokiu būdu!

Dabar apie mitus, kurie čia irgi viešojoje erdvėje sukurti yra. Schemas. Yra kažkokios korupcinės schemas, ir tas normaliai kas dieną transliuojama. Tik norėčiau vėlgi paminėti ir atsakyti, kad FNTT atlieka tyrimą pagal keturis Baudžiamojo kodekso straipsnius: sukčiavimą, nusikalstamu būdu gauto turto legalizavimą, dokumento suklastojimą arba disponavimą suklastotu dokumentu ir piktnaudžiavimą (228 straipsnis). Apie korupcijos tyrimus ir schemas čia jokios kalbos nėra. Galbūt ikiteisminiame tyrime ir yra kitų duomenų, bet bent jau aš arba kažkas kitas tokiais duomenimis nedisponuoja.

Kolega E. Gentvilas vis kelia klausimą, kodėl čia kvestionuojama dėl to, kas turėjo tirti. Taip, yra normalus dalykas. Yra ikiteisminio tyrimo įstaigų kompetencija, nustatyta generalinio prokuroro įsakymu, ir labai aiškiai pasakyta: XXXII skyrius yra FNTT skyrius, o XXXIII skyriaus 228 straipsnis – piktnaudžiavimas, jeigu galima išžvelgti valstybės tarnautojų ar jiems prilygintų asmenų, yra STT kompetencija. Tai čia tikrai retoriniai klausimai, kurie, matyt, didelės reikšmės neturi.

Dabar vėlgi keliamas, matyt, klausimas dėl įmonės pelno. Kokia gi pelno marža yra? Tam ir yra FNTT, kad nustatytų. Nors kalbant apie pelno maržą įmonės, kuri pardavė vieną ar kitą prekę, yra daugiau moralinis, o ne teisinis klausimas. Bet vėlgi, gerbiama kolege Aušrine Armonaite, jeigu jums kyla klausimų pasirašinėjant tokius klausimus, tai jūs turite unikalią galimybę. Aš dabar kalbu tikrai tai, kas yra skelbiama viešai prieinamuose šaltiniuose. Jokiomis slaptomis pažymomis nedisponuoju ir tos informacijos neskelbiu. Jūsų partijos narys, Laisvės partijos narys, bičiulis R. Laukys yra įtariamasis šioje byloje, jūsų partijos savivaldos rinkimuose finansinis rėmėjas. Aš nekaltinu to žmogaus, nes kol teismo sprendimo nėra, yra tik įtarimai, bet faktas tas, kad jūs galėtumėte užduoti šiuos klausimus ir jis mielai jums atsakytų. Galbūt yra ir taip, kad įmonė, kuri uždirbo pelną (mes galime vėlgi diskutuoti apie pelno maržos dydį), vėlgi cituojant vieną

garsų, iškiliausią mūsų šalies politiką, kas gali paneigti galimybę, kad galbūt tuo pelnu buvo bandoma paremti ir politinės partijos rinkiminę kampaniją. (*Šurmulyš salėje*) Bet tai yra retorinis klausimas. Kaip sakau, cituojant vieną iš iškiliausių mūsų šalies politikų.

Gerbiamai D. Šakalienei taip pat norėčiau paminėti, kad jūs testų išigijimo ir jų būtinumo klausimais galėtumėte puikiai pasikonsultuoti su savo partijos bičiuliu S. Čaplinsku, kuris yra numeris 19-tas (čia ne politinė reklama) jūsų partijos sąrašė ir vienmandatininkas yra. Jo ekspertinės išvados buvo labai svarbios ir jo indėlis taip pat yra nemažas šioje istorijoje.

Vėlgi mes nekvestionuojame – reikėjo, nereikėjo. Dabar galima kvestionuoti, tačiau tuo metu ekspertų išvados, ne tik išvados, dramatiški sprendimai leido priimti tokius sprendimus, kad reikia testuoti, testuoti ir dar kartą testuoti kuo daugiau. Tų testų tiesiog, deja, buvo tiek, kiek buvo, tikrai ne tiek, kad mes galėtume nuo 100 per parą visų laboratorijų pereiti prie 6 arba 9 tūkst.

Dar. Mano kolegė R. Budbergytė, irgi viena iš pasirašiusių politikų, kelia klausimą dėl kandidato į Seimą L. Savicko. Tai yra jūsų, beje, ir tiesioginis konkurentas vienmandatėje apygardoje. Ar visuomenė turi teisę žinoti ir gauti svarbius atsakymus? Taip, be abejo. Šitas jaunas žmogus negali apsiginti, šioje tribūnoje stovėti, negali netgi kalbėti apie tuos menamus kaltinimus, nors įtarimai nėra pareikšti jam, nes jisai pasirašęs, kad negali nieko atskleisti, ir apsiginti negali.

Bet jūs klausiate, ar turi teisę žinoti, kodėl aš nesustabdžiau kažko tenai? Taip, aš daug ką bandžiau sustabdyti per ketverių metų kadenciją, pripažįstu, ne viskas man pavyko. Arba dauge liu atvejų, kai buvo Ministro Pirmininko kreipimaisi į teisėsaugos institucijas, man ir nepavyko, nes tiesiog arba jau nebeaktualu, arba sumos ne tos yra. Pavyzdžiui, didžiausias viešųjų pirkimų konkursas praeitais metais ir daugelis dalykų. Bet viena, ką man pavyko sustabdyti, 2016 metais vėlgi pasinaudojome viešai skelbiama informacija, kuri buvo pateikta, matyt, apie garsiausią politinės korupcijos bylą ir susirašinėjimą tarp vieno iš verslo atstovų ir vieno žurnalisto. Darant prielaidas, aš darau tiktai prielaidas, neteigiu, kad taip yra, tame susirašinėjime galimai jūs esate aptariama, nes ir datos, ir detalės sutampa. Jeigu prisimenate, formuojant 2016 metų Vyriausybę, netikėtai iš kandidatų pasitraukė teisingumo ministras gerbiamas J. Pagojus, tai nėra jokia paslaptis, kadangi pateikė, švelniai tariant, ne visai teisingą informaciją apie save. Tie pokalbiai, kurie buvo nustatyti ir paviešinti, galbūt tai ne jūs, galbūt tai kita Rasa... Sprendimas, ar bus teikiama Rasa į teisingumo ministrus, turėtume savo žmogų, pasakė vienas garsus verslininkas. Jeigu prieš tai dar pažiūrėtumėte susirašinėjimą, kaip irgi kažkas iš dabartinių Seimo narių norėjo tapti finansų ministre ir Seimo nare, tai yra patvirtinta, pasakyta, tai kokių reikėjo išpareigojimų turėti vienas kito atžvilgiu, kad tokius sprendimus priimtų verslo atstovas (ar verslo atstovai), kuris dabar dalyvauja vienoje iš garsiausių korupcijos bylų.

Toliau. Norėčiau atsakyti mielai kolegei A. Gedvilienei. (*Balsai salėje*) Būtinai. Mes dažnai susirašinėjame, kalbamės per Vyriausybės valandą, yra viena iš aktyviausių Vyriausybės, Ministro Pirmininko kritikių, tai yra normalu. Galima pasakyti, ir draugė. Noriu priminti, kad šalia šito garsaus tyrimo yra dar STT atliekamas tyrimas dėl reagentų išigijimo. Ten irgi figūruoja viena ar kita pavardė, taip pat ir paminėto jauno politiko, kandidato į Seimo narius nuo LVŽS. Gavome mes jūsų su patosu parašytą kreipimąsi dėl POLA vadovo Š. Narbuto dalyvavimo tose istorijose. Patosinis pareiškimas. Paskui greitai nutilo, kai gavote iš mūsų atsakymą. Pasirodo, kad šitame neeiliniame posėdyje birželio 18 dieną buvo organizuota diskusija opozicinių partijų dėka ir plenariniame posėdyje šitas asmuo kalbėjo opozicijos frakcijos siūlymu, aiškino ir mokė, kaip visgi reikia reaguoti į koronaviruso pamokas, pasekmes ir taip toliau.

Dar daugiau, mieli kolegos, birželio 9 dieną Seime, atsižvelgiant į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narės ponios A. Bilotaitės siūlymą, tarp sudarytos ir šios Seimo narės vadovaujamos darbo grupės dėl papildomų priemonių gydymo įstaigose kylančioms problemoms spręsti ir su tuo susijusiems teisės aktams tobulinti narių yra vienas iš asmenų, kuriems irgi pareikšti įtarimai. Bet šitoje vietoje daryti politikos nereikia, nes, matome, tai nėra saugi teritorija. Dar daugiau, miela Agnė, bandymas politizuoti bylas, įtraukti jas į politines rinkimines batalijas, daryti vertinimus apie korumpuotą verslą, galimai korupcines schemas ir taip toliau, kai mes turėjome ne vieną tokį atvejį, kada po to kaltinamieji asmenys, tuo prisidengdami, laimi bylas, galutines bylas Europos Žmogaus Teisių Teisme, kadangi politikai darė poveikį. Pirmą kartą

būnant Seime, pirmą kadenciją turbūt būtų galima to nesuprasti, bet jūs esate patyrusi Seimo narė ir toks bandymas šitą bylą politizuoti tai vėlgi, tikėtina, daro galimybę labai sėkmingai gintis toms privačioms įmonėms ar privačiai įmonei, kurios šiandien yra FNIT tyrimo objektas. Ir vėlgi, kas gali paneigti galimybę, kad tai nėra noras padėti savo koalicijos partneriams Vilniaus savivaldybėje.

Į klausimą aš atsakiau seniai, aš dabar... (*Balsai salėje*) Jūs manęs necenzūruokite, aš turiu galimybę kalbėti ir kalbėsiu.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, atsakymų laikas nesibaigė, prašau...

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Beveik baigiu. Beveik baigiu. Beveik baigiu. Gerbiamieji kolegos, jūs nesinervinkite. Kokia apimtimi Seimo narys atsakinėja į klausimus, yra Seimo nario išskirtinė diskrecija ir aš ta teise tikrai naudojuosi.

Toliau. Kad šita istorija yra rinkiminė ir reklaminė rinkimų metu, patvirtina ir šiandien gerbiamo opozicijos lyderio pasisakymas žiniasklaidoje. Pabandysiu pacituoti. Atsiprašau, kad galiu būti netikslus. G. Landsbergis svarstė, kad ši istorija šiuo metu premjerui yra itin nepalanki, nes visa rinkimų kampanija turėjo būti pastatyta ant didvyriškos pergalės, sakė jis. Taip, tai didvyriška pergalė ne premjero. Tai pergalė Lietuvos žmonių: nuo eilinio valstybės tarnautojo, kuris naktimis turėjo daryti sprendimus, greitai daryti, žaibiškai, ir per dieną, ir per pusdienį, ir per valandą, iki mediko, gydytojo, kuris taip pat nebijojo atsakomybės ir taikė eksperimentinį gydymą su galimomis pasekmėmis, kad tas gydymas gali baigtis letališkai. Tačiau vėlgi kiekvieną istoriją, sėkmės istoriją, didvyrišką ar nelabai, galima, atsiprašant, sumėšlinti su „šūdmalos“ pagalba. „Šūdmala“ irgi nėra mano terminas. Jį vartoja kitas garsus politikas.

Pabaigai norėčiau pacituoti 2016 metų Laisvės premijos laureato profesoriaus V. Landsbergio kalbą Lietuvos Respublikos Seime. Tiksliai citata: „Kalbant apie visai paprastai suprantamas ideologijas, verta prisiminti vieną seną receptą ir amžiną egzaminą: gerai sumaišęs molio dubenį kilogramą sviesto ir kilogramą mėšlo, gauni du kilogramus mėšlo. Priešiškos televizijos mums kaip tik ir siūlo šį kūdikių maistėlį. Siūlo jį visam pasauliui. Daug investuoja.“ Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*) Liko 30 sekundžių.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, laikas, skirtas klausimui, yra pasibaigęs. Tada Seimą prašau apsispręsti, ar pratęsimė laiką.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pagal Statutą yra 20 minučių.

PIRMININKĖ. Prašom?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Statutas – 20 minučių. Ačiū už dėmesį. Linkiu produktyvaus darbo.

PIRMININKĖ. Prašom pagal Statutą, skaitau: atsakymui į tokį klausimą skiriama ne daugiau kaip 20 minučių. Seimas gali apsispręsti. (*Balsai salėje*) Baigėsi. Jūs reikalaujate pratęsti? (*Balsai salėje*) Ką paskaityti? Viskas, gerbiamieji, baigiame klausimą. Niekas nepageidauja. (*Balsai salėje*)

Kitas popietinės darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIII-5151. (*Triukšmas salėje*) Prašom nerėkti iš salės, gerbiama Seimo narė. Yra tvarka. Dabar tik atsistojo K. Masiulis ir aš galėsiu jam suteikti teisę klausiti. Per šoninį mikrofoną K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Matau, kad opozicija suvartyta kaip banda ir čia sėdi tam, kad jokiais būdais... tai yra pozicija kaip banda... (*Juokas salėje*) ...tam, kad nebūtų galima jokiais būdais balsuoti ir pratęsti laiko, kada premjeras vėl galėtų emociškai čia skeryčiotis, kaltinti visus, vartoti tokius žodžius, už kuriuos moksleivis turbūt į kampą statomas, ir panašiai. Aš nežinau, ar čia premjerą puošia, ar valstybę puošia tokie terminai ir tokios šnekos. Kadangi iš tikro nepuošia mūsų, nei parlamento, nei nieko, aš neprašau pratęsti.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiami kolegos, darbotvarkės 2 klausimas. (*Triukšmas salėje*) Aš negirdėjau, niekas frakcijos vardu neprašė. (*Triukšmas salėje*) Niekas neprašė. Ir dabar nematau premjero. Ar yra jis salėje? Nebėra. (*Triukšmas salėje*) Prašom, Aiste... Agnė Bilotaite, prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ar įjungėte? Labai ačiū. Aš frakcijos vardu norėčiau paprašyti balsuoti, nes tikrai yra klausimų. Premjeras tikrai padarė čia rinkiminį šou, bet į klausimus taip ir nebuvo atsakyta. Lietuvos žmonės nori sulaukti atsakymų.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, dėl rinkimų šou turiu pasakyti, kad mes visi nuodėmingi šiuo klausimu. (*Balsai salėje*) Aš siūliau, niekas prie šoninio mikrofono neatsistojo ir nepaprašė frakcijos vardu, kol buvo premjeras. Nežinau, ką šis balsavimas dabar duos. (*Balsai salėje*) Nepabėgo.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Pirmininke, aš noriu pasisakyti!

PIRMININKĖ. Jūs patys, pasakė K. Masiulis, pasimetę kaip banda. (*Balsai salėje*) Viskas. Gerbiami kolegos, nematau, jūs galėsite dar sykį išsikviesti. Dar kartą per šoninį mikrofoną M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, apie jūsų pirmininkavimo stilių ir pastabų stilių jau esu pasisakiusi ir per šoninį mikrofoną, ir turbūt daugeliui Seimo narių yra aišku, kokia metodika jūs pirmininkaujate, kodėl ir kam. Tai čia jau nuostabos nekelia, tik, tiesą sakant, tokį pasibjaurėjimą. Kitas dalykas. Mano klausimas būtų toks, ar premjeras apskritai liko salėje bent dėl teorinės galimybės jam atsakyti į klausimus, kurių nemažai turi Seimo nariai ir į kuriuos atsakymo laukia Lietuvos žmonės, ar premjeras jau žinodamas, kaip dauguma elgsis, kad neleis užduoti klausimų, išnaudojo visą laiką, išėjo iš salės ir paliko tiesiog tokią simbolinę galimybę opozicijai paprašyti paklausti? Tai kaip yra iš tikrųjų, pirmininke, gal jūs galėtumėte į temą pakomentuoti?

PIRMININKĖ. Mielai atsakysiu ir tą paliudys stenograma, kad aš kėliau klausimą, tiesiog dėmesinga opozicija turi būti pasirengusi. Aš skelbiu balsavimą, prašau balsuoti. Ar turėtų atsakyti Ministras Pirmininkas į klausimus dar papildomai? (*Balsai salėje*)

Balsavo 91 Seimo narys: už – 40, prieš – 36, susilaikė 15. Taigi, kaip matote, sprendimas toks.

Per kitą šoninį mikrofoną – S. Jovaiša, o paskui P. Gražulis.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš labai norėčiau reaguoti į kai kurių kolegų pasisakymus, kad čia yra kažkoks rinkimų šou. Na, gerbiami kolegos, jeigu valstybėje galimai dingsta keli ar keliolika milijonų, tai mes turbūt turime reaguoti šiandien ir dabar, nelaukti, kada pasibaigs kadencija ir tų žmonių galbūt neliks, tada kelti tuos klausimus. Tad užmirškite, kad bus leidžiama korupcijai klestėti, vogti valstybės pinigus ir laukti, kol tų, kurie tai padarė, nebeliks.

PIRMININKĖ. Ir per centrinį šoninį mikrofoną P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Tai, ką gerbiamas Sergejus sako, čia tie 3 ar kiek, ar 4 mln. prieš 4 mlrd., kuriuos gavote iš banko palūkanų, bankai per dešimt metų palūkanų, yra tik *semečkęs*, čia nereikia kreipti dėmesio, jeigu palyginama skaičiais. O premjeras atsakė į visus klausimus, net asmeniškai pasakė, kas, su kuo, kada, ką veikė, ką darė ir kaip susiję. Iš salės net pabėgo opozicijos lyderis, o premjeras išbėgo į Vyriausybės posėdį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ir dar Povilas. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikro premjero pasisakymas galėjo padaryti įspūdį, tik man tikrai nesuprantama asmeniškai, kodėl jis taip greitai pasišalino. Vis dėlto, opozicija, prisiimkite ir kritikos sau. Ar jus pribloškė premjero pasisakymas, kad jūs nespėjote vis dėlto pasakyti dėl vedimo tvarkos, nes šiandien iš tikrųjų tas klausimas yra aktualus. Man atrodo, kad kuo daugiau bus išsakyta nuomonių ir pateikta informacijos, tuo daugiau pasitarnaus visuomenės pasitikėjimui, ar viskas buvo gerai. Todėl bet koks vengimas ar bandymas laiku nesureaguoti vis dėlto palieka neatsakytus klausimus ir vėl sudaro pagrindą kilti įvairioms prielaidoms.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiami kolegos, už išsakytas nuomones.

14.30 val.

Oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5151, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5152 (pateikimas)

Tęsiame darbotvarkę. Kaip skelbiau, popietinis klausimas 2-2.1 ir jo lydimasis 2-2.2, projektai – Oficialiosios statistikos įstatymo kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5151 ir lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-5152. Kviečiu finansų ministrą V. Šapoką juos pristatyti. Prašom.

V. ŠAPOKA. Laba diena, gerbiami kolegos. Oficialiosios statistikos įstatymo projektas parengtas siekiant sukurti teisinį pagrindą valstybės duomenų valdysenos informacinei sistemai. Duomenų sistema kuriama plečiant COVID-19 aplinkybėmis oficialiosios statistikos portale įdiegtų operatyvinių duomenų modulį. Priėmus įstatymo projektą bus įsteigta lanksti informacinė siste-

ma, kuri leis operatyviai reaguoti į valstybės informacijos poreikius ir užtikrinti jų tenkinimą siekiant priimti duomenimis grįstus sprendimus. Sistemoje būtų konsoliduojami valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų šaltinių duomenys, reikalingi valstybės ekonominei ir socialinei raidai stebėti ir analizuoti bei efektyviems informacijos mainams užtikrinti.

Teikiami pakeitimai reikalingi, kaip minėjau, sudaryti teisinės prielaidas Lietuvos statistikos departamentui steigti sistemą ir joje užtikrinti COVID-19 stebėsenos informacinės sistemos tęstinumą, užtikrinti prieigą prie konsoliduotų operatyvių duomenų, būtinų stebėti sergamumo, taip pat ir kitus socialinius, ekonominius pokyčius pandemijos metu, ir prie šių duomenų pagrindu atliktos analizės rezultatų.

Įstatymo projektu taip pat reglamentuotas sistemoje būsiančių statistinių duomenų tvarkymas, keičiamos kai kurios kitos oficialios statistikos nuostatos, kurios susijusios su tuo, kad statistiniai formuliarai būtų teikiami tik elektroniniu būdu. Tokiu būdu mažinamos statistinių duomenų surinkimo ir apdorojimo išlaidos, išplečiamas subjektų, galinčių būti kita oficialiąja statistiką tvarkančia įstaiga, sąrašas. Nustatoma, kad kai kurie statistiniai stebėjimo vienetų duomenys būtų nelaikomi konfidencialiais, ir suteikiama teisė Statistikos departamentui atlikti užsakomuosius tyrimus, tai yra tuos tyrimus, kurie nebuvo anksčiau numatyti oficialiosios statistikos programoje. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pristatymą. Jūsų nori klausti trejetas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, kaip jums atrodo, ar Statistikos departamentas yra koks nors mokslinis tyrimų institutas, nes jis pradės daryti užsakomuosius tyrimus, dar ką nors? Jeigu mes norime turėti normalią statistiką, tai turi būti konfidencialumas. Šitame įstatyme jūs tą konfidencialumą numažinate. Ar mes galime tikėtis po tokio įstatymo priėmimo normalių statistinių duomenų? Ar bus įtaka tokių sprendimų priėmimui ir galutiniams rezultatams?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tikrai nuraminsiu. Jūs kalbate apie sąvoką „užsakomasis“. Tai yra, kaip ir pristatymo metu aš minėjau, tie tyrimai, kurie nebuvo tvirtinamoje programoje iš anksto numatyti. Šiuo metu sistemoje, kuri susijusi su COVID-19, natūralu, kad tie tyrimai nebuvo numatyti iš anksto, o kaip žinote, Statistikos departamentui taikomas ir Europos Sąjungos statistikos kodeksas, kuris tikrai labai griežtai reguliuoja tiek nepriklausomumą, tiek visą metodinį pagrindą tyrimams atlikti. O jeigu taip jau paprastai kalbėtume, ar Statistikos departamentas yra mokslinių tyrimų institucija, aš galiu drąsiai pasakyti, kad profesine prasme tai taip, nes ten dirba tikrai labai kvalifikuoti žmonės.

PIRMININKĖ. Klausia R. Budbergytė, bet salėje nematau. Tuomet J. Sabatauskas. Taip pat nėra. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visų Seimo narių klausimus.

Motyvai. Prieš – J. Sabatauskas. Deja, salėje nėra. Už niekas nepageidauja.

Prašau balsuoti dėl pateiktų įstatymų projektų Nr. XIII-5151 ir Nr. XIII-5152 po pateikimo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 72, prieš – 1, susilaikė 2. Taigi, po pateikimo įstatymų projektams yra pritarta.

Komitetai. Kaip pagrindinis yra siūlomas Biudžeto ir finansų komitetas, papildomo nenumatoma. O dėl Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto kaip pagrindinis yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Ir svarstymo data – rugsėjo 22 diena. Dėkoju.

Galime pritarti, nėra kitų siūlymų? Dėkoju.

14.36 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5037 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5037. Kviečiu jį pateikti ekonomikos ir inovacijų ministrą R. Sinkevičių. Prašom.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai. Pristatau jums Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Įstatymo projekto rengimą paskatino, kad dėl koronaviruso COVID-19 patiriami verslo suvaržymai tam tikruose ūkio sektoriuose, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybės įmonės, ir dėl šių suvaržymų sukeltos neigiamos pasekmės valstybės ir savivaldybių įmonėms.

Galiojantis teisinis reguliavimas numato galimybes nustatyti mažesnes valstybės ar savivaldybės įmonių pelno įmokas į valstybės ar savivaldybės biudžetą, kai dėl karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremalios situacijos ar ekstremaliojo įvykio metu apribotos veiklos ir yra reali galimybė tapti savivaldybės ar valstybės įmonei nemokiai. Taigi, įstatymo projekte siūloma nustatyti dar vieną minėtą sąlygą, kurią tenkinant Vyriausybė ar savivaldybės taryba savo nustatyta tvarka galėtų nustatyti mažesnę, negu nurodyta įstatyme, valstybės ir savivaldybės įmonės pelno įmoką į valstybės ir savivaldybės biudžetą.

Pažymėtina, kad priėmus įstatymo projektą, esant įstatymo projekte nurodytoms sąlygoms, valstybės ir savivaldybės įmonės galės į valstybės ar savivaldybės biudžetą mokėti mažesnę, nei nustatyta įstatyme, pelno įmoką, tačiau tai nepanaikins racionalaus lėšų surinkimo į valstybės ar savivaldybės biudžetus kontrolės. Net ir įsigaliojus šiai nuostatai, sprendimą dėl valstybės ar savivaldybės įmonės mokėtinos sumos pelno įmokos mažinimo priims ne pačios valstybės ar savivaldybės įmonės, ne valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teisės įgyvendinančios institucijos, o atitinkamai tik Vyriausybė ar savivaldybės taryba, įvertinusios pateiktus argumentus ir galimą pelno įmokų mažinimo įtaką biudžetui.

Įstatymo projektas sukurs papildomas prielaidas valstybės ar savivaldybės įmonėms išsaugoti finansinį likvidumą, laiku atsiskaityti su tiekėjais, darbuotojais, kitais kreditoriais, užtikrinti veiklos tęstinumą ir taip prisidėti prie koronaviruso sukeltų padarinių, nukentėjusių ūkio sektorių veiklos atkūrimo. Būtų tiek.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gerbiamas ministre, jums yra klausimų. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų galbūt ir svarbu, padės įmonėms išgyventi, tačiau vėlgi kai kada kad nebūtų piktnaudžiaujama tokiais atvejais, kai įmonės pačios galbūt ir ne visai blogai gyvena, tačiau sieks tokių lengvatų, nors nepildys valstybės ir savivaldybių biudžeto. Ar neprognozuojate tokių galimų problemų, susijusių su biudžetais? Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Žinoma, nes sprendimą dėl mažesnių pelno įmokų arba visiško atleidimo nuo pelno įmokų mokėjimo į valstybės ar savivaldybių biudžetus priims kolektyviniai organai, šiuo atveju Vyriausybė. Jeigu kalbame apie savivaldybes, vis dėlto savivaldybės taryba. Ir savivaldybės taryba, reikia tikėtis, vertins ir įtaką biudžetui, ir įmonės galimybes išlikti, kaip pasakyti, mokiai ir laiku atsiskaityti su kreditoriais ir darbuotojais. Toks kolektyvinis sprendimų priėmimas yra daug skaidresnis už tokį, jeigu būtų suteikta teisė priimti akcijas įgaliotam valdyti institutui ar panašiai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia S. Gentvilas. Prašom. Simono nėra. Tuomet A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre... Čia, raudonas taškas yra toks. Ministre, ar nebus piktnaudžiaujama, nes nėra aiškių kriterijų? Aš suprantu, kad pinigai vis tiek patenka arba valstybei, arba savivaldai, ir taryba tokį sprendimą priimdama praranda dalį pajamų. Bet kai nėra aiškaus kriterijaus, gali būti piktnaudžiavimas. Mes žinome, kad ir tarybose yra visokių junginių – tai vienos partijos įtaka, tai kitos vienoje ar kitoje savivaldybėje. Ar nebus, kad bičiuliai ir draugai bus atleisti, o neprieteliai turės mokėti. Kur yra garantija, kad šio įstatymo lygiateisiškumo principas nebūtų pažeistas? Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū už klausimą. Turėčiau pasakyti, kad vis dėlto šis įstatymo pasiūlymas numato tam tikrus kriterijus, tai yra karo atveju, ekstremaliosios situacijos atveju, ekstremaliojo įvykio atveju, ir neišeis taip, jeigu įmonė nėra paveikta šių ekstremaliųjų sąlygų, neišeis svarstyti apie tokios įmonės atleidimą (arba visai panaikinimą) nuo pelno mokesčio įmokos. Kaip čia pasakyti, gyvenimo realybė yra tokia, kad geresnę kontrolę negu visuomeninė kontrolė

arba išrinktų žmonių kontrolė, valdant šias įmones, kokį kitonišką mechanizmą iš išorės sunku sugalvoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, ar galite patikslinti, kaip čia yra: visos įmonės susidūrė su problemomis – ir privačios, ir valstybinės, ir valstybės kontroliuojamos. Bet nė vienai nebuvo keičiamas Pelno mokesčio įstatymas. Visos mokėjo pelno mokesť. Jeigu to mokesčio negalėjo sumokėti, tas mokestis buvo atidedamas. Čiagi mes prieš save turime sprendimą, kuriuo tiesiog yra sumažinamos valstybės ar savivaldybių įmonių pelno įmokos. Nėra taip, kad būtume aptekę pinigais, ir kokių nors panašių sprendimų netaikėme niekur kitur. Kodėl būtent čia išskiriame šią sritį?

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Čia nekalbame apie atleidimą nuo pelno mokesčio. Čia yra įmoka iš dalies uždirbto pelno, kuris eina dividendų pavidalu.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, pratęsdama savo kolegų M. Majausko klausimą, aš noriu dar kartą patikslinti.

Ar nemanote, kad šiuo siūlymu yra nusižengiama sąžiningos konkurencijos principui?

Kita vertus, kolega A. Sysas visiškai teisingai klausė, ar bus nustatyti vieningi, aiškūs kriterijai. Jie galėtų turėti ir tam tikrą skaitinę išraišką, nes priešingu atveju, jeigu tokių kriterijų nebus nustatyta, tai net ir tariantis su savivaldybėmis mes galėsime įtarti, kad yra kokia nors neaiški ta lengvatų suteikimo sistema ir kad ji galbūt iš tikrųjų suteikiama tik tam tikroms įmonėms arba tam tikruose regionuose. Ar jums neatrodo, kad skaidrumo tikrai trūksta šiame siūlyme? Jeigu jo būtų daugiau, gal mažiau būtų įtarimų? Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad niekada neuždrausta savivaldybei nusistatyti savo kriterijus, kuriais vadovaudamasi galėtų priimti vienokį ar kitokį sprendimą. Įstatymo projektas nėra įpareigojantis tokius kriterijus nusistatyti, bet nėra draudžiantis tokius kriterijus nusistatyti. Daugelis savivaldybių paprastai turi tokius kriterijus, pagal kuriuos vertina savo įmonių finansinę, ekonominę būklę.

PIRMININKĖ. Ar atsakysite dar į papildomą klausimą dėl konkurencijos? Prašom įjungti. Dar papildomas klausimas. V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū. Norėjau patikslinti dar klausimą. Aš klausiau apie sąžiningos konkurencijos principą. Čia buvo paminėtos visos įmonės, ne tik valstybinės, bet ir privačios, kurių didelė dalis tikrai susidūrė su sunkumais. Dar daugiau, kai tos įmonės kreipdavosi į „Invega“ dėl pagalbos, pasirodė, kad daug lengviau gauti tą pagalbą iš tarptautinių finansinių institucijų negu iš savo lietuviškos „Invegos“. Iš tiesų problemų buvo daug. Kaip jūs spęsite tą išskylančią klausimą, kad galbūt čia pažeidžiama konkurencija suteikiant lengvatą tik vienai įmonių grupei?

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Žiūrėkite, mes negalime nustatyti privačioms įmonėms, kaip joms elgtis, kaip savininkas turi elgtis paskirstydamas dividendus. Savivaldybės ir valstybės įmonėms mes galime nustatyti, kaip, kokiais atvejais tie dividendai, mokami į biudžetą, galėtų būti sumažinti ar panašiai. Aš nemanau, kad savivaldybės įmonių galimybė sumažinti įmokas į biudžetą iškreiptų konkurencines rinkos sąlygas.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiamas ministre.

Motyvai. Už kalba P. Urbšys.

P. URBŠYS (*MSNG*). Tikrai aš dar pasižiūrėjau, ar salėje yra liberalų. Yra liberalų, bet jie kažkodėl neižiūri, kad šis įstatymo projektas pažeistų sąžiningos konkurencijos principą, kaip įžvelgia kai kurie konservatoriai. Esmė yra tokia, kad čia kalbama apie valstybės ir savivaldybės įmones, kai yra situacija, susijusi būtent su karo padėtimi, mobilizacija, karantinu, ekstremalia situacija. Na, negalima lyginti valstybės ir savivaldybės įmonių su komercinėmis įmonėmis. Valstybės ir savivaldybės įmonės teikia viešąsias paslaugas. Kai kas nori būtent jas komercializuoti. Logiška. Ir tai nėra dėl atleidimo, kalbama būtent apie mokesčio sumažinimą. Man atrodo, tai yra tikrai labai geras siūlymas, kuris užtikrintų vis dėlto tam tikrą stabilumą valstybės ir savivaldybės įmonių, vykdančių labai svarbią misiją, ypač tose ekstremaliose situacijose. To reikia žmonėms.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Tikrai nebalsuosiu prieš, bet susilaikysiu, nes ir ministras painioja sąvokas. Mes kalbame apie lygiateisiškumo principą, kad nebūtų pažeistas. Tai, kas nurodyta 15 straipsnio 9 dalies 3 punkte, naujame, kurį siūlo, tai yra priežastys, dėl ko galima būtų taikyti tam tikras išimtis. Kai yra ekstremali situacija, ekstremalus įvykis, tai tas įvykis yra visoms įmonėms, įstaigoms, organizacijoms, taip, kaip buvo paskelbta Lietuvoje nuo kovo 16 dienų. Aš juk klausiau apie tai, kur saugikliai, kad paprasčiausiai nebūtų piktnaudžiaujama ir viešiesiems suteikiama teisė nemokėti dividendų, o kitiems – pasakys paprasčiausiai, kad mes, kaip taryba, dauguma susirinkusi, nutarėme, kad savivaldybei labai reikia pinigėlių, prašom mokėti. Tai va šito įstatyme nėra. Aš tikiuosi, kad komitetas, kuris svarstys šitą įstatymą, pagalvos ir apie tai, nes tikrai turėsime faktų, kai bus piktnaudžiaujama šia įstatymo nuostata.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuoti dėl teikiamo Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 64, prieš – 1, susilaikė 22. Taigi įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta.

Siūlomi komitetai: pagrindinis – Ekonomikos komitetas, papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymo data – spalio 1 diena. Kitų siūlymų nėra? Dėkoju.

14.51 val.

Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-5129ES (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-5129ES. Pranešėjas – R. Sinkevičius. Prašom, ministre.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamieji Seimo nariai, pristatau jums Vyriausybės teikiamą Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.751 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Norėčiau turbūt paaiškinti savais žodžiais.

Iki šiol turistai, sumokėję atitinkamą mokestį ir sudarę sutartį, neįvykus kelionei dėl ekstremalių situacijų, galėjo susigrąžinti savo įmoką per 14 dienų. Seimas priėmė įstatymo projektą, kad pinigų susigrąžinimo terminas yra pratęstas iki 90 dienų. Ryšium su tuo, Europos Komisija pradėjo Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūrą, tai yra kad tokia sistema neatitinka Tarybos direktyvos, kuri buvo priimta 2015 m. lapkričio 25 d. Teisės pažeidimo procedūra pradėta ir norėčiau pasakyti, kad jos pasekmės nebūtų labai malonios, jeigu būtų nustatyta, kad Lietuva pažeidė šitą direktyvą. Europos Komisija Lietuvai gali skirti periodinę baudą (minimali bauda yra 560,88 euro per dieną, maksimali – 33 tūkst. 652,8 euro per dieną) arba skirti vienkartinę baudą, kurios dydis yra 464 tūkst. eurų. Ryšium su tuo, įvertinus, kad turizmo organizatoriai įgijo teisę gauti kreditą, tam buvo skirta priemonė – vienai įstaigai, nesant užstato, galima skirti iki 1 mln. eurų kreditą, kas turizmo organizatoriams leistų visiškai atsiskaityti su klientais, kurie įmokėjo įmokas, bet negavo paslaugos. Taip pat išlieka ir galimybė susitarti, kad už neįvykusią kelionę organizatoriai gali pasiūlyti turistams kuponą, kuris galiotų 12 mėnesių. Bet tam, kad būtų išvengta direktyvos nuostatų taikymo Lietuvai, prašoma Seimo priimti šį teikiamą įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų nori vėl klausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia E. Gentvilas. Prašom.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, nesupratau, kur čia taip skubama? Visi žinome, kiek ilgai trunka Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūra – metų metus. O dabar čia iš karto reaguojama į pastabą, kad pažeista teisė. Beje, ją pažeidė keliolika Europos Sąjungos valstybių ir dar drastiškiau – Kroatija pusantų metų atidėjo.

Nenoriu jūsų kaltinti kaip naujo ministro, tačiau klausimas toks: kodėl šita Vyriausybė nenumatė efektyvaus sprendimo, kaip padėti ir turizmo organizatoriams, kad jie galėtų atsiskaityti su kelionių paslaugų pirkėjais? Estija balandžio 21 dieną paskyrė 25 mln. eurų turizmo firmoms ir ten nebeegzistuoja problema, Latvija – birželio mėnesį. Lietuva pagaliau numatė 15 mln. eurų pa-

ramą, kuri yra tiek biurokratizuota, kad dar įsisavinta tik 3 mln. eurų. Jūs keiskite toje vietoje paramos skyrimą, o ne per šito įstatymo pakeitimą.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Pirmiausia dėl skubos. Aš galvoju, kad Seimas gali nagrinėti šią klausimą ilgiau ar trumpiau ir čia yra Seimo valia, kiek tą terminą ir kada kokį sprendimą priimti. Aš manau, kad yra geriau pateikti anksčiau ir leisti Seimui giliau gilintis į tą problemą, daryti susitikimus su socialiniais partneriais ir panašiai, ir panašiai. Gal čia tos bėdos nėra.

Turėčiau sutikti, kad ne visos, kad 18 šalių, kiek man žinoma, iš Europos Sąjungos taiko panašų metodą, kai verslą (šiuo atveju turizmo verslą) kredituoja klientai. Kokios bus pasekmės ir kokia bus patirtis, kaip greitai Europos Komisija reaguos, man sunku pasakyti, bet iš esmės klausimas nėra labai sudėtingas ir didelio Europos Komisijos tyrimo jis nereikalauja.

Dėl paramos turizmo verslui. Suprantama, kreditinės linijos atidarymas yra vienas iš teigiamų reiškinių, nesvarbu, kiek ten biurokratizmo ir taip toliau. Nėra taip paprasta dalinti pinigus, kai nėra užstato. Reikia vertinti ir kitus šio verslo gyvybingumo rodiklius ir tai, žinoma, reikalauja iš verslo pastangų ir papildomo laiko. Manau, kad ir priemonė šiai verslo sričiai skaitmenizuoti, tam buvo skirti 9 mln. eurų, taip pat buvo efektyvi ir ji galbūt galėtų būti pratęsta.

Tačiau norėčiau pasakyti, kad Seimo nariams taip pat paliekama iniciatyva parodyti šiuo atveju išmonę, kaip galėtų būti dotuojama arba subsidijuojama ši siaura verslo sritis nepažeidžiant visuomeninio intereso ir neeikvojant viešųjų pinigų siaurai sričiai gaivinti. Dėl to lauktume Seimo narių pasiūlymų ir galbūt Turizmo įstatymo pakeitimų, jeigu tokie būtų sumąstyti.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, sakykite, ar buvo kitų Europos Sąjungos šalių, kurios keitė gražinimo terminus už neįvykusias keliones? Ar Lietuva čia buvo išskirtinė ir vienintelė, kuri nustatė direktyvai prieštaraujančią nuostatą? Ar buvo ir kitų šalių, kurios peržiūrėjo tas 14 dienų, besistengdamos pagelbėti kelionių organizatoriams? Ačiū.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū už klausimą. Iš tikro, mano žiniomis, tokių šalių Europos Sąjungoje buvo 18, jos tą terminą iš 14 dienų perkėlė į vėlesnį laiką. Aš manau, kad ir kitoms šalims yra pradėta direktyvos pažeidimo procedūra.

PIRMININKĖ. J. Razmos salėje nėra. S. Gentvilo taip pat. Klausia I. Haase.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, visi mes žinome, kad teikiama teisės aktai, kurie šiandien ir svarstomi, turi būti aiškūs, nedviprasmiški ir nesudaryti problemų jų taikymo praktikoje. Taip pat Teisėkūros įstatymas iš mūsų reikalauja, kad šie teisės aktai neprieštarautų teisinės valstybės principams, kurie nustato reikalavimus įstatymų leidėjui ir kitiems teisės subjektams, tai yra teisės aktas yra nukreiptas į ateitį ir teisės aktas, tai yra įstatymo projektas, negalioja atgal. Taip pat ir lygiateisiškumo principas. Jūsų įstatymo projektas siūlo nustatyti ir taikyti jau susiklosčiusiems teisiniams santykiams, kurie atsirado iki šio įstatymo įsigaliojimo. Ar jūs manote, kad toks teisinis reguliavimas neprieštaruja Konstitucinio Teismo doktrinai, kad teisės aktas negali galioti atgal?

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Matyt, iš tikrųjų jūs esate teisi, kad teisės aktas negali galioti atgal, bet priėmus siūlomą projektą atsiras galimybė tiems žmonėms, klientams, ne toliau sėdėti ir laukti, bet atsiras galimybė per 14 dienų susigrąžinti savo pinigus. Aš taip įsivaizduoju. O dėl nuoseklumo turiu pasakyti, kad ir pradiniam variante Vyriausybė siūlė netaikyti 90 dienų termino ir Vyriausybės išvada buvo tokia. Seimas, turėdamas įgaliojimus, į tą Vyriausybės išvadą neatsižvelgė ir priėmė taip, kaip jam atrodo teisinga.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, palaikau jūsų teikimą, nes aš manau, kad buvo labai ekstremali situacija, aišku, nebuvo pinigų, nebuvo aiškumo, bet sprendžiant iš to, kiek Seimas priėmė sprendimų padėti verslui ir kiek skyrė pinigų, tai ir šitos agentūros galėjo susitvarkyti. Juo labiau kad mes komitete matėme duomenis – atleistų iš paslaugų yra kur kas daug daugiau žmonių nei iš turizmo verslo, todėl piktnaudžiavimas šioje srityje yra labai aiškus. Nors praėjo jau daugiau kaip 100 dienų, jau greitai 150 dienų bus nuo koronos paskelbimo, su kai kuriais turistais taip ir neatsiskaitoma, laukiama, kol išvis viskas pasibaigs, atsiras koks

nors aiškumas ir tada pradės atsiskaityti. Todėl sveikinu, atsakymo aš nenoriu, bet palaikau tą nuostatą, kad mes turime ginti vartotoją.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū Seimo nariui, kuris palaiko įstatymo nuostatas. Žinoma, jeigu dar įvertintume, kad per Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją tiems žmonėms, kurie šiandien neturi darbo ir dirba turizmo verslo srityje, taip pat numatytos tam tikros įvairios... prastovų kompensavimas ir panašiai.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia A. Kupčinskas. Prašom.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas ministre, jeigu taip skaičiuotumėte, tai tos 90 dienų kaip ir praėjo jau po karantino atšaukimo. Birželio viduryje buvo paskelbta apie atšaukimą, 90 dienų kaip ir praėjo. Dabar tas įstatymo keitimas, kodekso keitimas, kaip ir nebeaktualus, bet aš suprantu, kad jūsų vadovaujamos ministerijos noras yra daugiau apsiginti arba pasirodyti prieš pačią Europos Komisiją ir parodyti, kad mes uoliai vykdomė visą, kad ir diskutuotiną, bet būtą Europos Komisijos procedūras. Kitas dalykas, mes praėjusiame Ekonomikos komiteto posėdyje nagrinėjome iš esmės situaciją turizmo sektoriuje Lietuvoje, jūs jau nebedalyvavote komiteto veikloje, ir tenai labai aiškiai turizmo sektorius ir asociacijos formuluoja, kad jos prašytų Vyriausybės pagalbos apie 15 mln. eurų.

R. SINKEVIČIUS (*LSDDF*). Ačiū gerbiama Seimo nariui už klausimą. Iš tikrųjų šiek tiek diskusinis yra klausimas, nuo kurio laiko taikoma 90 dienų. Ar nuo karantino pabaigos, ar nuo ekstremalios situacijos, kuri vis dar tebėra, pabaigos. Gaila, kad čia įstatymo leidėjas nereglamentavo 90 dienų datos pradžios, ir iš tikrųjų tai kelia diskusiją. Jeigu tokia pradžia būtų tvirtai įrašyta įstatymo projekte, tai šiandien galbūt jūs ir būtumėte teisūs, nes praėjo tos 90 dienų, o reikalai nepajudėjo.

O dėl turizmo verslo, apie ką buvo šnekėta Ekonomikos komitete, aš esu informuotas ir manau, kad reikia ieškoti teisingo ir teisėto sprendimo. Aš manau, kad turizmo verslo situacija šiandien prasta ir galbūt reikia keisti Turizmo įstatymo nuostatas arba kitas nuostatas tam, kad vis dėlto tai būtų parlamento – aukščiausios valdžios valia mokėti ar nemokėti subsidijas, o ne būtų ministro ar ministerijos valia, kad paskui netektų mums visiems aiškintis tose tarnybose, kurios kontroliuoja visų šitų dalykų mokėjimus.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre, jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Motyvai. Už kalba A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, kad mes įstatyme buvome padarę išlygą, taip norėdami pagelbėti verslui. Situacija Lietuvoje stabilizavosi ir negali būti palikta nuostata įstatyme, ko iš mūsų reikalauja Europos Komisija, kad vartotojų teisių gynimas yra absoliučiai vienodas visose Europos Sąjungos valstybėse. Todėl visiškai logiška, kad 90 dienų terminas turi būti išbrauktas, juo labiau įdomiausias dalykas, kad Seimas, priimdamas įstatymą, nenurodė, nuo kada jis prasideda. Kiti skaičiuoja, kad jis dar nepradėtas skaičiuoti. Taip mes galime vartotojus taisyti labai ilgą laiką. Todėl siūlau pritarti ir nutraukti bylą, kuri pradėta prieš Lietuvą, ir padėti tašką šitoje istorijoje, juo labiau kad visi verslai ir turizmo verslas yra remiamas iš kovinių pinigų.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Nesu visiškai prieš, tačiau norėčiau sudėlioti prioritetus ir paklausti, kodėl Estijos keliautojai jau gegužę atgavo pinigus ir kodėl Estijos parlamentas neturėjo priimti tokio vartotojams neteisėto įstatymo? Atsakymas yra paprastas. Estija dar balandžio 21 dieną patvirtino Europos Komisijoje valstybės paramą 25 mln. turizmo sektoriui. Iš karto ją pervedė, negrąžintą paramą, pabrėžiu, negrąžintą paramą, ir su visais keliautojai buvo atsiskaityta. Lietuvos atveju tik du mėnesiai po to, tai yra birželio mėnesį, pradėtas notifikavimas, liepos mėnesį pradėtas „Invegos“ paraiškų priėmimas ir šiandien iš 15 mln. dar tik 3 mln., gerbiamas ministre, yra išdalinta atsiskaityti su keliautojais. Tai natūralu, kad tokio įstatymo tada reikėjo, nes mūsų Ekonomikos ir inovacijų ministerija vėlavo nuo Estijos tris mėnesius. Estai jau seniai atgavo pinigus ir kalba visai apie kitas problemas.

Dabar gerbiamas A. Sysas kalbėjo, kad situacija yra pasikeitusi. Pažiūrėkime į rugpjūčio 20 dienos sprendimą. 10 valandą vakaro rugpjūčio 20 dieną išeina sprendimas, kad už dviejų valan-

dų stabdomi visi ryšiai su Graikija. Lėktuvai išskrenda kitą dieną 6 ryto, turizmo įstaigos neinformuotos. Vėlgi milžiniški nuostoliai. O kaip mūsų Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija komunikuoja su sektoriumi? Štai taip ir komunikuoja. Nenustebkime, kodėl lietuviai neatgauna pinigų, kodėl Lietuvos turizmo sektorius turi gilius nuostolius. Kai mes dabar čia entuziastingai priimsime šitą Civilinio kodekso atkeitimą, turėkime omeny, kad prieš Lietuvą yra 38 Europos teisės pažeidimo procedūros. Šita yra pradėta vėliausiai. Kur jūsų entuziazmas, valdantieji, keisti ir taisyti likusias 37? Kur jūsų entuziazmas padaryti prieinamą paramą tuos 15 mln., kurie turėtų būti skirti atsiskaityti su gyventojais? Čia yra prioritetai. Čia yra prioritetai, kad mūsų turizmo sektorius...

PIRMININKĖ. Laikas.

S. GENTVILAS (LSF). ...tie keli tūkstančiai darbo vietų išliktų gyvybingos, o keliautojai atgautų pinigus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti, prašau apsispręsti ir balsuoti dėl teikiamo Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-P-5129 po pateikimo.

Balsavo 88 Seimo nariai: už – 76, prieš – 1, susilaikė 11. Po pateikimo Civilinio kodekso straipsnio pakeitimo įstatymo projektui yra pritarta. Vyriausybė siūlo skubos tvarką. (*Triukšmas salėje*) Konstitucijoje nėra. Kaip pagrindinis komitetas, reikės apsispręsti, yra įrašyti du – Teisės ir teisėtvarkos ir Ekonomikos. Gerbiami kolegos, kadangi Civilinis kodeksas, tai pirmumas turėtų būti Teisės ir teisėtvarkos komiteto.

Per šoninį mikrofoną – S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, norėtume paprašyti pagrindiniu komitetu skirti Ekonomikos komitetą, Teisės ir teisėtvarkos... Taip buvo įstatymas priimtas, tada buvo irgi taip pat.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kaip papildomą galime Ekonomikos komitetą? O kaip pagrindinis turėtų būti Teisės ir teisėtvarkos, kadangi Civilinis kodeksas. Sutariame? Dėkoju.

Svarstymo data – rugsėjo 29 diena.

Kitas kompleksinis klausimas. Prašom, per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Galbūt aš nesupratau arba jūs neaiškiai pasakėte. Jūs sakėte, Vyriausybė siūlo skubos tvarką, ir daugiau nieko nepasakėte.

PIRMININKĖ. Negali būti.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip?

PIRMININKĖ. Nebėra, negali būti skubos tvarkos.

E. GENTVILAS (LSF). Tai aš ir sakau, reikia fiksuoti, kad nėra skubos tvarkos.

PIRMININKĖ. Nėra.

E. GENTVILAS (LSF). Gerai, ačiū.

15.11 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo projektas Nr. XIII-P-5137ES, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 32, 36, 37, 39 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5138, Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5139 (pateikimas)

PIRMININKĖ. Kitas kompleksinis 2-5.1 klausimas ir lydimieji projektai – Alternatyviųjų degalų įstatymo projektas Nr. XIII-P-5137ES, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5138 ir Gamtinių dujų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-5139. Juos mums pateiks energetikos ministras Ž. Vaičiūnas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šiandien teikiamas trijų įstatymų projektų paketas. Energetikos sektoriuje dėl atsinaujinančių energetikos išteklių plėtros iš esmės yra viskas gerai. Sukūrėme reikalingus teisinius pagrindus, atsinaujinantys ištekliai plėtojami. Yra vienas iš sektorių, būtent transporto sektorius, kuris sunaudoja bene daugiausia energijos išteklių Lietuvoje ir yra vienas iš taršiausių. Šiandien teikiu įstatymų projektų paketą, kuris užtikrins Lietuvos transporto sektoriaus transformaciją ir garantuos ilgalaikį tiek Lietuvos transporto sektoriaus konkurencingumą, tiek transporto sektoriaus taršos sumažinimą, nubrėž-

damas kryptingą politiką iki 2030 metų skatins vietinių degalų naudojimą transporte ir taip sukurs sąlygas naujiems verslams ir darbo vietoms regionuose kurti.

Šiais įstatymų projektais yra įgyvendinami Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos ir Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano tikslai ir uždaviniai, siekiant 15 % atsinaujinančių energijos išteklių dalies transporto sektoriuje 2030 metams ir siekiant įgyvendinti Lietuvos įsipareigojimus Europos Sąjungos žaliojo kurso kontekste, pirmiausia dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažinimo iki 2030 metų. Ir noriu pasakyti, kad kaip tik būtent šią akimirką, šiuo metu Europos Komisijos koledže diskutuojama dėl tikslų patvirtinimo 2030 metams, ambicingesnių emisijų mažinimo tikslų, sumažinimo, tokiu būdu nuo 40 % sumažinimo 2030 metais padidinti ambiciją iki 55 %. Kaip tik apsisprendus rytoj šis klausimas bus pristatomas Europos Parlamente.

Taip pat šiuo paketu yra perkeliama trys Europos Sąjungos direktyvos, tai yra dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo direktyva ir trečioji yra dėl skatinimo naudoti netaršias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemones. Dėl ko buvo parengtas šis įstatymų projektų paketas? Kaip ir minėjau, ne tik dėl didelio transporto sektoriaus energijos suvartojimo ir taršos, bet pagrindinės priežastys yra trys. Nuolat didėja degalų ir energijos suvartojimas transporto sektoriuje – 2010–2018 metais jis padidėjo 42 %, o atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje yra ypač maža, tai yra 2018 metais siekė vos 4,3 %. Antroji problema – nėra naudojami pažangieji biodegalai, o biodegalų įmaišymo kontrolės sistema Lietuvoje yra nepakankama. Trečioji priežastis yra nepakankamai išplėtotą alternatyvi degalų infrastruktūra, todėl nuo 2006 iki 2017 metų iš esmės alternatyvių degalų vartojimas Lietuvoje sumažėjo net 8 %.

Šiuo paketu nustatoma aiški ir konkreti sistema trijuose sektoriuose, tai yra biodegalų, biodujų ir elektromobilumo – vystymosi perspektyva šiose grandyse. Pagrindinės grandys yra trys, tai yra tiek gamyba ir tiekimas, tiek infrastruktūra, tiek ir vartotojai. Kitaip tariant, trys sektoriai trijuose grandyse, ir tai yra toks sisteminis požiūris.

Įstatymų projektais įgyvendinami esminiai pokyčiai. Pirma: sukurama nauja lanksti ir skaitmeninė įpareigojimų mineralinių degalų tiekėjams sistema, tai yra laipsniškai didinami biodegalų naudojimo įpareigojimai mineralinių degalų tiekėjams skatins biodegalų gamybą Lietuvoje. Taip pat papildomais saugikliais bus skatinama pažangiųjų biodegalų, įskaitant ir biometano, gamyba, užtikrinamas privalomas minimalus biodegalų kiekis kiekviename litre leis išlaikyti biodegalų gamybos Lietuvoje apimtį ir darbo vietų stabilumą. Taip pat lankstus metinio kaupimo įpareigojimas leis degalų tiekėjams mažiausiais kaštais įgyvendinti žaliojo kurso tikslus. Galiausiai nauja įpareigojimų, apskaitos ir kontrolės sistema glaudžiai bendradarbiaujant Vartotojų teisių apsaugos tarnybai, Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Muitinei užtikrins skaidrią ir efektyvią rinkos dalyvių priežiūrą.

Antrasis esminis pokytis: yra numatomas alternatyviųjų degalų, kuriais pakeičiami naftos degalai, naudojimo skatinimas ir numatyti konkretūs tikslai dėl alternatyvių degalų naudojimo ir reikalingos infrastruktūros plėtros. Siekiama, kad 2030 metais bent pusė įsigyjamų, pabrėšiu, įsigyjamų lengvųjų automobilių ir visi įsigijami lengvieji krovininiai automobiliai būtų elektriniai. Taip pat siekiama, kad biodujos, vandenilis ir dujiniai degalai iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių iki 2030 metų sudarytų bent 5,2 % transportui reikalingos energijos.

Konkrečiuose sektoriuose, skatinant elektromobilumą, turi būti numatoma iki 2030 metų įrengti 60 tūkst. elektromobilių įkrovimo prieigos taškų, iš kurių bent 6 tūkst. būtų vieši arba pusiau vieši, taip pat numatoma sukurti viešųjų įkrovimo prieigų informacinę sistemą. Valstybės transporto elektrifikacijos parama numatoma tol, kol elektromobiliai sudarys bent 10 % automobilių skaičiaus.

Skatinant dujų degalų vartojimą, 2030 metais planuojama išplėtoti bazinę dujinių degalų infrastruktūrą *minimum* iki 30 suspaustųjų dujų stotelių ir trijų LNG – suskystintų gamtinių dujų stotelių, taip pat skatinti dujiniais degalais varomų transportų priemonių naudojimą, tačiau tik su įsipareigojimu vartoti degalus iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių bent 10 %. Galiausiai skatinti biometano ir vandenilio gamybą dedikuotomis paramos priemonėmis, biodujų kilmės garantijų

sistema ir galimybė mineralinių degalų tiekėjams finansuoti biometano ar vandenilio naudojimą įgyvendinant savo įsipareigojimus.

Taip pat svarbu pabrėžti, kad įteisinami nauji reikalavimai perkančiosioms organizacijoms dėl netaršių transporto priemonių pirkimo, tai yra nuo 2026 metų visi viešieji pirkimai turėtų būti organizuojami taip, kad lengvieji automobiliai būtų netaršūs, o nuo 2029 metų visas viešasis transportas, būtent kelių keleivinis transportas, turėtų būti netaršus.

Galiausiai pabaigai – dėl finansavimo poreikio. Šioms nuostatomis įgyvendinti 2021–2030 metais prireiks iki 1,8 mlrd. eurų lėšų. Iš esmės yra tinkamas momentas, nes šiuo metu kaip tik yra sukurti papildomi europiniai finansavimo instrumentai žaliojo kuro tikslams įgyvendinti, tai yra be tradicinių paramos priemonių, tokių kaip Europos Sąjungos struktūrinė parama ar Klimato kaitos programa, taip pat galės būti panaudotos Europos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo fondo lėšos, tai yra tos lėšos, kurios galėtų būti skiriamos šiai transformacijai.

Taip pat pabrėžčiau, kad jau šiuo metu šios priemonės yra įgyvendinamos, tai yra Klimato kaitos programoje transporto sektoriui šiais metais jau numatyta daugiau kaip 55 mln. eurų. Tai taip pat prisideda prie šio įstatymo nuostatų įgyvendinimo.

Pabaigai. Šis kompleksinis ir tikrai svarbus įstatymų projektų paketas yra būtinas tam, kad galėtume užtikrinti mūsų energetinės nepriklausomybės tikslų įgyvendinimą, būtent 45 % atsinaujinančių išteklių užtikrinimą mūsų energijos išteklių struktūroje 2030 metais. Be šio paketo tai padaryti tiesiog nebūtų įmanoma.

Kaip minėjau, kryptinga politika dėl pažangiųjų biodegalų, ypač biometano, skatinimo sudarys sąlygas naujiems verslams ir papildomoms darbo vietoms Lietuvoje kurti, taip pat bus užtikrinamas Lietuvos transporto sektoriaus konkurencingumas. Pritarus šis įstatymas išgaliotų 2021 m. liepos 1 d. Iki tol būtų parengti visi reikalingi poįstatyminiai teisės aktai. Tiek pristatymo. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama pirmininke. Apskritai įstatymas yra pozityvus, tikrai kyla tam tikrų klausimų. Aš nežinau, ar spėsiu *į laiką* visų jų paklausti.

Pirmas klausimas. Dėl biodegalų, pagamintų iš maistinės kilmės žaliavų. Čia jau buvo diskusija, yra įsipareigojimas jų nedidinti, kad ne daugiau kaip 7 %. O jūs nemanote, kad juos reikėtų galbūt mažinti ir daugiau taikyti iš nemaistinės kilmės žaliavų? Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Tikslai dėl elektromobilių – 2030 metais ne mažiau kaip 50 % naujų sando rių. Bet ar priemonės, kaip tuos tikslus pasiekti, yra pakankamos? Ar tikrai įkrovimo stotelių rekonstruojamose naujose degalinėse užtenka, ar reikėtų kokių nors daugiau subsidijų ir panašiai?

Trečias klausimas. Vis tikrai jūs norite (jau čia dėl biodujų), kad biodujų gamintojų prijungimo prie tinklų kaštai iš esmės gultų ant biodujų gamintojų. Ar tikrai mes taip einame į priekį?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už šiuos klausimus. Atsakau į pirmąjį klausimą dėl pirmosios ir antrosios kartos biodegalų santykio. Taip, tikrai aktuali diskusija. Šiame įstatyme siūloma nustatyti fiksuotą būtent 6,2 % dydį pagal energetinę vertę. Tai reikštų, kad, pavyzdžiui, 2030 metais direktyvinis įpareigojimas ir antrosios kartos – bent 3,5 %, tai yra antrosios kartos, arba pažangiųjų biodegalų. Ir yra paliekama tam tikra erdvė didinti. Jeigu mes kalbame apie 2030 metų tikslą, tai maždaug apie pusę tų procentų galėtų būti taip pat pasiekama iš pažangiųjų, arba antrosios kartos, biodegalų. Tikrai tam erdvės yra.

Tikslas, be abejo, yra pirmiausia išsaugoti Lietuvoje tą pramonę, tą industriją, kuri jau gamina pirmosios kartos biodegalus, bet tuo pačiu metu suteikti tinkamas paskatas pažangiesiems biodegalams. Šiuo požiūriu svarbi ne tik finansinė parama, bet taip pat vadinamieji daugikliai. Tai sistema reiškia, kad iš pažangiųjų biodegalų ta dalis bus dvigubinama ir apskaitoje jie turės dvigubai didesnę naudą arba vertę. Manome, kad tikrai paskatos yra pakankamos.

Antras klausimas buvo, ar tiems elektromobilumo tikslams pasiekti pakanka paramos priemonių. Šiame įstatyme numatomi patys tikslai. Kaip ir minėjau, paramos priemonių ir šaltinių yra pakankamai daug, ne tik esami, kaip Klimato kaitos programa, bet būtent Europos ekonomikos gaivinimo. Šis fondas galėtų būti puikiai tam naudojamas. Mes esame pateikę pasiūlymus, kaip tik Vyriausybėje svarstysime dėl šių išteklių panaudojimo. Jie galėtų būti puikiai naudojami tiek subsidijoms, tiek įkrovos stotelėms, na, kad jų daugiau Lietuvoje atsirastų.

Trečiasis klausimas. Dėl biudžų prijungimo kaštų. Atsinaujinančioje energetikoje naudojamas horizontalus principas, kad prijungimo kaštai yra pačios atsinaujinančios energetikos vystytojų atsakomybė ir jų dalis. Tai yra pirmas toks horizontalus principas. Mes pasisakome labiau už skatinimą per paramą – arba fiksuotas tarifas, arba kiti būdai, bet prijungimo kaštai turėtų būti horizontaliai išlaikomi ir tai turėtų būti pačių vystytojų atsakomybė.

PIRMININKĖ. A. Skardžiaus nėra. Tada klausia E. Pupinis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas ministre, iš tiesų tekstas labai gražus, gražu skaityti, mes visi už tai. Tačiau klausimas dėl finansų ir, aišku, dėl Darnaus judumo fondo, kaip jam seksis formuoti tuos savo resursus, ir apskritai apie Darnaus judumo fondą, ar bus sugalvotas koks nors naujas, didelis aparatas, kuris strateguos ir panašiai, ar tai bus kažkokie pinigai, kai aparatas nebus didelis? Vėlgi klausimas apie tai, ar tikrai yra suskaičiuoti pinigai, kokios tai sumos, nes manau, kad ypač savivaldos, kurios dar turi savo įmones, susidurs su tam tikromis problemomis, pradėjusios vykdyti konkursus, tarkim, pirkdamos autobusus ir panašiai. Aišku, galbūt bus kitų išiečių, bet kokie pinigai čia susiję ir kaip jie pakliūs į savivaldybes, nes priešingu atveju gali būti ceitnotinė situacija – mes paprasčiausiai pradėsime keisti datas, kadangi nebus resursų. Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Aš gal atsakysiu, tik trumpai pakartosiu, kad yra suskaičiuoti visi reikalingi finansiniai ištekliai iki 1,8 mlrd. eurų. Iš esmės įvertinant technologijų plėtrą, šios sumos bus ir mažesnės, nes technologijos tobulėja, jos efektyvėja ir tokių priemonių įdiegimas yra pigesnis laikui bėgant.

Antrasis aspektas, noriu pabrėžti pagrindinį dalyką, tai yra iki šiol Lietuvoje mes turėjome tam tikrą planavimo problemą, kuomet tokių fondų lėšos, kaip Klimato kaitos programos ir kitų, yra planuojamos vieneriems metams, tai šis įstatymas sukuria ilgalaikio planavimo galimybę, iki 2030 metų aiškius tikslus. Tuomet tikrai bus lengviau planuoti tiek Klimato kaitos programos lėšas, tiek Europos ekonomikos gaivinimo fondo lėšas, kiekvienais metais numatant stabilų ir pakankamą finansavimą.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, tikiu, diskusijų bus daug, bet įstatymas irgi yra vertas 3 mlrd. eurų investicijų ir truputį kelia nuostabą keletas aspektų, ypač dėl SGD panaudojimo ir dujų plėtos. Pavyzdžiui, dabar APVA yra paskelbusi autobusų ir viešojo transporto konkursą savivaldybėms ir finansuoja vis dar SGD varomus autobusus, nors Lietuvoje jau gaminami elektriniai autobusai, tiek Klaipėdoje, tiek Kaune. Tai čia, kai išradus mobilųjį ryšį, Lietuva vis dar tiesių kabelinius tinklus. Kodėl mes vis dar remiame SGD varomas transporto priemones? Kaip jūs planuojate naikinti subsidijas suskystintoms gamtinėms dujoms, nes, pavyzdžiui, Estijoje akcizas yra 30–40 kartų didesnis, ir kaip naikinsite kitas lengvatas, kurios yra teikiamos iškastiniam kurui transportui? Du klausimai.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Pirmiausia dėl SGD naudojimo. Turime tikrai ne tik savo ambicingus tikslus, bet ir europinius tikslus – CO₂ emisijų ir apskritai emisijų mažinimo tikslus. Pirmiausia SGD išteklius yra orientuotas į sunkųjį transportą šiandien, deja, bet technologškai nėra galimybių naudojant elektrą. Aš nekalbu apie viešąjį transportą, viešasis transportas yra atskira tema, bet pirmiausia kalbu apie sunkiasvorius automobilius, Lietuvoje šitas sektorius taip pat labai svarbus, tai tuo pereinamuoju laikotarpiu SGD būtent ir leidžia užtikrinti tiek pigesnę kurą, tiek emisijų požiūriu švaresnę kurą. Tai yra tas sprendinys, kuriam kol kas kitų konkurentų nelabai yra. Tai čia atsakant dėl SGD skatinimo.

O dėl visų kitų subsidijų iškastiniam kurui, tai, rengdami Nacionalinį energetikos ir klimato kaitos planą, inventorizavome visas subsidijas, kurios teikiamos iškastiniam kurui, tai šiuo metu, rodos, yra devynios subsidijos, kurios yra teikiamos. Tas subsidijų laipsnis, atsisakymas yra pateiktas Nacionaliniame energetikos ir klimato kaitos plane ir manau, kad ateityje tas planas turi būti sėkmingai įgyvendinamas ir tų subsidijų laipsniškai atsisakoma. Be abejo, čia turime subalansuoti, kad ir vartotojams tas perėjimas nebūtų pernelyg staigus.

PIRMININKĖ. Klausia L. Balsys.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, mano pirmas klausimas gal toks labiau techniškas, bet, suprantu, perkeliat kai kurias direktyvas atsiranda galimybė plačiau trak-

tuoti tas proporcijas atsinaujinančiame transporto sektoriuje ir vadinamasis skaitiklio išplėtimas. Gal apie tai galėtumėte tarti keletą žodžių, kuo čia pasireikš ir kaip čia keisis pagal tą naują formulės traktavimą, skaičiuojama mūsų, Lietuvos, situacija pagal dalį atsinaujinančių? O kitas klausimas, tai projektas, kaip čia kolegos minėjo, reikalauja nemažų iš tikrųjų viešųjų pinigų, milijardinių investicijų, bet aš pasigendu aiškumo, pavyzdžiui, dėl antros kartos nemaistinės ir neiškastinės biodegalų kilmės gamybos. Ar čia bus aiškių ir konkrečių projektų, nes kol kas Lietuvoje faktiškai nulis, nėra tos pramonės, kuri bent ta linkme eitų ir darytų rimtas investicijas? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimus. Galbūt pradėsiu nuo antros klausimo dalies, būtent dėl finansinės dalies. Kalbant apie antros kartos, arba pažangiųjų, biodegalų rėmimą, šiuo metu esame pateikę siūlymus ir juos svarstysime Vyriausybėje ne tik dėl papildomo įtraukimo į DNR planą, bet ir finansine prasme, kad tai turi būti finansuojama iš Europos ekonomikos gaivinimo plano. Šio plano užduotis, kad bent 30 % finansavimo turi būti skiriama klimato kaitos mažinimo priemonėms. Todėl labai tinkamas momentas ir visiškai atitinka šio įstatymo tiek raidę, tiek dvasią. Manau, kad tiems siūlymams bus pritarta.

O kitiems metams siūlome pirmuosius milijonus, kurie būtų skiriami tam, kad būtų užtikrinta nuosekli antros kartos plėtra. Čia būtų dvejopas signalas. Viena vertus, signalas per finansavimą, o antras dalykas, kaip ir minėjote, per daugiklius, tai yra antros kartos, arba pažangieji, biodegalai būtų įskaitomi dvigubai. Tas pats kiekis būtų dvigubinamas ir tai taip pat būtų papildoma paskata. Manome, kad mes dėl pažangiųjų biodegalų taip pat galime turėti galimybę Lietuvoje. Svarbu, kad tie 3,5 %, kurie 2030 metais turės būti naudojami, turėtų būti pagaminti ne tik Lietuvoje. Čia galime galvoti ir apie eksporto galimybes.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, laikas klausiti baigėsi. Prašom dėl motyvų. Per šoninį mikrofoną M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Atkreipiu dėmesį, kad tai yra pakankamai kompleksinis ir sudėtingas klausimas, kurį sudaro trijų įstatymų paketas, ir prašyčiau suteikti galimybę paklausti dar bent keliems Seimo nariams, nes klausimas yra tikrai svarbus ir ne viena Vyriausybė turės jį įgyvendinti.

PIRMININKĖ. Supratome. Dar yra likę trys norintys paklausti. Ar daugiau? O, pats M. Majauskas pabaigoje. Gerai, V. Poderys. Prašom.

V. PODERYS (MSNG). Dėkui, pirmininke. Gerbiamas ministre, labai reikalingas įstatymas, su tuo ir sveikinu. Tačiau yra vienas praktinis klausimas apie šiuos priedus iš atsinaujinančių energijos šaltinių, priedus dyzelino ir žieminio dyzelino. Praktikai skundžiasi, kad didelė norma sumažina dyzelino kokybę dėl išsiskyrimo. Ar negalėtų būti reguliavimas, ar nebūtų galima papildyti įstatymo projekto nuostata, kad žieminiam dyzelinui, žiemiems degalams būtų sumažinta ta norma, bet turbūt kitų sezonų metu grąžinta, kad per metus būtų išnaudota visa kvota, kaip ir Lietuva yra užsibrėžusi. Ar pritartumėte tokiai idėjai? Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Pirmiausia pabrėžčiau, kad šią žiemą, šios žiemos metu, praeitos žiemos metu, buvo naudojami 3 % biodegalų dyzeline. Kokių nors didelių esminių problemų nebuvo, bet taip, tai susiję du degalų kokybės, nes kuo didesnis procentas biodalies, tuo kyla daugiau iššūkių. Iš esmės svarbu tai, kad Lietuvoje dyzelino naudojama pakankamai daug. Siekiant šių tikslų, biodalis yra tikrai svarbi. Galbūt atsakyčiau praktiškai kiek.

Dėl įstatymo apie metus laiko buvo konsultuojamasi su rinka. Rinka mato galimybes jeigu ne iki šios žiemos, tai iki kitos žiemos pagaminti pakankamos kokybės biodalį tam, kad būtų galima išlaikyti dyzeline 6 % biodalį. Sutikčiau su tam tikru niuansu, probleminiu šią žiemą, bet šis įstatymas, kaip ir minėjau, įsigaliojęs nuo 2021 metų, o tuo tarpiniu periodu taip pat esame pasirėngę diskutuoti Seime, kaip surasti tinkamą sprendimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, kiekvienas įstatymas, aš manau, turi ir socialinę dedamąją. Šiuo atveju 3 mlrd. numatomų investicijų per dešimt metų. Bet vis dėlto kartais susidaro įspūdis, kad šiuo atveju proteguojama transporto priemonė, viskas gerai, pažangi, pavyzdžiui, elektromobiliai. Tačiau jie yra brangūs eiliniam vartotojui – tris, keturis kartus brangesni negu elementarus naujas automobilis. Numatomi tikslai – vidaus degimo varikliais varomų tran-

sporto priemonių eismą riboti miestuose. Tai yra ar nesusidaro toks išpūdis, kad vis dėlto pamirštama, kad mūsų transporto struktūra yra kitokia, kad socialiai pažeidžiami žmonės ja naudojasi. Jie dabar bus pastatomi po kelerių metų į tokią *lūzerių* padėtį, negalės net įvažiuoti į miestus. Susidaro toks išpūdis. Kaip bus sprendžiamos tos problemos socialinės?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Kaip tik yra baigiama rengti socialinio ir ekonominio vertinimo dalis, tai jūsų keliama klausimai ten taip pat bus atsakyti.

Dėl paties principo, tai elektra nėra vienintelis išteklius, koku būdu skatinami atsinaujinantys arba alternatyvieji degalai. Yra, kaip minėjau, trys pagrindinės dalys: elektra, biometanas ir biodegalai. Ir tai yra būtent tas saugiklis, kad derindami visus šiuos tris išteklius mes galime užtikrinti mūsų tikslų pasiekimą.

Dėl jūsų keliamo būtent socialinio klausimo, tai pažymėčiau, kad numatomi labai aiškiai pereinamieji laikotarpiai, ir tikrai yra laiko klausimas, kai ir visuose kituose Europos miestuose, ypač didžiuosiuose, tokio transporto judėjimas bus ribojamas. Tai taip pat bus savivaldybių pasirinkimas, bet gaires, tikslus mes turėtume rodyti jau dabar.

PIRMININKĖ. Klausia V. Juozapaitis. Prašom. Nėra. Tuomet R. Šarknickas. Atsisakote. V. Kamblevičius. Jūsų klausimas, Vytautai Kamblevičiaus. Atsisakote, Vytautai? Nereaguoja. M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, svarbus įstatymo projektas ir visas paketas. Matyt, turės ilgalaikių pasekmių ne tik aplinkosaugai, bet ir ekonomikai. Mano klausimas čia, kaip šie pakeitimai paveiks biodegalų gamintojus ir naftos kompanijas. Kaip pasikeis įtaka užsienio investuotojams ir kaip pasikeis situacija vietiniams gamintojams? Ar nebus taip, kad esminę naudą gaus „Neste“ ir „Orlenas“, kai vietiniai biodegalų gamintojai dėl to nukentės?

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Tikrai aktualus klausimas. Aš atsakyčiau labai trumpai ir iš esmės. Šis įstatymas būtent ir sukuria galimybes ir visus svertus, kad Lietuvoje mes turėtume vietinius gamintojus. O esamiems gamintojams būtų užtikrintas nuoseklus ir laipsniškas perėjimas.

Turėjome tikrai išsamią ir, kaip minėjau, metus trukusią viešąją konsultaciją. Tai iš esmės taip pat yra suderinta. Ir pabrėžčiau, kad priešingai, jeigu šio įstatymo nebūtų ir nebūtų užbrėžti šie tikslai, mes turėtume turbūt padėti, kai turėtume ateityje, jau po keleto metų, importuoti visą reikalingą alternatyviųjų degalų dalį, atsinaujinančių degalų dalį iš kitų valstybių, kurios tokią pramonę yra sukūrusios. Kaip ir teisingai sakote, šis įstatymas sukuria galimybes mūsų vietiniam verslui investuoti su minėtomis finansinėmis paskatomis ir taip ateityje užsitikrinti švaresnę ateitį būtent transporto sektoriuje.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visų norinčiųjų paklausti klausimus. Motyvai už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip minėjau, įstatymui iš esmės pritariu. Man labiausiai patinka daug išsikeltų gerų tikslų. Vienas dalykas, kuris man ne visai patinka, aš jau paminėjau, kad jeigu jau skatiname, tai skatiname. Ir kalbant apie biodegalų gamintojus, tai dabar jau visi prijungimo kaštai guls ant jų pečių. Gal reikėtų čia kažko paieškoti daugiau? Bet kas man patinka, tai vis dėlto išsikelti tikslai – naujų elektromobilių pirkimą pasiekti. Linkiu sėkmės, linkiu ieškoti galbūt dar daugiau skatinimo būdų, priemonių, kaip pasiekti tuos tikslus. Neblogai skamba vis dėlto tokia lanksti aplinkybė dėl biodegalų maišymo į mineralinius degalus, kad nebūtinais tikslams pasiekti tu turi fiziškai maišyti, bet tu gali realiai perimti, nusipirkti, įsigyti iš tų, kurie viršija tuos tikslus. Išėina toks apskaitos vienetų migravimas ir taip sistema tampa lankstesnė. Arba tu pats eini žaliojo kurso keliu, arba tu pats vykdai tuos įsipareigojimus, arba tu realiai subsidijuoji ir tada remi tuos, kurie tą vykdo už tave.

Aš sakyčiau, tokio lankstumo galėtume paieškoti ir kitose srityse. Manychiau, tai inovatoriška idėja, ir manychiau, kad elektromobiliams skatinti... Priminsiu, kad aš pats esu kažkada registravęs ir PVM lengvatą, buvau jūsų valdančiųjų atstovų sukritikuotas, kad noriu remti turtinguosius ir panašiai, nes elektromobilius perka tik turtingieji, bet jeigu mes išsikiame tokius tikslus, kad visi turės jais važinėti, tai tada ne tik turtingieji, bet mes visus žmones norime persodinti ne į iš-

kastinį kūrą, o alternatyvius degalus naudojančius automobilius. Taigi siūlyčiau ieškoti dar papildomų priemonių.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Nesu prieš iškeltus tikslus, tačiau klausimų vis dėlto lieka. Pavyzdžiui, Lietuva prisiima įsipareigojimus, kad transporte atsinaujinančių energijos išteklių dalis turėtų būti 14 % jau 2030 metais. Sakysime, Vokietijos startinės pozicijos visai kitos, bet įsipareigojimai, ko gero, labai panašūs pagal tas direktyvas. Tai vis dėlto man trūksta supratimo apie tai, kad mes... Taip, vis dėlto turime išsikelti ambicingus tikslus, tačiau pateiksiu pavyzdį: Vokietija įkrovimo stotelėms numato 2 mlrd. 500 tūkst., mes – milijardą. Aš suprantu, tos mūsų startinės pozicijos skiriasi, bet 30 kartų mažesnė valstybė. Dar daugiau kartų skiriasi automobilių bendras skaičius, jau nekalbu apie elektromobilių skaičių. Šiuo atveju aš matau, kad didžiulės lėšos skiriamos naujos ekonomikos rūšies atsiradimui Lietuvoje, viskas gerai, tačiau siūlau vis dėlto pagalvoti apie šio įstatymo adaptavimą Lietuvos sąlygoms, išlaikant galbūt ambicingus tikslus, bet nepamirštant ir tos socialinės dedamosios, ji tikrai reikalinga. Žmonėms tai būtų aiškiau ir suprantama, jie tikrai palaikytų tokį įstatymą, jei aiškiai žinotų, kokius lūkesčius kelti dėl savo ateities, nes įstatymas palies ir pavėžėjus, ir taksi automobilius, kurie per kelerius metus faktiškai turėtų būti pakeisti naujais.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuojant apsispręsti dėl teikiamų įstatymų projektų Nr. XIII P-5137, Nr. XIII P-5138 ir Nr. XIII P-5139.

Balsavo 76 Seimo nariai ir visi pritarė įstatymų projektams.

Gerbiami kolegos, dabar yra komitetai. Dėl Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo kaip pagrindinis siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, o dėl Alternatyviųjų degalų įstatymo ir Gamtinių dujų įstatymo projektų kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. (*Balsai salėje*) S. Genvilas per šoninį mikrofoną.

S. GENTVILAS (LSF). Dėl pagrindinio Alternatyviųjų degalų įstatymo prašau bent papildomu paskirti Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKĖ. O dabar dėl Ekonomikos komiteto nekyla klausimų? Per šoninį mikrofoną A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties trys įstatymų projektai, tai yra vienas pagrindinis ir du lydimieji. Dėl vieno yra paskirtas Aplinkos apsaugos komitetas kaip pagrindinis, bet Ekonomikos komitetas neturėdamas pirmininko negali būti pagrindiniu komitetu, nes jau yra precedentas. Kai Aplinkos apsaugos komitetas buvo be pirmininko, jis negalėjo svarstyti. Reikėtų atsiklausti Teisės departamento, nežinau, ar vicepirmininkė, pirmoji pavaduotoja R. Baškienė klausė departamento, nes nėra net kas deda parašą po išvada. Todėl aš siūlyčiau pagrindiniu komitetu dėl visų trijų, neskaidyti, palikti Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKĖ. Ar galime sutarti?

Per šoninį mikrofoną – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Aš irgi tą patį siūlau, bet dėl kitų motyvų. Procedūriniai dalykai čia visi bus išspręsti, ir pirmininkas, ne pirmininkas. Bet mes turime įstatymų paketą, pagrindinį su lydimaisiais, tie lydimieji nėra tokie išplėstiniai, ir mes įvėlsime visiškai kitą komitetą. Ar jūs norite efektyviai Seime dirbti, ar ne? Aišku, kad paskirkime vieną Aplinkos apsaugos komitetą pagrindiniu.

PIRMININKĖ. Kolegos, sutariame. Pagrindiniu komitetu skiriamas Aplinkos apsaugos komitetas ir papildomu – Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – spalio 20-oji visų trijų įstatymų projektų.

Dar Kaimo reikalų komiteto pirmininkas A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Kolegos, Kaimo reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas, būtų linkęs irgi apsvastyti šituos įstatymus.

PIRMININKĖ. Visus tris?

A. STANČIKAS (LVŽSF). Faktiškai reikėtų visus tris, kadangi vis tiek jie yra susiję.

PIRMININKĖ. Kolegos, pritariame, kad papildomi bus du komitetai: Ekonomikos komitetas ir Kaimo reikalų komitetas. Dėkoju.

15.46 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 320 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5077 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 320 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5077. Pateikia jį energetikos ministras Ž. Vaičiūnas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, siūlomi Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimai yra būtent planingo institucijų darbo rezultatas gerinant Lietuvos branduolinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą. Problema yra viena, kad pagal skirtingas įstatymo nuostatas už tą patį mažareikšmį nusižengimą branduolinės saugos srityje tuo pat metu privaloma skirti tiek privalomą nurodymą, tai yra būtent dėl pažeidimo ištaisymo, tiek administracinę nuobaudą. Praktikoje tai yra tikrai sudėtinga situacija. Šiais pakeitimais siekiama kuo greitesnio branduolinės saugos pažeidimų šalinimo. Toks yra tikslas.

Todėl siūloma, kad tų lengvų pažeidimų atveju būtų taikomi privalomi nurodymai, kiek įmanoma operatyviau jie būtų ištaisomi, o esant pavojingiems pažeidimams ūkio subjektų vadovams ar kitiems ūkio subjektų atsakingiems asmenims būtų skiriamos administracinės nuobaudos, nustatytos Administracinių nusižengimų kodekso 322 straipsnyje, kartu taikant ūkio subjektams poveikio priemonės, nustatytas Branduolinės saugos įstatyme ir Radiacinės saugos įstatyme, tai yra būtent licencijos arba leidimo sustabdymas, taip pat panaikinimas.

Šios nuostatos parengtos pagal TATENA rekomendacijas ir skatins ūkio subjektų darbuotojus neslėpti informacijos apie galimus pažeidimus, operatyviau įgyvendinti su šiais pažeidimais susijusius prevencinius veiksmus ir, be abejo, užtikrins proporcingą privalomo vykdyti nurodymo ir administracinių nuobaudų taikymą. Tokia trumpa nuostata, toks pakeitimas. Prašau pritariti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pateikimą. Nėra norinčių klausti. Motyvų taip pat niekas nepažįda pareikšti. Gal galime bendru sutarimu pritariti po pateikimo? Dėkoju. Pritarta įstatymo projektui Nr. XIIIIP-5077 po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas nenumatomas. Svarstymo data – spalio 20-oji. Pritariate. Dėkoju.

15.49 val.

Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 5, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 36, 39¹ straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5130 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Branduolinės saugos įstatymo kai kurių straipsnių ir 2 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5130. Jį pateikia taip pat energetikos ministras Ž. Vaičiūnas. Prašom.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, atsižvelgiant į sukaupią praktiką ir Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) saugos standartus yra tobulinama Lietuvos branduolinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistema, kaip ir ankstesnio įstatymo pakeitimo atveju. Šiuo projektu siekiama pirmiausia įtvirtinti dabartinę reguliavimo praktiką sukonkretinant, kokių sričių standartai, standartizacijos leidimai ar licencijos, leidimų turėtojų ar branduolinės energetikos subjektų statybos vietos, aikštelės vertinimą atliekančių asmenų normatyviniai, techniniai dokumentai yra laikomi branduolinės saugos normatyvinių techninių dokumentų sistemos dalimi, ir aiškiai apibrėžti šių dokumentų taikymo taisyklės. Kitaip tariant, tie standartai, kurie susiję su branduoline sauga, yra VATESI kompetencija ir būtent jie turėtų būti taikomi įstatymo lygiu.

Antrasis pakeitimas. Šiuo metu licencijose pagal mūsų teisės aktus negali būti nustatomos sąlygos – licencijos išduodamos besąlyginės, tačiau bendras energetikos sektorius tikrai yra specifinis, ir branduolinės energetikos objektams nustatant licencijas turi būti nustatytos ir atskiros sąlygos. Būtent taip užtikrinamas priimtinas branduolinis, radiacinis ir fizinės saugos lygis.

Trečiuoju pakeitimu patikslinama licencijos vykdyti branduolinės energetikos objekto eksploatavimą nutraukimo, galiojimo panaikinimo tvarka, kartu į šį procesą įtraukiant ir visuomenę. Konkrečiai tariant, yra kalbama apie tuos atvejus, kai jau baigia galioti branduolinės energetikos eksploataavimo licencija, ji turi būti panaikinama, praktiniu atveju tokia nuostata jau galėtų būti taikoma Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos atveju, kad šiame procese galėtų pilnaverטיškai dalyvauti ir visuomenė.

Ketvirtoji pataisa. Siekiant ūkio subjektams sumažinti nereikalingą administracinę naštą, tam tikrais atvejais atsisakoma reikalavimo pateikti radionuklidų išmetimo į aplinką planą. Paprastai tariant, šiuo metu yra reikalavimas pateikti tokį planą visais atvejais, o pagal pakeitimus pirmiausia turi būti įrodoma, kad išmetimų nebus, tada tokio plano pateikti nereikėtų, o jeigu neįrodoma, kad išmetimų nebus, arba tokie išmetimai faktiškai bus patiriami, turi būti pateikiamas ir šių radionuklidų išmetimo planas. Tai yra tam, kad būtų sumažinta administracinė našta tokiais atvejais, kai tokio plano pateikti nereikia. Tokie pagrindiniai pakeitimai, prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkojame už pateikimą. Jūsų nori klausiti trejetas Seimo narių ir pirmasis klausia P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkoju. Kadangi lyg ir neplanuojame naujų atominių objektų statyti, turbūt visas įstatymas skirtas mūsų Ignalinos atominės elektrinės uždarymui, demontavimo darbams. Tai man tas truputį... atsibudo numirėlis čiaudėti – yra toks liaudiškas pasakymas. Ar nėra jau beveik viskas išmontuota? Tie darbai jau įpusėję, ar čia mes dabar priimdami kažkokius vos ne biurokratinius teisės aktus ką nors...

Klausimas toks: ar mes susiduriame su kokiomis nors problemomis, kad dabar mums reikalingas šis įstatymas, ar čia Europos teisė pasikeitė per tą laiką, nes lyg ir procesas įpusėjęs, o reglamentuojame dabar, tarsi atnaujiname. Toks kyla klausimas. Man labai baisiai skamba „radionuklidų išmetimo į aplinką planas“. Tarsi toks būtų planas ir mes juo kur nors planuotume išmesti, nes, man atrodo, niekur mes tų radionuklidų nemetame. Dėkui.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Galbūt patikslinčiau, taip, Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimas vyksta, bet čia svarbu pažymėti vieną esminį dalyką, kad būtent eksploataavimo nutraukimo licencija gali būti išduodama tiksliai nuo to momento, kai iškrautas branduolinis kuras. Branduolinis kuras šiuo metu tikrai iškraunamas sėkmingai, kaip tik praeitą savaitę buvo iškrautas visas nepažeistas branduolinis kuras – daugiau negu 160 konteinerių, dabar pradėtas krauti jau pažeistas branduolinis kuras – iš viso bus 190 konteinerių.

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad pati eksploataavimo nutraukimo licencija regulatoriaus galės būti išduota tiksliai iškrovus branduolinį kurą, todėl šis įstatymas turi būtent tą tikrai praktinę reikšmę ir praktinę naudą dėl šio objekto. O dėl kito objekto. Kaip ir minėta, Lietuvoje yra du branduolinės energetikos objektai, kitas yra Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla, dar nuo sovietinių laikų likusi. Yra priimti sprendimai, kad 2023 metais šio objekto turi nebelikti. Tai visos radioaktyviosios atliekos turi būti išrūšiuotos, jos turi būti saugomos vienoje vietoje, kad sumažintume ir taršos galimybę, ir tai padarytume efektyviausiu būdu. Todėl šis įstatymas yra reikalingas.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamaoji posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš, kaip ir mano kolega, ištis manau, kad tai yra tiesiog vykstančios situacijos įteisėjimas atgaline data. Tačiau mano klausimas yra toks. Kiek aš pamenu, ginčas VATESI vyko su konteinerių gamintojais dėl užpildo. Tai kainuodavo po 100 mln. litų kiekvienais metais. Litų. Kadangi nesutarė, kuo užpildyti konteineriai. Tai vis dėlto ar dokumentaciją suderino naują, ar pakeitė konteinerius, ar konteinerių užpildą? Ir kas atsakys už tas penkerių metų prastovas po 100 mln. litų. Prieš jus buvęs energetikos ministras, dabartinis Prezidento patarėjas, įvardino būtent šią sumą – prastova kainuodavo tiek. Čia dėl „Nukem“ vėlavimo.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkui už klausimą. Tik patikslinsiu, kad nesutarimai dėl šių konteinerių būtent struktūros yra baigti. Taip pat buvo arbitražiniai sprendimai, kurie buvo palankūs Lietuvai, Lietuvai pavyko laimėti.

Kitas dalykas – dėl pačių konteinerių, kiek reikėjo pagaminti papildomai. Pabrėšiu, buvo rasti sprendimai, būtent Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų konstrukcija buvo pripažinta tin-

kama. Čia jau turbūt negrįšime į istoriją, bet faktas tas, kad tokiu būdu buvo sutaupyta ne vienas milijonas eurų.

PIRMININKĖ. A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, džiaugiuosi, kad rūpinatės sauga, bet dar paklausu apie to objekto gyvenimą. Šešis mėnesius sprendžiate problemą dėl darbuotojų pavėžėjimo į Ignalinos atominę stotį ir niekaip neišsprendžiate. Tai ar išspręsite specialistų atvežimą, kad jie užtikrintų, kad radionuklidai taip sau į mišką neišgaruotų? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Problema buvo susijusi su tuo, kad dėl COVID-19 reikalavimų transportu negalėjo važiuoti didesnis kiekis darbuotojų, todėl ta įmonė, kuri vežė, atsisakė teikti šią paslaugą. Pasiūlymai buvo pateikti, jie buvo nepriimtini profsajungoms, nes būtų mokama iš darbo užmokesčio fondo. Dabar ieškoma kitų sprendimų. Jie tikrai bus rasti. Norėčiau pabrėžti, kad šita problema yra pernelyg politizuojama, nes visi darbuotojai, buvo daromos apklausos, didžioji dalis darbuotojų sėkmingai atvyko į darbą savo transportu, taip užtikrinamas tiek saugus atvykimas, tiek efektyvus procesas.

PIRMININKĖ. Gera būtų, jeigu radionuklidai sklistų tik į mišką. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į sensacingą informaciją – Latvija keičia biokuro importo reglamentavimą ir importuojant nuo 30 bekerelių mažina radioaktyvumo reglamentavimą iki 10. Tai visiškai užkirs baltarusiško kuro importą į Latviją. Tai yra daroma po to, kai Rygos energetikoje paaiškėjo, kad pro kaminą išmetami pelenai iš baltarusiškos medienos prilįsta radioaktyvioms atliekoms. Aš du mėnesius bandau atkreipti Sveikatos apsaugos ministerijos, Energetikos ministerijos dėmesį į šitą faktą. Ypač turint omeny, kad šiemet baltarusiškas biokuras absoliučiai dominuos mūsų moderniose jėgainėse. Ar jūs galite užtikrinti, įvardinkite procedūras, kad ant lietuvių galvų nelis radioaktyviomis atliekomis? Latvija ėmėsi konkrečių ministrų įsakymų pakeitimų, kurie įsigalios jau sausio 1 dieną ir draus beveik visą baltarusiško biokuro importą. Ką daro Lietuva? Ir kaip jūs galite garantuoti, kad ant lietuvių galvų žiemą nelis radioaktyviomis atliekomis, importuotomis iš Baltarusijos? Ačiū.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėkoju už klausimą. Dėl biokuro užteršimo radiacinėmis medžiagomis. Galia tik užtikrinti, kad Lietuva pirmoji ir pirmesnė negu Latvija ėmėsi žingsnių. Dabar negaliu patikslinti, bet tikrai atsiųsiu asmeniškai, kada tie pakeitimai buvo atlikti anksčiau. Nesu tikras dėl pačių normų, bet tas žingsnis buvo daromas iš Lietuvos pusės.

Jūsų keliamas klausimas tikrai aktualus dėl antrosios klausimo dalies, tai yra biokuro dalies Lietuvos rinkoje. Užpraeitais metais buvo 20 %, praeitais metais – 30 %. Nacionaliniame energetikos ir klimato plane esame numatę, kad importuojamo biokuro dalis iš trečiųjų šalių neturėtų sudaryti daugiau kaip 20 %, ir dabar kaip tik yra rengiami įstatymo pakeitimai. Aš manau, kad Konkurencijos tarybos nuomonė taip pat bus palanki ir surasime sprendimus, kad tokia nuostata galėtų būti įgyvendinta ir tokiu būdu užtikrintas mūsų pramonės konkurencingumas.

PIRMININKĖ. Dėkojame, gerbiamas ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvų pareikšti niekas nesiregistravo. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Pageidaujate balsuoti? Prašom. Balsuojate dėl projekto Nr. XIII-5130.

Balsavo 72 Seimo nariai ir visi pritarė įstatymo projektui. Komitetai, vėl turime tą pačią problemą. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Šitam pritariate. Taip, pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Svarstymo data – rugsėjo 29-oji. Dėkoju, kolegos.

16.02 val.

Įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 37, 43, 52, 67, 72 straipsnių ir priedo pakeitimo bei Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5058ES (pateikimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo bei įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-5058ES. Teikia teisingumo ministras E. Jankevičius. Prašom, ministre.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, tai yra labiau techninis projektas. Aš pateiksiu pavyzdį, kad visiems būtų aiškiau. Kai Lietuvos piliečiai padaro nusikaltimą kitoje Europos Sąjungos šalyje ir yra nuteisiami joje, paprastai tuomet yra svarstoma, kurioje šalyje geriau atlikti bausmę, ir pagrindinis vertinimas yra resocializacijos aspektas. Dabar Teisingumo ministerijos specialistai vertina ir rašo pagrįstą nuomonę, žiūri registrus, ar yra artimieji, sakykime, Lietuvoje, ar kitos aplinkybės, ar yra jis kaip nors susijęs su viena šalimi, ar labiau su kita. Tai pagal mūsų pasiūlymą tą dabar galėtų daryti Kalėjų departamento Resocializacijos skyriaus specialistai. Paprastai kitose Europos Sąjungos valstybėse tai ir atlieka Kalėjų departamento pareigūnai. Jeigu pritartumėte tokiam projektui, tai būtų mažiau biurokratijos tiesiog. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų niekas klausti nepageidauja.

Ar, kolegos, bendru sutarimu galime pritarti? Pritariame. Ačiū, ministre. Pritarta po pateikimo. Komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Svarstymo data – spalio 13-oji. Pritariame. Ačiū.

16.04 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 94, 342, 362, 364, 365⁵ straipsnių ir priedo pakeitimo ir 17³, 365³, 365⁴ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997ES, įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ Nr. XII-1322 1, 2 ir 72 straipsnių, XIV skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais bei 86 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998ES (pateikimas)

Kitas projektas, kompleksinis, jį teikia teisingumo ministras E. Jankevičius, tai yra Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo ir keleto straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4997ES ir įstatymo „Dėl Europos Sąjungos valstybių narių sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo ir vykdymo“ 1, 2 ir 72 straipsnių, XIV skyriaus ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo naujais XIV, XV, XVI, XVII skyriais bei 86 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4998ES. Prašom, ministre.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, šis tiesioginio taikymo reglamentas įsigaliojo 2018 metų pabaigoje. Mes šiek tiek pagal jį tobulinome mūsų teisės aktus. Tiesioginis reglamentas nustatė bendras Europos Sąjungos taisykles, kaip yra areštuojamas arba konfiskuojamas turtas kitoje Europos Sąjungos šalyje. Aš pateiksiu vėlgi pavyzdį. Pavyzdžiui, Ispanijos teismas priima sprendimą areštuoti savo ar mūsų piliečio turtą Lietuvoje. Pagal dabartinę procedūrą, kuri būtų taikoma, teismas turėtų kreiptis į Lietuvos teismą, kuris arba pripažintų Ispanijos teismo sprendimą dėl arešto, arba jį atmestų. Visi atsisakymo pagrindai ir nagrinėjimo terminai yra visoms valstybėms vienodi. Prašau pritarti projektui.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Taip pat niekas nepageidauja klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Dėkoju, pritarta bendru sutarimu.

Komitetai. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl abiejų įstatymų projektų, papildomo nėra. Svarstymo data – spalio 13-oji.

16.06 val.

Notariato įstatymo Nr. I-2882 2, 3, 19, 20, 20², 22, 26, 37, 38, 44 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5107 (pateikimas)

Kitas įstatymo projektas. Darbotvarkės 2-10 klausimas – Notariato įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 20³ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5107. Prašom, ministre.

E. JANKEVIČIUS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, tai yra šiokia tokia naujovė ir pagrindinis šio įstatymo projekto tikslas – suteikti notarams teisę organizuoti ir vykdyti

ti aukcionus naudojantis informacinių technologijų priemonėmis. Dabar galiojantis teisinis reguliavimas nenustato notarų teisės organizuoti ir vykdyti turto pirkimo, pardavimo ir nuomos aukcionus. Notarai, jeigu jūs pritartumėte, galėtų teikti aukcionų organizavimo ir vykdymo paslaugas. Aukcionų organizavimas ir vykdymas būtų neprivaloma paslauga, už kurią notaras pagal sudarytą paslaugų teikimo sutartį galėtų imti su paslaugos gavėju sutartą atlyginimą. Na, čia tiesiog būtų dėl patogumo.

Galima pateikti vieną kitą pavyzdį. Koks nors užsienyje gyvenantis pilietis galbūt yra vieną kitą sandorį sudaręs pas notarą, o jo turtas yra Lietuvoje, ir jis paprašytų notaro organizuoti aukcioną ir parduoti tą nekilnojamąjį turtą.

Tiek trumpai. Čia toks paprastas projektas, bet mūsų piliečiams jis būtų patogus. Prašau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūsų nori klausti pora Seimo narių. Pirmasis klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas ministre, sudarius galimybę notarams teikti papildomas tam tikras paslaugas ir gauti su tuo susijusias pajamas, galbūt yra vietos peržiūrėti notarų įkainius? Sakykime, šiuo atveju notarai turės galimybę papildomai užsidirbti ir mažiau mes girdėsime jų nusiskundimų, kad jiems sunku išgyventi, pajamų mažai, darbo daug. Galbūt tai (o galbūt yra daugiau galimybių) sudarys progą peržiūrėti ir sakyti, kad galbūt galima kai ką pamažinti, kai kuriuos įkainius, kurie iš tikrųjų yra labai jautrūs gyventojams?

E. JANKEVIČIUS. Taip, iš tikrųjų galima būtų taip vertinti. Aišku, reikia pasižiūrėti, kiek šita paslauga būtų populiari ir kaip dažnai žmonės ja naudotųsi. Kita vertus, visai neseniai tam tikri notarų įkainiai buvo peržiūrėti. Hipotekos sandorį pas notarus sudarančioms jaunoms šeimoms iki 35 metų iki 85 tūkst. būsto vertės šis sandoris dabar yra nemokamas. Anksčiau kainavo, dabar nieko nekainuoja. Taigi kainos jau šiek tiek, įkainiai šituo aspektu sumažėjo. Bet, be abejo, vertinsime kitais metais, kiek tokių sandorių per aukcionus įvyko, ir visko gali būti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Gentvilas. Gerbiamas Simonai, jūs klausite ar ne?

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre (atsiprašau už trukdį), noriu paklausti, kodėl Notarų rūmai planuoja kurti atskirą sistemą, kai jau egzistuoja e. varžytinių sistemos, sukurtos valstybės Registrų centro? Dėkui.

E. JANKEVIČIUS. Jie planuoja tiesiog savo lėšomis tokią aukcionų sistemą įkurti. Nematome čia nieko blogo, jeigu jie pageidauja, jie tai gali daryti už savo lėšas, ne už valstybės.

PIRMININKĖ. Dėkojame, ministre. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus. Motyvų pareikšti taip pat nėra pageidaujančių. Ar galime balsuoti? Prašau balsuoti dėl Notariato įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 63, susilaikė 1, prieš nėra. Taigi įstatymo projektui po pateikimo yra pritarta. Siūlomas kaip pagrindinis Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – spalio 15-oji.

Gerbiami kolegos, dėkoju už bendrą darbą.

Toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas J. Liesys. Linkiu jam sėkmės.

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena. Kolegos, tęsiame darbotvarkę.

16.11 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4942, Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4943 (pateikimas)

Teritorijų planavimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4942 ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4943. Kviečiamas pranešėjas gerbiamas ministras K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, siekiant atliepti viešąjį teritorijų planavimo interesą, įvertinus teritorijų planavimo proceso praktiką ir atsižvelgus į Valstybės kontrolės ir gautuose suinteresuotos visuomenės pasiūlyimuose nurodytas keičiamų įstatymų spragas, Seimui teikiamas Teritorijų planavimo įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis – Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Pagrindinės sprendžiamos problemos. Nerengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų, nesiekiamo darnaus teritorijų vystymosi, skatinama miestų drieka, visuomenė nepakankamai supažindinama su teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais ar šių sprendinių pakeitimais, nenumatyta galimybė teritorijų planavimo dokumentais sukurti sąlygas mišriai miestų socialinei infrastruktūrai formuoti, taip pat trūksta aiškumo reglamentuojant teritorijų planavimo dokumentų keitimą ir koregavimą, nenumatytas valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų koregavimas, atitinkamais atvejais šių projektų planavimo procesas galėtų būti trumpinamas. Įtvirtinta galimybė žemėtvarkai priskirti teritorijų planavimo funkcijas. Netinkamas senaties terminas pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų ginčijimo. Taip pat atitinkami galiojantys detalieji planai nebeatitinka šiuolaikinių reikalavimų.

Siūloma nustatyti, kad privaloma rengti vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus; teisinės prielaidas visuomenės informavimo apie teritorijų planavimo procesus tvarkai pakeisti; galimybę didinti užstatymų intensyvumą savivaldybės lygmens miestų teritorijų bendruosiuose planuose nurodytose teritorijose, jeigu dalis papildomai gauto ploto bus perduodama savivaldybei ir į savivaldybės būsto fondą, kada turi būti keičiami kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai, o kada jie gali būti koreguojami. Taip pat teisinės prielaidas valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentams koreguoti ir galimybei nustatytomis sąlygomis šiuos dokumentus rengti netaikant keičiamame įstatyme numatytų išimčių, tai yra trumpinant procesus. Atsisakyti žemės valdos projektų priskyrimo galiojančių detaliųjų planų korektūroms, taip pat penkerių metų nuo patvirtinto teritorijų planavimo dokumentų įsigaliojimo naikinamojo termino pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, jų sprendinių ar juos patvirtinančių administracinių aktų ginčijimo (iki šiol buvo dveji metai su statybos leidimo išdavimu), kad teritorijų planavimo dokumentai, parengti iki 1996 m. sausio 1 d. ir įregistruoti teritorijų planavimo dokumentų registre kaip detalieji planai, kurie neatitinka galiojančiuose teisės aktuose teritorijų planavimo dokumentams nustatytų formos, turinio reikalavimų, vadovaujantis kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų, sprendinių įgyvendinimo stebėsenos išvadomis, galėtų būti pripažinti netekusiais galios savivaldybės tarybos sprendimu. Jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Gerbiamas ministre, jūsų nori klausti nemažai Seimo narių. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, suprantama, kad procedūrų spartinimas, biurokratijos mažinimas – viskas yra gerai ir tam tikrai priitariame, tačiau vienas klausimas vis dėlto dėl užstatymo intensyvumo. Neva tai, jeigu dalis ploto bus užstatyta, perduodama savivaldybės žinion, tai galima bus tą intensyvinti. Nemanau, kad virose teritorijose užstatymo intensyvumas tiesiogiai proporcingas gyvenimo kokybei. Čia gal irgi reikėtų atidžiau panagrinėti šitą klausimą, tarsi nusiperka statytojai tada iš savivaldybių tokią indulgenciją. Ar čia nematote to?

Antras dalykas, ar čia jau atsiskleidžia kokia nors strateginio planavimo ambicija, nes čia mes tvirtiname bendrąjį planą, viskas gerai, nuo kažko reikia pradėti, bet aš pasigedau tam tikros regionų vizijos ir to užtaiso. Ar čia yra tik eiliniai tam tikri biurokratiniai pataisymai, ar čia jau mes matysime kokias nors užuomazgas ambicingesnių tokių strateginių projektų?

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, ačiū, kolega, už klausimą. Tikrai tai atliepia. Būtent intensyvumas nereiškia, kad kalbame apie visą savivaldybės teritoriją. Apie tam tikras teritorijas, daugiausia turbūt kalbama apie gyvenamąsias teritorijas, kur šiandien situaciją galima pavadinti kaip pavyzdį Liuksemburgo. Čia vietos gyventojai negali įsigyti būsto, nes persikėlus po breksito iš Londono įvairiems dideliems centrams, daugybei gyventojų persikėlus gyventi, ieškant būsto, tiesiog vie-

tiniai gyventojai išnuomoja būstą už gerą kainą ir išvažiuoja gyventi į regioną, o tiems vietiniams, kaip šiuo atveju ar studentams, ar besikuriantiems, įsigyti būsto praktiškai neįmanoma ir jo kaina neproporcinga. Tokių apraiškų galima matyti jau ir pas mus, kai būsto kaina yra labai didelė. Sprendžiant miestų problemas, kai siekiama pritraukti aukštos pridėtinės vertės specialistus, studentus ir taip toliau, kurie po studijų galėtų likti dirbti toliau svarbiose įstaigose, tai viena iš galimybių, ir plius pas mus Lietuvoje matome, kad socialinio būsto klausimas ir problema tikrai yra opi, didžiulis trūkumas, didžiulės eilės, tos galimybės, kad tiesiog savivaldybė iš savo biudžeto pasistatytų vieną ar kitą socialinį būstą, na, turbūt yra vienetiniai atvejai ir tai yra naudojantis Europos Sąjungos fondų lėšomis. Šiuo atveju procesas tikrai būtų naudingas visoms pusėms ir tikrai nebūtų taip, kad tai būtų chaotiškas planavimas, nes yra vėlgi atitinkami sprendimai ir siūlymai, kaip ateityje tai turėtų būti.

O apskritai kalbant apie šiuos pasiūlymus, tai jie yra susiję su gerąja praktika, kaip ir minėjau, atsižvelgiant tiek į proceso trumpinimą, ką jūs ir pastebėjote, taip pat į gautus pasiūlymus suinteresuotos visuomenės, tiek ir visų turbūt šalių, suinteresuotų šalių. Tas spragas siūloma ištaisyti ir pradėti, kad tos statybos nebūtų tokios chaotiškos, kaip kai kuriais atvejais matome kai kuriuose miegamuosiuose rajonuose.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, jūs paminėjote Liuksemburgą, bet štai mes gyvename Vilniuje, baigiantis savivaldybės kadencijai buvo skubama priimti naują bendrąjį planą. Dabar jau baigėsi, įpusėjo savivaldybės kadencija, baigiasi, ministre, jūsų kadencija ir mūsų visų, kaip Seimo, bet šiuo atveju jūsų, nes jūs šiek tiek pristabdėte tą priėmimą. Koks likimas Vilniaus bendrojo plano ir kaip mes gyvensime tiesiog nesidairydami į Liuksemburgą, kada gi bus bendrasis Vilniaus planas? Ar čia tiesiog savivaldybė branginsis iki pat rinkimų laukdama rėmėjų rinkimuose ir paliks dar kitai kadencijai?

K. MAŽEIKI (*LVŽSF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Situacija nėra tokia šmaikšti galbūt, kaip norėtusi apie ją kalbėti. Tikrai buvo daug pastabų, ir ne tik suinteresuotų šalių, visuomenės, bet ir mūsų specialistų, taip pat tam tikrų tarnybų, kai kurie sprendimai nebuvo išdiskutuoti su visuomene, todėl po daugybės pastabų planas gražintas savivaldybei. Ji turi atsakyti į tuos klausimus, turi detalizuoti. Matome, kad galiojant tokiems straipsnių pakeitimams, kuriuos mes siūlome, tų klausimų net nekiltų ir savivaldybė negalėtų vienoje ar kitoje vietoje bandyti įterpti ar gyvenamųjų namų kvartalą, ar keisti paskirtį iš želdynų į gyvenamą ir taip toliau, kur yra detaliojo plano sprendiniai. Tas aiškumas ir tam tikros gairės padėtų savivaldybei priimti teisingą bendrąjį planą, nepaliktų terpsės neišdiskutuoti vieno ar kito sprendimo su visuomene ir suinteresuotomis šalimis.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas. Dėkojame. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas ministre, pritarsiu įstatymo projektui, tačiau norėčiau paklausti dėl jo 23 straipsnio, konkrečiai dėl valstybinės svarbos projektų. Vienas toks valstybinės svarbos projekto planavimas buvo pradėtas birželio 30 dieną Vyriausybės nutarimu. Dieną prieš tai Seimas 67 balsų dauguma, nė vienam nebalsavus prieš, ragino Vyriausybę nepradėti planuoti Girulių miško iškirtimo kaip alternatyvos geležinkelio kelyno įrengimui.

Šiandien žiūriu į įstatymo projektą, ir jūs, kaip valstietis, kalbantis apie savivaldos teises, neįteikiate siūlymo gražinti iki 2014 metų galiojusią teisę savivaldybėms daryti įtaką dėl valstybinės svarbos projektų atsiradimo. Šiandien savivaldybės vis dar yra nustumtos nuo valstybinės svarbos projektų derinimo. Jos gali tik išreikšti nuomonę, kuri neprivaloma. Kaip jūs manote, ar nereikėtų mums svarstymo stadijoje įstatymo 23 straipsnyje gražinti savivaldybėms teisę daryti įtaką valstybinės svarbos projektams? Dėkui.

K. MAŽEIKI (*LVŽSF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Dėl Girulių miško tai tikrai tas klausimas yra, buvo tam tikra spraga, turbūt vienos institucijos spraga, kuri ištaisyta. Ir tikrai kokios nors vienareikšmiškos pozicijos dėl objekto statybos ir miško kirtimo nebuvo, buvo kalbama apie alternatyvas. Šiandien tos situacijos apie kertamą mišką turbūt diskutuoti nevertėtų.

Turbūt reikėtų pasakyti apie kitą pavyzdį – Kaišiadorių rajone planuojamą oro uostą, kurį pati savivaldybė jau projektuoja kaip svarbų ypatingos reikšmės projektą. Šiuo atveju situacija

turbūt priešinga jūsų išvardintai, todėl tikrai tų neaiškumų ir žmonių kiršinimo, ir tokio pasimetimo neturėtų būti. Tai turėtų būti pakankamai reglamentuota ir aišku, nes gąsdinimas dėl žemės paėmimo ir projektavimo darbai, įvairūs pranešimai, pamastymai turbūt eiliniam žmogui nesuteikia pasitikėjimo valstybe. Valstybei svarbios reikšmės kažkokio projekto vien pavadinimas gali kelti didelį susirūpinimą, kai tuos dokumentus rengia savivaldybės. Manau, kad turime atskirtas tas dvi grandis. Bet kuriuo atveju savivaldybė argumentuotą savo nuomonę tikrai gali išreikšti. Manau, kad tose diskusijose bet kuriuo atveju savivaldybė dalyvauja, kiekvienu atveju siūlo alternatyvas ir visa tai išdiskutuojama. Manau, kad tikrai kažkokio su pateiktu pavyzdžiu kompromiso... Tikrai šiandien įrankių užtenka.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, nedažnai pateikiant įstatymą jo aiškinamasis raštas yra tris ar keturis kartus ilgesnis už patį įstatymą, ypač apie naujas teisinio reguliavimo normas. Teigiami rezultatai – tai ten išvardinta visa krūva. Iš dalies turbūt reikia sutikti, bet, sakau, man labai keista, kad kiekvieną straipsnį aiškinate, straipsnis – viena eilutė, o aiškinimas 30 ar 40. Bet gal čia yra tokia jūsų ministerijos metodika. Atsakykite man į klausimą: kuris iš tų šešių teigiamų rezultatų, jūsų nuomone, tikrai bus įgyvendintas ir mes gausime tą naudą?

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, pirmiausia ačiū už komplimentą. Aiškinamasis raštas. Manau, visi aiškinamieji raštai turėtų būti tokie, kad būtų suprantami ne tik tiems, kurie teisiškai vertina, kad nereikėtų gilintis į įstatymą, bet kad galėtų suprasti ir visi kolegos, tai taip. O pagrindinis aspektas, ką jūs daug metų akcentuojate, socialinę atskirtį, socialinę politiką, turbūt ir kalbu apie socialinio būsto atsiradimą, investuotojų pareigą ir prievolę. Ką ir kalbėjome, kad esant intensyvesniam užstatymo plotui dalis tų patalpų, to gyvenamojo ploto, atitektų savivaldybei tiek socialinio būsto, tiek kitoms socialinėms reikmėms atliepti. Tokia praktika iš tiesų vadovaujasi ir kitos valstybės. Iš tiesų tai yra ta geroji praktika, kurią bandome perkelti į mūsų teisinę bazę.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama ministrai už įstatymų projektų straipsnių pakeitimo pristatymą. Ar galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Sveikintina ministerijos teisėkūros monitoringo išdava, didelis kompleksinis įstatymas. Siūlau balsuoti už ir, man atrodo, tai tikrai prisidės prie kai kurių kokybinių elementų, teisminių ginčų išvengimo.

Du dalykai, kuriuos norėčiau pasakyti ir prie kurių reikėtų grįžti. Visų pirma tai Klaipėdos Girulių atvejis ir kiti sudėtingi atvejai Alytuje vystant elektros skirstomuosius tinklus. Reikia grąžinti savivaldai teisę derinti valstybinės svarbos projektus taip, kaip buvo iki 2014 metų, nes savivalda būna pikta, nes ji neišgirsta. Reikia suteikti teisę savivaldybei motyvuotus nesuderinimus teikti ir tai galutinai vertintų inspekcija.

Antrasis dalykas yra 25 straipsnis, kur išbraukiamas penkerių metų terminas dėl apskundimo viešojo intereso atvejais, kad jo nebegalima bus skusti. Man atrodo, jeigu yra viešasis interesas, detalieji planai, bendrieji planai gali būti skundžiami be terminų. Siūlau prie to grįžti, o šiaip kviečiu pritarti projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tikrųjų turbūt reikėtų pritarti įstatymo projektui, galbūt patobulinti, bet norėčiau atkreipti dėmesį į 7 straipsnio 1 dalį, kur buvo numatyta, kad valstybės teritorijoje erdvinio vystymo kryptis ir teritorijų naudojimo funkcijų prioritetus nustato Seimas. Mūsų Seimas jau aplenkdamas šį įstatymą, kaip suprantu, patvirtino koncepciją – visą Lietuvos teritorijų bendrojo plano koncepciją. Ar nebuvo nusižengta įstatymui, nes mes Teritorijų planavimo įstatymą priimame po to, kai jau patvirtinome koncepciją? Aš tik norėjau atkreipti dėmesį.

PIRMININKAS. Nuomonės išsiskyrė. Gerbiama kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 71, balsavo 70: už – 70, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo yra pritarta.

Dėl Teritorijų planavimo įstatymo pagrindiniu komitetu siūlomas Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas, o dėl Teritorijų planavimo įstatymo pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstysime šių metų spalio 13 dieną.

16.29 val.

Aplinkos monitoringo įstatymo Nr. VIII-529 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5097, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 6, 25, 26 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5098, Radiacinės saugos įstatymo Nr. VIII-1019 5, 6, 23, 28 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5099, Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5100, Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 2 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5101, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5102 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Aplinkos monitoringo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5097 ir lydimieji projektai Nr. XIIIIP-5098, Nr. XIIIIP-5099, Nr. XIIIIP-5100, Nr. XIIIIP-5101, Nr. XIIIIP-5102. Kviečiu gerbiamą ministrą pristatyti šiuos projektus.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Teikiame šešių įstatymų pakeitimo projektus. Projektų tikslas – įgyvendinti Vyriausybės pasitarimo sprendimą. Šių projektų tikslas yra prioritetinis, nes į Astravo atominę elektrinę jau atvežtas ir pakrautas branduolinis kuras, pradėtas fizikinis paleidimas. Įstatymų pakeitimais siekiama sustiprinti Lietuvos pajėgumus ir sustiprinti reagavimo į avarijas laiką.

Kokia yra esmė? Aplinkos apsaugos agentūros vykdomo radiologinio monitoringo organizavimo ir atlikimo priežiūros funkcijas perduoti Radiaciniam saugos centrui; patikslinti Sveikatos apsaugos ministerijos kompetenciją pavedant jai nustatyti su aplinkos radiologinio monitoringo įgyvendinimu susijusias tvarkas; nustatyti Radiacinės saugos centro kompetenciją perėmus aplinkos radiologinio monitoringo organizavimo, atlikimo ir priežiūros funkcijas; taip pat patikslinti Aplinkos ministerijos agentūros kompetenciją suderinti susijusias keičiamų įstatymų nuostatas.

Kokia pagrindinė nauda? Tai greitesnis reagavimas avarinės situacijos atveju. Nebelieka tarpinės grandies. Taip pat geriau išnaudojamos valstybės lėšos ir žmogiškieji ištekliai. Tai yra suderinta ir rengta kartu su Sveikatos apsaugos ministerija ir Radiacinės saugos centru. Jei bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas ministras taip pat pristatė ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnį. Nori klausti P. Saudargas. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui. Gerbiamas ministre, iš tiesų, matyt, reikalingas įstatymas. Aš negaliu kvestionuoti, jeigu tikrai perskirstomos funkcijos ir galbūt sutaupys lėšų, ir efektyvumas padidės, tačiau turbūt pagrindinis aspektas – jūsų paminėtas sakinyss greičiau reaguoti į katastrofas, avarijas, į tą situaciją. Man toks klausimas jau kaip fizikui. Ar monitoringas padės? Kai mes jau nustatysime radionuklidų taršą Lietuvoje, tai jau bus vėlu ką nors daryti. Tai turbūt yra aišku. Mes turime pasižiūrėti į praeities pamokas. Turbūt visa dabartinė radionuklidų tarša yra buvusio Černobylio nuosėdos. Teko daug mokslinių darbų klausyti ta tema. Mes tai galime sau matuoti, žiūrėti, *monitorinti*, bet ar tai padės iš tikrųjų jau likviduoti ir užbėgti už akių avarijos padariniams, man norėtųsi, kad galbūt ta kryptimi mes labiau stipriau...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas!

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). ...judėtume negu tik monitoringo. Paskui bus šaukštai po pietų. Dėkui.

K. MAŽEIKAS (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Turbūt patikslinsiu. Tai yra kalbame apie maždaug dviejų valandų laikotarpį, kiek sutrumpėja pranešimas turbūt visuomenei apie įvykusią avariją. Šiuo metu patys davikliai, jeigu taip galima pasakyti, yra administruojami Aplinkos apsaugos agentūros, jie išdėstyti tiek pasienio zonoje, tiek kitose numatytose vietose, tie duomenys yra perduodami Radiacinės saugos centrui maždaug kas valandą, pusantros – tokiu dažnumu. Tas funkcijas sujungus, tai turbūt labai logiška, dingsta ta perdavimo funkcija būtent tarp vienos ir kitos institucijos. Visą procesą administruoja viena institucija, kuri turi... Kaip sakau, mes turime pusantros, dvi valandas reaguoti į avariją, jeigu taip galima pasakyti, jeigu ji atsitiktų. Tai yra turbūt tas pats brangiausias laikas, per kurį galima tikrai padaryti labai nemažai.

PIRMININKAS. Dėkojame už atsakytus klausimus. A. Skardžiaus nematau. Daugiau klausiančiųjų nėra.

Gerbiami kolegos, ar mes galime pritarti bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas dėl visų klausimų, o dėl Administracinių nusižengimų kodekso yra siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Svarstysime šių metų spalio 13 dieną. Dėkojame.

16.34 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5054 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5053 ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5054. Prašom, gerbiamas ministre, pristatyti.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Teikiame Seimui Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 35 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Abu projektai yra parengti atsižvelgiant į Vyriausybės pasitarimo protokolo ir kitus priimtus sprendimus ir šie sprendimai vertinti kaip tvari ir strateginė Vyriausybės pozicija, kad statinio informacinio modeliavimo, tai yra BIM metodų, taikymas turi tapti viešojo sektoriaus įgyvendinamųjų statinių ir jiems paskirti- mi artimų objektų statybos, įrengimo projektų, su jais susijusių viešųjų pirkimų sąlygų ir procedūrų dalimi.

Vienas esminių dalykų yra skatinti BIM metodus taikyti statybos sektoriuje, atitinkami reikalavimai vykdant viešuosius pirkimus. Taip pat siūloma nustatyti reikalavimus ir kriterijus dėl BIM metodų taikymo, kas įsigaliotų nuo 2021 m. sausio 1 d. Iki to Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti šių įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus, kurie yra iš esmės parengti. Iki šių įstatymų pakeitimų įsigaliojimo jau yra pradėtos pirkimų procedūros, tęsiamos sudarytų preliminarinių sutarčių pagrindu, atnaujintas, vyksta tiekėjų varžymasis, pagal sukurta dinaminę pirkimų sistemą pirkimai taip pat yra atliekami.

BIM metodų taikymas – tai išplėstinė viešųjų pirkimų skaidrinimo galimybė. Bus sudaryta galimybė greitai ir kokybiškai nustatyti tikslesnius medžiagų kiekius, taip pat kokybiška vizualine informacija pagrįsti užsakovo sprendimai lems geresnius statinio projekto sprendinius, sukurtomis bendromis informacijos mainų taisyklėmis pagrįsti informacijos mainai mažins statybos dalyvių ir jų veiklą prižiūrinčių institucijų korupcijos riziką, padidins statybos sektoriuje veikiančių įmonių našumą, išteklių efektyvumą, taip pat konkurencingumą. Turbūt tiek, jeigu bus klausimų, mielai atsakysiu.

PIRMININKAS. Yra, klausiančiųjų tikrai vienas, gerbiamas ministre. S. Gentvilas, prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas ministre, VGTU jau rengia turbūt trečią ar ketvirtą BIM specialistų kartą. Statybų kasmetinėje parodoje jau kalbama, nežinau, trejus ketverius metus apie BIM technologijų taikymą, buvo atsivežtas net Singapūro vyriausiasis architektas pristatyti SD modelius kitose valstybėse. Su tuo yra stipriai vėluojama. Dabar norisi tikėti, kad viskas bus parengta, aš tikrai noriu paklausti. Šiandien jau kai kurie pastatai yra projektuojami pagal BIM metodiką, tarkime, atliekų deginimo jėgainės, bet viena pagrindinių problemų yra, kad sunku valstybei įkelti projektus, nes „Infostatyba“ tiesiog nebepaveža, serveriai nebepaveža šitų. Dabar, kai nuo ateinančių metų sausio 1 dienos įpareigosite visus viešuosius pastatus įkelti BIM modeliais, kaip susitvarkysite, ar nebus čia, taip sakant, serverių paskendimo be lietaus, tiesiog perkrova? Dėkui.

K. MAŽEIKĄ (LVŽSF). Ačiū, kolega, už šmaikštų klausimą. Tas tikrai yra apgalvota ir pamatuota, todėl kalbame apie nuoseklumą, pirmiausia kalbame apie viešuosius pastatus, kurie jau

dabar pradedami projektuoti. Tie pavyzdžiai, praktinė patirtis to potencialo ir absolventų, galima sakyti, jau specialistų kelinta karta, manau, yra turbūt garantas to, kad šitas metodas ir šis projektas tikrai yra laukiamas, ir manau, kad komitete mes tikrai sulauksime gerų diskusijų. Manau, kad palaikymas iš to sektoriaus yra didžiulis.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama ministrai už pristatytus straipsnių pakeitimo projektus.

Gerbiama kolegų, galime pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl abiejų klausimų kaip pagrindinis siūlomas Ekonomikos komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prašau. Prašau per šoninį. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolegų, kadangi čia yra susiję ne su ekonomika, o su projektavimu, tiesiogiai su „Infostatybos“ sistema, aš labai prašyčiau pagrindiniu komitetu dėl abiejų skirti Aplinkos apsaugos komitetą.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti, kad pagrindinis komitetas būtų Aplinkos apsaugos komitetas? Sutinkame. Dėkojame. Pagrindinis komitetas yra Aplinkos apsaugos komitetas. O papildomo nereikia? Nesiūlote? Dėkojame. Svarstysime šių metų spalio 20 dieną.

16.40 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5136 (pateikimas)

Gerbiama kolegų, kitas darbotvarkės klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5136. Pranešėjas – B. Bradauskas. Prašom, Broniau, į tribūną.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiama kolegų, rytinis balsavimas parodė, kad šis klausimas, matyt, sunkiai skverbis į gyvenimą, todėl noriu kreiptis į valdančiuosius. Matyt, užgavo jūsų ambicijas, kad ne jūsų atstovas teikia šį labai svarbų ir reikalingą kaip oras be viruso klausimą. Noriu patikinti, kad aš esu kilęs iš valstiečių, bežemių, bet ne iš partijos. Esu socialdemokratas, bet niekada nebuvau partinis, kai buvo sprendžiami svarbūs valstybei reikalai.

Keletas skaičių. Šiandien viešbučių užimtumas yra 5 %. Šalia, už upės, yra viešbutis „Naujas Vilnius“ – iš 114 kambarių užimti tik 4. Dirbančiųjų skaičius viešbučių sektoriuje yra beveik 43 tūkst., turizmo sektoriuje – 36 tūkst. su trupučiu. Taigi apie 80 tūkst. darbuotojų. Kaip juos išlaikyti, jeigu mes jiems nepadėsime? Sakykite, viešbučiams Viešbučių asociacija prašė 10 mln. subsidijų, taip būtų išvengta žmonių atleidimo iš darbo. Jiems buvo atsakyta. Sumažinus tik 20 % darbuotojų, jie atsidurs darbo biržoje ir jiems reikės išmokėti 110 mln. eurų, ne 10 mln.

Tai kur yra logika? Kodėl mes norime sužlugdyti šitą sektorių? Ir taip šitas sektorius Lietuvoje yra atsilikęs nuo Europos Sąjungos vidurkio. Europos Sąjungoje bendrojo vidaus produkto per turizmą sukurama apie 10 % su trupučiu, o Lietuvoje – 5,1 %. Ir tą mes norime sužlugdyti. Jeigu mes sužlugdysime atvažiuojamąjį turizmą, ypač atvažiuojamąjį, būtent apgyvendinimo sektorių, mes neatsikelsime.

Kai kas man priekaištauja, sako, žiūrėk, mes sumažiname PVM iki 9 %, bet viešbučiuose gyvenimas neatpigo. Tai yra idiotiškas klausimas. Jis ir neturi pigti, ir negali pigti, nes viešbučiuose gyvena 95 % atvykstančiųjų ir kainos turi būti tokios, kokios yra Europoje. Bet lėšos reikalingos infrastruktūrai sukurti, patrauklumui sukurti, kad važiuotų pas mus, o ne išvažiuotų iš mūsų.

Taigi yra pats momentas ištieti pagalbos ranką šitam sektoriui, kad jisai nežlugtų. Todėl labai prašau būti visiems nepartiniais ir spręsti šitą klausimą tikrai ekonomiškai. Per ketverius metus, aš manau, visi, kas turi ekonominį išsilavinimą, kas neturi, jau turėjo suprasti tą klausimą, pagrindinę abėcėlę, per ketverius metus gaunamas bakalauro laipsnis. Kviečiu nepasilikti visą laiką pirmame kurse. Ačiū, tikiuosi palaikymo.

PIRMININKAS. Gerbiama pranešėja, jūsų nori klausti M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolega, sakykite, ar vertinote, kaip šis siūlymas atitinka Europos Sąjungos direktyvas ir ar sudaro Europos Sąjungos teisės bazę galimybę taikyti lengvatą turizmo paslaugoms. Atkreipsiu dėmesį, ne apgyvendinimo paslaugoms, o

turizmo paslaugoms. Ir kiek toks sprendimas kartu su apgyvendinimo paslaugų lengvatiniu tarifu kainuotų biudžetui netekimui? Ačiū.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Jeigu jūs skaitėte aiškinamąjį raštą, tai ten paskutinė pastraipa yra tokia, aš galiu ją perskaityti, kad Europos Komisija sušvelnino pagalbos verslui taisyklės kovai su ekonominės krizės padariniais, leisdamą taikyti tokias priemones kaip PVM lengvata, specifinė veikla ir taip toliau. Todėl man labai gaila, kad mūsų tarnybos, kurios pašauktos vertinti Europos teisės reikalus, visada ieško kabliukų, kaip sužlugdyti klausimą, o ne kaip padėti mūsų valstybei spręsti tuos klausimus. Todėl tas išvadas, kurios pateiktos dėl šio įstatymo projekto, aš laikau niekinėmis.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Iš tiesų niekinėmis gal laikyti nereikia, bet, savaime suprantama, varžtai šiek tiek atleisti. Bet ar nesulauksime Komisijos priekaištų? Čia vienas klausimas. Pagrindinis klausimas vis dėlto, kodėl jūs planuojate dvejus metus, ne metus, pavyzdžiui, o dvejus metus, nes biudžetiniai metai, ar treji, vadinasi, 2023 metų gruodžio mėnesį, kodėl toks terminas?

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Gyvenimas nestovi vietoje, mes siūlome trejus metus, bet gali būti įvairiai. Gali būti... Kas šiandien gali pasakyti, kiek tęsis pandemija? Niekas negali. Taip pat neklauskite, kiek tai kainuos, nes nei jūs, nei vienas šiandien nepasakys, nes neaišku, kokia situacija bus. Šiandien, kartoju, viešbučių užimtumas 5 %, rytoj gali būti 1 %, poryt gali būti 10 %. Todėl tokie dalykai, na, tiesiog nėra pamatuojami šiandien.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Broniau, visų pirma priimkite komplimentą, kad teikiame įstatymo projektą kaip socialdemokratas dėl mokesčių mažinimo. Matau, kad liberalizmas iš tikrųjų, anot R. Karbauskio, populiarėja. Antrasis komplimentas yra, kad vis dėlto persigalvojo Socialdemokratų frakcija, nes šių metų kovo 31 dieną M. Majauskas buvo teikiamas PVM įstatymo projektas, mano teikiamas buvo įstatymo projektas ir tuomet Socialdemokratų frakcija balsavo susilaikydama. Tikiuosi, kad tikrai partiškumas nelems šį kartą.

Tačiau norėčiau paklausti. Čia dažnai PVM sumažinimas vertinamas biurokratiškai, bet yra plačiai paplitusi viešbučių praktika, jeigu jie priima turistų grupes, išrašyti sąskaitą už apgyvendinimą, įtraukiant maisto paslaugas ir išvengiant už maisto paslaugas imti 21 % PVM, ir imti tik už apgyvendinimą. Paimama tiesiog iš konferencijų dalyvių pigiai su 9 %. Tai akivaizdus šešėlis, kuris jau vyksta, ir ar tai nėra įrodymas, kad iš tikrųjų reikėtų mažinti, kaip jūs siūlote, turizmo paslaugoms iki 9 %, nes, ar taip, ar taip, viešbučiai įtraukia maitinimą...

PIRMININKAS. Laikas, ačiū.

S. GENTVILAS (*LSF*). ...į apgyvendinimo paslaugų 9 %?

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Noriu pasakyti, nesvarbu, koks bus PVM – 20 %, 15 % ar kiek. Jei tokie klausimai, tokie reiškiniai vyksta, tai jie ir vyks, bet tam yra kontrolės institucijos – ir Mokesčių inspekcija, ir kitos institucijos. Reikėtų, kad jos ne snaustų, o dirbtų savo darbą. Visko įstatymais neatribosi nuo tokių reiškinių.

PIRMININKAS. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, iš tiesų praėjusią savaitę Ekonomikos komite te mes buvome susitikę su Turizmo verslo asociacijos ir sektoriaus atstovai, kalbėjome apie tai. Ir ką teko išgirsti iš pačių organizacijų atstovų, tai jie vis dėlto akcentuoja, kad turizmo verslas negavo jokios subsidinės paramos negražintinos. Ir tą negražintiną paramą, subsidiją sudarytų iki 15 mln. eurų, tai yra jie skaičiuoja nuo sumokėtų pernykščių mokesčių ir tai būtų iki 15 mln. eurų. Jie būtent ir akcentavo, kad tai turbūt būtų paprastesnis kelias, tai yra jeigu Vyriausybė apsispręstų suteikti turizmo verslo atstovams, jų verslams iki 15 mln. Jūs einate sudėtingesniu keliu. Ar nemanote, kad būtent PVM lengvatos pratęsimas yra sudėtingesnis kelias negu subsidijos suteikimas? Ačiū.

B. BRADAUSKAS (*LSDPF*). Ginčytinas klausimas. Subsidija, be abejo, yra gerai, bet šiuo atveju nesprendžiamas klausimas. Negali sakyti, kad turizmo sektoriui nėra pagalbos. Yra ir Vyriausybės priimta, ir medikų būtent pasibuvimai už 200 eurų, ir visa kita, bet to maža. To maža. Šian-

dien mes matome, kad tikrai geriau jau neatimti iš jų, negu atimti ir paskui dalinti. Aš manau, tai būtų teisingesnis kelias ir treji metai būtų stabilumas. O dabar subsidiją šiais biudžetiniais metais skiriame, kitais neskiriame, dar kitais... Toks dalykas, kuris nėra tvirtas, ir nėra ūkio subjektai tikri darydami savo skaičiavimus. Jie turi žinoti, kad tiek jie gaus, tiek jie išleis. O subsidija tai yra nuo gero oro ir nuo geros Vyriausybės.

PIRMININKAS. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, dabar šitas turizmo sektorius, apgyvendinimo sektorius merdi. Ką tokiam sunkiam ligoniui padės ten kažkokių keletas lašelių, kažkokia tabletė ar kas nors? Mes nepakelsime to sektoriaus, kol neatsigaus turizmas. Apskritai, jeigu jis klestėtų, tada galėtume kalbėti, ir išvis mūsų Lietuvos ekonomikoje tai sudaro nedidelę dalį. Nemanau, kad šitas PVM sumažinimas galėtų iš viso tą ekonomikos sritį mūsų valstybėje pakelti. Reikia eiti visai kitu keliu. Šiuo momentu, aš manau, reikėtų padaryti, ką ir daro Vyriausybė, teikti paramą ir turizmo sektoriui, ir apgyvendinimo, kad jie išgyventų. Tada ateityje iš viso nežlugtų ir galėtų teikti tas paslaugas. Mes einame turbūt ne tuo keliu. Ne tas momentas, kai tokiu laikotarpiu tas mokesčių mažinimas išgelbės sektorių. Reikia ieškoti kažkokių geresnių ir efektyvesnių...

PIRMININKAS. Ačiū, laikas.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). ...būdų.

B. BRADAUSKAS (LSDPF). Kadangi čia paminėjote ligą, tai man įsiminė viena televizijos laida, kai joje dalyvavo žmogus, kuris 40 dienų pragulėjo komos būsenos, turintis virusą, ir vis dėlto jis atsigavo. Atsigavo todėl, kad jis buvo gydomas. Jūs neprognozuokite ir nenumokite visai rankų, kad jeigu kas žlunga, tegul žlunga. Jei tokia politika, kad skęstančiųjų gelbėjimas – tai pačių skęstančiųjų reikalas, tai tada ko mes čia sėdime. Mes esame ekonomikos „daktarai“ ir mes turime padėti vienai, kitai šakai, jeigu matome, kad yra problemų. Sugriauti yra labai lengva – mostelėjai *kuvalda* ir viskas, o pastatyti reikalingi metai. Todėl mes turime palaikyti šitą sektorių. Aš agituojau balsuoti už, o paskui pažiūrėsime.

PIRMININKAS. Dėkojame gerbiama Broniui už pristatymą.

Gerbiami kolegos, motyvai. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, jeigu šiandien jūs sugalvotumėte organizuoti kelionę po Lietuvą ir kelionę po Latviją, tai šiandien kreiptumėtės į gidą ir paklaustumėte, ar galima suorganizuoti kelionę. Bet už kelionę į Latviją jums rašytų 0 % PVM turizmo paslaugoms, Lietuvoje tai būtų visas 21%. Čia klausimas... Ta prasme, reikia suprasti, kad vietinis turizmas dabar artimiausioje perspektyvoje bus pagrindinis. Jeigu mes dabar gido paslaugas, pervežimo paslaugas į Latviją galime įforminti iš tikrųjų nuliniu PVM tarifu, o Lietuvoje galioja visas 21 %, tai čia yra gražus pavyzdys, kodėl reikėtų pritarti gerbiamo B. Bradausko siūlymui.

Dabar antrasis motyvas galėtų būti, nes V. Rinkevičius, mačiau, užsirašęs kalbėti prieš. Na, ekonomika pati turi ieškoti sprendimų ir mažesni mokesčiai laikinai turėtų būti vienas iš kelių. Bet aš suprantu, kad pas mus gerovės valstybė konstruojama iš kitos pusės – maksimaliais mokesčiais, o po to jau valdžia, surinkusi tuos mokesčius, tas kruopelytes, sugalvos kaip nors atiduoti. Bet, aišku, bus didelis administracinis aparatas, paraiškos bus itin sudėtingos, iš paskos dar atsiųsite ir FNTT, ir taip toliau, ir taip toliau. Lietuvoje taip jau yra konstruojamas ir verslas, ir gerovės valstybė.

Trečiasis argumentas yra pagalba medikams 200 eurų. Absoliuti dauguma sanatorių negalės suteikti šitų paslaugų medikams, nes *de minimis* standartai jas riboja teikti pagalbą, gauti paramą tik už 200 tūkst. eurų. Ir negalės sanatorijos priimti šitų medikų. Apskritai kai kurios didžiosios sanatorijos galvoja net boikotuoti šitą paramą, nes Konkurencijos taryba davė tokį išaiškinimą, kuris gąsdina, kad sulauks vėzdo atbuline tvarka.

Kviečiu pritarti šitam racionaliam gerbiamo Broniaus pasiūlymui.

PIRMININKAS. Gerbiama V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Kaip tik rugpjūčio pabaigoje buvau Latvijoje, savaitgalį tris dienas važinėju po Latviją, buvau Rygoje, Jūrmaloje pasižiūrėti, susipažinti, kaip jie

gyvena ir kaip jų turizmas. Nė kiek ne mažesnės kainos, gal man nepasisekė, pasirinkau ne tuos viešbučius, gal kas žino geresnių, bet tie tokie normalūs viešbučiai iš vadinamojo *bukingo*, o kainos Jūrmaloje netgi gerokai didesnės man pasirodė.

Aš manau, kad reikia kompleksinių priemonių ieškoti visam sektoriui, o ne pešioti po vieną plunksnelę ir bandyti žiūrėti, kas čia išeis. Vyriausybė tą ir daro. Aš manau, nedarykime čia priešrinkiminio šou ar dar ko nors, tiesiog palikime Vyriausybei, kad tai būtų kompleksinis sprendimas, kuris duotų visam sektoriui apčiuopiamą ir ilgalaikę naudą, o ne tokį vienkartinį lyg ir gerą padarysime gestą, bet jeigu jis bus toks vienkartinis, tai ir liks vienkartinis. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsiskyrė, gerbiami kolegos, balsuojame.

Užsiregistravo 60, balsavo 59: už – 29, prieš – 3, susilaikė 27. Vieno balso persvara nepritarta.

Gerbiami kolegos, alternatyvus balsavimas. Ar siūlome tobulinti, ar... (*Balsas salėje: „Pakartoti balsavimą!“*) Kodėl? (*Triukšmas salėje*) Argumentų nėra. Ar siūlome tobulinti, ar atmetame? Balsuojame. Už tobulinimą – balsuojame už, už atmetimą – balsuojame prieš.

Dėkojame. Užsiregistravo 59, balsavo 59: už tobulinimą – 40, už atmetimą – 19. Įstatymo projektą siūlome teikėjams tobulinti.

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo narių pranešimai ir pareiškimai. Deja, nėra darbotvarkėje. Registruojamės.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai. Šios dienos popietinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 23, 34
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 44
Anušauskas Arvydas 11, 22, 24, 52, 54
Armonaitė Aušrinė 38
Audickaitė Aistė 35, 36
Audickienė Dalia 35, 36
Augustas Žygimantas 21, 22, 23, 24, 25
Ažubalis Audronius 22, 31, 32
Ąžuolas Valius 7, 15, 19, 20
- Bakas Vytautas 15, 16
Balsys Linas 51
Baškienė Rima 7, 24, 54
Bilotaitė Agnė 39, 40
Bradauskas Bronius 7, 65, 66, 67
Brazdžionis Bernardas 23
Budbergytė Rasa 39, 42
- Čaplinskas Saulius 39
Čimbaras Petras 10, 12, 35
- Gedvilienė Aistė 39
Gentvilas Eugenijus 7, 18, 21, 38, 45, 48
Gentvilas Simonas 19, 20, 27, 28, 43, 46, 47, 48, 51, 54, 57, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 67
Gražulis Petras 7, 18, 19, 21, 24, 25, 27, 41
Gumuliauskas Arūnas 21, 22, 23, 24
- Haase Irena 46
- Jankevičius Elvinas 57, 58, 59
Jovaiša Sergejus 25, 41
Juozapaitis Vytautas 22, 23, 53
- Kamblevičius Vytautas 11, 53
Karbauskis Ramūnas 66
Kasčiūnas Laurynas 21
Kindurys Gintautas 26, 27
Kiznis Pranas 23
Kravčionok Vanda 26
Krėpšta Simonas 13, 15, 16, 17, 19, 20
Kubilienė Asta 28
Kudirka Vincas 22
Kupčinskas Andrius 47, 66
- Landsbergis Gabrielius 40
Landsbergis Vytautas 21, 40
Laukys Redas 38
Liesys Jonas 37, 59
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 7
- Majauskas Mykolas 9, 11, 12, 14, 17, 18, 44, 46, 52, 53, 59, 61, 65, 66
Martinėlis Raimundas 27
- Masiulis Kęstutis 33, 40, 41
Masiulis Rokas 18
Matulas Antanas 23
Mažeika Kęstutis 59, 60, 61, 62, 63, 64
- Narbutas Šarūnas 39
Narkevič Jaroslav 21
Navickas Andrius 24
Navickienė Monika 26, 41
Neverovič Jaroslav 8, 10, 11
- Pagojus Julius 39
Palionis Andrius 12
Papirtienė Aušra 27
Pavilionis Žygimantas 21, 22, 32, 33, 35
Petkevičaitė-Bitė Gabrielė 24
Petrauskienė Rasa 29
Poderys Virgilijus 16, 52
Pompėjas Maikas (Pompeo Mike) 32
Pranckietis Viktoras 7
Pupinis Edmundas 10, 19, 25, 26, 43, 51, 62, 66
- Razma Jurgis 31, 34, 46
Rimkus Juozas 7
Rinkevičius Viktoras 67
- Sabatauskas Julius 33, 42
Saudargas Paulius 25, 50, 53, 54, 56, 60, 63
Savickas Lukas 37, 39
Sforca Bona 23
Sinkevičius Rimantas 42, 43, 44, 45, 46, 47
Sysas Algirdas 27, 33, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 57, 62
Skardžius Artūras 9, 10, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 51, 54, 56, 61, 64
Skvernelis Saulius 37, 40
Smetona Antanas 24, 25
Stančikas Andriejus 54
Starkevičius Kazys 11, 12, 13
Stulginskis Aleksandras 24, 25
- Šakalienė Dovilė 39
Šalaševičiūtė Rimantė 26
Šapoka Vilius 41, 42
Šarnickas Robertas 24, 53
Šiaulienė Irena 37
- Tomilinas Tomas 15, 16
Tučkus Dominykas 21
- Urbšys Povilas 17, 20, 25, 41, 44
- Vaičiūnas Žygimantas 48, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57
Vinkus Antanas 26, 28
- Zananavičius Albinas 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*